

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2015. április 24-i nyilvános ülésére

- Tárgy:** „Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program 2015-2019”
című dokumentum elfogadása
- Előterjesztő:** Dobó Zoltán polgármester
- Előkészítette:** Önkormányzati és Igazgatási Iroda
Parapatics Tamás pályázati referens a Tapolcai Közös
Önkormányzati Hivatal munkatársaival együtt
- Megtárgyalja:** Ügyrendi Bizottság
Turisztikai és Városfejlesztési Bizottság
Humán Bizottság
Gazdasági Bizottság
- Meghívandók:** Lunk Tamás szakértő

Tisztelt Képviselő – testület!

Az önkormányzati gazdasági program elkészítését Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény teszi kötelezővé a települési önkormányzatok számára. Eszerint:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

Tapolca Város Önkormányzata 2014. október 12-én megválasztott Képviselő-testülete 2014. október 21-én tartotta meg alakuló ülését. A korábbi gyakorlattal egyezően új Gazdasági Programot fogadunk el.

Az új program épít a 2010-2014. évek között működő Képviselő-testület által elfogadott, a választási időtartamon túlmutató elemeket is tartalmazó „Tapolca Város Önkormányzata 2011-2014 évek közötti Gazdálkodásának Stratégiai Programja, Iránymutatás a 2014-2017 évek közötti fejlesztésekhez” című anyag elemeire,

a készülő Integrált Településfejlesztési Stratégia adatszolgáltatását biztosító - a 2015. január 20-án széles körű, a gazdasági-társadalmi szervezetek képviselői, önkormányzati képviselők, szakértők, hivatali munkatársak részvételével tartott munkaülésen megvitatott és az elhangzott, elfogadott észrevételeket tartalmazó, a most elfogadásra kerülő „Tapolca Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2019” című anyag függelékét tartalmazó - „Hosszútávú Településfejlesztési Koncepció 2015-2030” című, továbbá az egyéb hatályos városfejlesztési és egyéb stratégiai dokumentumainkra.

Az első alkalommal 5 évre, Lunk Tamás szakértő, a tapolcai képviselők és a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal munkatársai által széleskörű véleménygyűjtéssel készített tervezet megítélésem szerint feltétlenül alkalmas a tárgyalásra, a jövőben is korlátlanul változtatható, módosítható, továbbépíthető. A csatolt programdokumentum:

- meghatározza az önkormányzat gazdasági döntéseinek fő irányait, preferenciáit,
- vezérfonalként szolgál az önkormányzat számára döntései – beleértve az éves költségvetések összeállítása és a külső források bevonására irányuló pályázatok előkészítése és benyújtása kapcsán meghozandó döntéseket – megalapozásához és meghozatalához,
- eszközként szolgál arra, hogy a város polgárai számára az egyes döntések háttere, indoka átlátható és értelmezhető, így az önkormányzat tevékenysége számon kérhető legyen.

Bízom abban, hogy képviselő-testületi működésünk alapidokumentumát a „Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program 2015-2019” című anyagot együtt fogadhatjuk el, és ezt a korábbi jó gyakorlat szerint „Tanúsítvány” formájában is megerősíthetjük.

A ciklus elteltével remélhetőleg szép eredményeket tudunk elérni, és büszkék lehetünk arra, hogy döntéseinkkel elősegítettük városunk fejlődését, Tapolca érdekeit szolgáló, tapolcai várospolitikai vezérelte tetteinket.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megvitatni és elfogadni szíveskedjenek.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a „Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program 2015-2019” című, a határozat mellékletét képező dokumentumot mellékletével, függelékével együtt elfogadja.

Tapolca, 2015. április 16.

Dobó Zoltán
polgármester

TANÚSÍTVÁNY

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2015. április 24-én tartott ülésén hozott /2015. (IV.24.) határozattal elfogadta a „Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program 2015-2019” című dokumentumot.

Alulírottak, mint Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének tagjai aláírásunkkal is megerősítjük, hogy felelősséggel tartozunk, és legjobb tudásunk szerint mindent megteszünk annak érdekében, hogy a programban megfogalmazott elképzelések, célok megvalósuljanak, Tapolca tovább fejlődjön, erősödjön.

Dobó Zoltán
polgármester

Rig Lajos
alpolgármester

Bakos György
képviselő

Buzás Gyula
képviselő

Császár László
képviselő

Koppányi Ferenc
képviselő

Kozma Henrik Alajos
képviselő

Lévai József
képviselő

Marton József
képviselő

Sólyom Károly
képviselő

Vajda Attila
képviselő

Tapolca Város Önkormányzatának Gazdasági Program 2015-2019

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM

2015-2019

Tartalomjegyzék

<i>A gazdasági program elkészítésének kötelezettsége, célja.....</i>	<i>2</i>
<i>Városunk állapota az önkormányzati ciklus kezdetén.....</i>	<i>3</i>
<i> Tapolca Város Önkormányzata előtt álló kihívások .....</i>	<i>3</i>
<i> Lehetőségeink, értékeink.....</i>	<i>5</i>
<i>Céljaink .....</i>	<i>7</i>
<i> A program alapelvei és stratégiai céljai .....</i>	<i>7</i>
<i> A gazdasági programtól elvárt fő eredmények.....</i>	<i>8</i>
<i> A gazdasági program alapja, törekvés a bevételek és kiadások egyensúlyára.....</i>	<i>10</i>
<i>A gazdasági program fejlesztési területei és a célok elérése érdekében szükséges teendők.....</i>	<i>14</i>
<i> Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés - befektetés-ösztönzés .....</i>	<i>14</i>
<i> Idegenforgalmi vonzerők bővítése, szolgáltatások fejlesztése, színvonalas és egyedi kulturális eseményeink, rendezvényeink továbbfejlesztése, bővítése.....</i>	<i>15</i>
<i> A helyi lakosok egészségfejlesztése, egészségtudatosságának javítása .....</i>	<i>16</i>
<i> Az energiaköltségek csökkentése, egyben a kibocsátások mérséklése .....</i>	<i>16</i>
<i> Városunk közösségének erősítése, ...</i>	<i>16</i>
<i> színvonalas városi lakossági szolgáltatások biztosítása .....</i>	<i>16</i>
<i> Városi terek további korszerűsítése, fejlesztése .....</i>	<i>18</i>
<i>A rendelkezésünkre álló külső források .....</i>	<i>19</i>
<i> A 2014 – 2020 közötti programozási időszak Operatív Programjai által finanszírozható fejlesztéseink .....</i>	<i>19</i>
<i> Hazai forrásból megvalósítható fejlesztéseink.....</i>	<i>22</i>
<i> Önkormányzatunk tervei, stratégiái.....</i>	<i>24</i>
<i>A program megvalósítása .....</i>	<i>25</i>
<i> A program megvalósításának kockázatai .....</i>	<i>25</i>
<i> Partnerség, társadalmi párbeszéd .....</i>	<i>26</i>
<i> A gazdasági program végrehajtásának szervezése, értékelése .....</i>	<i>26</i>
<i>Tapolcai választókerületi szükségletek, megvalósítandó tevékenységek .....</i>	<i>27</i>
<i>SWOT elemzés .....</i>	<i>30</i>

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A gazdasági program elkészítésének kötelezettsége, célja

Az önkormányzati gazdasági program elkészítését Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény teszi kötelezővé a települési önkormányzatok számára. Eszerint:

„116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

Tapolca Város Önkormányzata 2014. október 12-én megválasztott Képviselő-testülete a korábbi gyakorlattal egyezően új Gazdasági Programot fogad el.

Az új program épít a 2010-2014 között működő Képviselő-testület által elfogadott, de a választási időtartamon túlmutató elemeket is tartalmazó „Tapolca Város Önkormányzata 2011-2014 évek közötti gazdálkodásának stratégiai programja, iránymutatás a 2014-2017 évek közötti fejlesztésekhez” című anyag elemeire.

A „Tapolca Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2015-2019” című dokumentum:

- **meghatározza az önkormányzat gazdasági döntéseinek fő irányait, preferenciáit,**
- **vezérfonalként szolgál az önkormányzat számára döntései - beleértve az éves költségvetések összeállítása és a külső források bevonására irányuló pályázatok előkészítése és benyújtása kapcsán meghozandó döntéseket – megalapozásához és meghozatalához,**
- **eszközként szolgál arra, hogy a város polgárai számára az egyes döntések háttere, indoka átlátható és értelmezhető, így az önkormányzat tevékenysége számon kérhető legyen.**

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Városunk állapota az önkormányzati ciklus kezdetén

Tapolca Város Önkormányzata előtt álló kihívások

Önkormányzatunk azzal kell, hogy szembe nézzen, hogy városunk lakosainak száma folyamatosan és nagymértékben csökken, ami jövőbeli fejlődésünk esélyeit is veszélyezteti.

A csökkenés azt mutatja, hogy egyre kevésbé vonzó Tapolcán élni, Tapolcán vállalkozni. Azt is látjuk, hogy nem vagyunk egyedül ezzel a problémánkkal, hiszen a népesség fogyása országosan is jellemző tendencia és ez különösen komolyan sújtja a hasonló kisvárosokat, ám Tapolca népességének fogyása a legtöbb településsel összehasonlítva is kiemelkedően gyorsnak tekinthető.

Annak is tudatában vagyunk, hogy a városunk fejlődése során a városi polgárok jóléte szempontjából fontos iparágak, munkahelyek külső hatásra, az országos fejlesztéspolitika döntései nyomán kerültek Tapolcára. A bauxitbányászathoz, a vasútüzemhez és a honvédség jelenlétéhez kapcsolódó fejlesztések megváltoztatták a korábbi, bortermelő, kereskedő kisváros fejlődésének irányát és munkahelyeket teremtetve felgyorsították a népesség számának növekedését is. A bányászat megszűnt, a vasút jelentősége, foglalkoztatási potenciálja minimálissá vált, a katonai tevékenységek gyakorlatilag szintén megszűntek, a borászati iparág átalakulása pedig olyan irányú volt, hogy a hagyományos borászati „központok” és nagyüzemek helyét egy decentralizáltabb, magukon a birtokokon létesülő kisüzemekre épülő iparági szerkezet vette át.

A városunk életében korábban nagy szerepet játszó tevékenységek mára már nem képesek a város lakossága számára jólétet – értelmes munkát és jövedelmet – biztosítani, de azok hatása jelentősen befolyásolja a mai Tapolca gazdaságának, társadalmának és környezetének állapotát, lehetséges fejlődési esélyeit.

Városunk gazdasága jelentősen kötődik a Balatonéhoz, közelebbre a Balaton turizmusához. A Balaton-part kereskedelmi és vendéglátó üzleteiben gyakorlatot szerzett, képzett vendéglátósok a balatoni turizmus jövedelmezőségének csökkenésével és – jelentős részben – saját megélhetésük egyre nehezebbé válásával az átlagnál könnyebben találtak nyugat-európai munkahelyet, erősítve az elvándorlás folyamatát.

Bár a felvázolt folyamatok akár azt is jelezhetik, hogy városunk népességszámának csökkenése hosszabb távon elkerülhetetlen, a társadalom és a gazdaság hosszabb távú trendjeihez illeszkedő folyamat, mi hiszünk abban, hogy Tapolcán reális esély van arra, hogy ez jelentősen mérsékelhető, akár meg is fordítható.

Tudjuk, hogy ehhez egy választási ciklus kevés. Gazdasági programunkkal, ennek részeként megvalósítandó konkrét projektjeinkkel - építve az eddig elért eredményekre is - meg kívánjuk alapozni és el kívánjuk indítani Tapolca tartós, tehát az új társadalmi és gazdasági viszonyokhoz illeszkedő, mind társadalmi, mind gazdasági, mind környezeti értelemben véve fenntartható fejlődését, ami az itt élők számának egyre lassuló csökkenését, az itt maradó és visszatérő fiatalok számának növekedésével a népességszám stabilizálódását eredményezi.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A népességcsökkenés mérséklését azonban - az előzőkben felsorolt trendek mellett - számos számunkra kedvezőtlen folyamat akadályozza. A leglényegesebbek ezek közül, hogy:

- a 2008-ban bekövetkezett gazdasági válság hatása máig érezhető. Az európai - ennek részeként a hazai - gazdaság kilábalása, magára találása lassú, emellett az is egyre valószínűbbnek tűnik, hogy a gazdaság korábbi növekedési üteme nem tér vissza még középtávon sem. Ennek következtében a termelő vállalkozások beruházási hajlandósága alacsony, és - általában - a kiváló közlekedéssel bíró térségeket illetve településeket részesítenek előnyben a jelentősebb foglalkoztatók. Tapolcán így kevés az ipari munkahely, emellett a munkával megszerezhető jövedelem alacsony.
- Városunk megközelíthetőségének jelentős javulására ebben a ciklusban sajnos reálisan nem számíthatunk. Nem jelenti ez azt, hogy önkormányzatunk ne lépne fel minden megyei és országos fórumon a számunkra fontos beruházások (mint pl. a 77. számú főútvonal korszerűsítése, a Budapest - Tapolca vasúti összeköttetés fejlesztése, vagy a „balatoni körvasút” projekt) megvalósításáért, azt azonban látnunk kell, hogy a számunkra legfontosabb beruházások egyelőre sem a finanszírozásra előkészített beruházások listájában, de még a politikai ígéretek között sem szerepelnek.
- A hazai humán ellátó rendszerek átszervezése hátrányosan érintette városunkat. Egyrészt, iskoláink színvonalas működtetéséhez igen kevés eszköz áll már rendelkezésünkre ma, de ami igazán súlyosan érinti Tapolcát, az a kórház aktív ágainak megszüntetése az egészségügyi ellátórendszer szerkezetátalakítása következtében. Ezzel nem csak az itt lakók és az ide látogatók ellátásának biztonsága, hanem városunk vonzereje is nagyban csökkent a képzett, egészségügyben dolgozó munkatársak számára. Ez tovább erősíti az elnéptelenedés tendenciáját. Vendégeink számára is biztonságot nyújt, ha tudják, hogy szükség esetén magas színvonalú, gyors ellátásban részesülhetnek a városban. Jelenleg sajnos nem ez a helyzet.

Legfontosabb problémánk, hogy városunkban az itt élő lakosság számához képest kevés a munkahely.

Kevés a városunkban működő, jelentősebb foglalkoztatást biztosító kis- vagy közepes vállalkozás, az idegenforgalom pedig erősen szezonális jellegű, emellett vendégeink jellemzően egy napra látogatják csak meg városunkat.

Tapolca közúti és vasúti csomópont. Jelentősen javulhatna esélyünk arra, hogy komoly foglalkoztatók jelenjenek meg városunkban, ha javulhatna Tapolca megközelíthetősége a fő központok irányából, mind közúton, mind vasúton.

Közút tekintetében legfontosabb lenne a Veszprémmel, és azon keresztül Budapesttel való kapcsolat javítása, ehhez a 77. számú főútvonal jelentős mértékű átépítése, a Veszprém és Tapolca közötti települések elkerülésével. Nyugat- Dunántúl felől - és ezen keresztül Bécs és környéke irányából - az elérhetőség javításához a túlsúfolt és balesetveszélyes 84. számú főútvonal korszerűsítésére, míg a Balaton-part felőli megközelítés szempontjából a 71. számú főútvonal korszerűsítésére van szükség, ideértve az összekötő, négy számjegyű mellékutakat is. Fontos a Győr – Pápa – Tapolca útvonal Devecser – Tapolca – 77. számú főútvonal fejlesztése is.

A vasúti közlekedés tekintetében a Balaton északi parti vonal rekonstrukciója, az eljutási idők jelentős csökkenése, valamint a Celldömölk – Sárvár – Sopron irányú megközelítés javítása (villamosítás, pálya átépítése) áll városunk érdekében.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Tudjuk, hogy önkormányzatunk hatáskörén túlmutat ezen jelentős közlekedési fejlesztések érdemi befolyásolása, de ezzel együtt azt is gondoljuk, hogy minden lehetséges fórumon szükséges ezen fejlesztések hasznossága, szükségessége mellett kiállnunk.

Több lehetőségünk van ugyanakkor arra, hogy javítsuk Tapolca elérhetőségét a fellendülő kerékpáros turizmus számára. E tekintetben a Balaton, (Káli-medence, Badacsony, Szigliget), a Lesence-völgy, valamint Sümeg elérése jelenthet többlet vonzerőt - és ezzel jövedelmet is - városunk illetve lakói számára.

Sajnos városunkban nincs felsőfokú képzés, ami kedvezőtlenül hat a városi gazdaság megújuló képességére is, amellett, hogy jelentősen javítaná városunk vonzerejét a képzett munkavállalók vonatkozásában.

Tapolca történelmi jellegéből is adódik, hogy a város szerkezetének folyamatos korszerűsítésére van szükség ahhoz, hogy az a növekvő igénybevétel és elvárások mellett továbbra is versenyképes, vonzó és élhető kerete legyen a tapolcaiak és vendégeink életének.

Kevés a belvárosban a parkolóhely, ez akadályozza a kereskedelmi tevékenységeket, különösen a bővítést. A buszpályaudvar környezeti terhelése akadályozza a belváros további gyalogos-barát, minőségi fejlesztését.

Bővítendő a városi kerékpárutak rendszere, esetenként átgondolandó, hogy a korábbi fejlesztések során megfelelően biztonságos megoldások születtek-e ezen a téren.

Belvárosi értékes, történelmi épületeink egy jelentős része lepusztult, elhanyagolt, de ezen kívül is sok a rendezetlen, elhagyott benyomást keltő ingatlan.

Lakótelepeink lakásainak fűtési energia-igénye magas, a korszerűtlené vált épületszerkezetek következtében. Ebből a szempontból külön is kiemelendők Tapolca egyik jellegzetességét képező ún. „Y-házak”.

Városunk ivóvíz-hálózata rekonstrukcióra szorul, lehetőleg még a ciklus folyamán érdemi, komoly fejlesztésre lenne szükség. A szennyvízhálózat esetenként elöregedett, emellett a szennyvíztelep további modernizációjára is szükség van.

Lehetőségeink, értékeink

Az előzőekben említett, számunkra kedvezőtlen folyamatok mellett számos olyan lehetőség is kínálkozik számunkra, melyeket kihasználva elősegíthetjük céljaink elérését. Legfontosabbnak értékeljük ezek közül az alábbiakat:

- Várhatóan a 2015. év közepétől fokozatosan elérhetővé válnak a 2014-2020 közötti programozási időszak uniós támogatásai, amelyek egyrészt az önkormányzati feladatok ellátásához kapcsolódó beruházások finanszírozásához járulhatnak hozzá döntő mértékben, de hatásukra a vállalkozások működési feltételei is javulnak, bővülésnek növekedésnek indulhatnak, emelkedhet a beruházási szándék, ami megnöveli annak esélyét, hogy gazdasági-kereskedelmi-szolgáltató övezet besorolású területeinken munkahelyeket létesítő termelő és szolgáltató vállalkozások telepedjenek meg. Tapolca a volt laktanyák területeivel, különösen kedvező feltételeket kínálhat a telephelyet kereső feldolgozóipari vagy kereskedelmi - szolgáltató vállalkozások számára, a szükséges infrastruktúra-fejlesztéseket követően.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

- Tapolca fő fejlesztési elképzelései jelentős részben beépültek a Veszprém megyei és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetre vonatkozó programtervekbe, így jó esélye van annak, hogy az országos és megyei szinten megszülető döntések nyomán forrásokhoz juthatunk a legfontosabb fejlesztési projektjeink megvalósításához.
- Az idegenforgalom alakulásában is számos olyan folyamatot is tapasztalhatunk, amelyekhez kapcsolódás segítheti városunk fejlődését. Talán legfontosabb, hogy a balatoni turizmus lassan éledezni látszik. A Balaton idegenforgalmi vonzereje lassan bár, de elmozdulni látszik a pusztán a vízre, fürdésre alapozott attrakcióktól és várhatóan erősödik a gyógy- és egészségturizmus, a természetjárás vagy a gasztro- és borturizmus szerepe a régióban. Ezekben városunk kiemelkedő élményeket szolgáltathat az idelátogató turistáknak. Komoly lehetőségeket tartogat számunkra a gyógyhely minősítés közelmúltban történt megszerzése, barlangjaink és természeti környezetünk, elsődlegesen az egészségturizmusban. Különösen fontos lehet számunkra a Bakony-Balaton Geopark várható nagyobb látogatottsága, amely településünk számára is növekvő érdeklődést és látogatószámot jelenthet.
- Városunk országosan ismert település, amely elődeink munkája nyomán vonzó, szerethető, és egyedi kisvárosként jelenik meg az idelátogatók számára.
- Az előző önkormányzat stabilan működő települést és részben előkészített fejlesztési elképzelést hagyott ránk. A város korábbi adósságállományát Magyarország Kormánya 2013-2014. években átvállalta, így hosszú lejáratú kötelezettségek nem terhelik gazdálkodásunkat.

A felvázolt lehetőségeket értékeink továbbfejlesztésével, azokra építve használhatjuk ki. Legfontosabb, országos jelentőségű értékünk kétségkívül a Tavas-barlang, de emellett büszkék vagyunk kórházi gyógy-barlangunkra és azokra a fel nem tárt, de későbbiekben akár bemutathatóvá, látogathatóvá tehető barlangokra is, melyek Tapolca felszíne alatt húzódnak.

Kivételesen hangulatos belvárosunk, a Malom-tó és környezete, a belvárosi utcák és épületek maradandó élményt nyújtanak vendégeinknek. Városunk fekvése, klímája, környezete egyedülállóan vonzó, túrázásra, kirándulásra csábít, ételeink, boraink elismerten kiválóak.

Az élénk kulturális élet, az egész évben érdeklődőket vonzó tapolcai fesztiválok, rendezvények szintén nagy szerepet játszanak abban, hogy Tapolca élénk, szerethető, kulturált kisvárosként mutatja meg magát látogatóinak.

Vendégeink - bár városunk megközelítése nehézkes - el is jutnak hozzánk, legalább is a Balaton partjáról. Városunk jelentős kereskedelmi, szolgáltató központi szerepet tölt be a balatoni idegenforgalomban, emellett ma járásközpontként, hagyományos kereskedelmi, igazgatási és kulturális központja térségének.

Önkormányzatunk jelentős területű, üzleti-gazdasági hasznosításra alkalmas ingatlanokkal rendelkezik, amelyek segítségével ösztönözheti a gazdaság fejlődését, ezzel stabil és jövedelmező munkahelyek létesítését városunkban.

Kiemelkedő jelentőségű ebből a szempontból a volt laktanyák területe, de ezen kívül is bőséggel található ipari vagy szolgáltató tevékenységek számára alkalmas terület városunkban (pl. a honvédségtől a későbbiekben talán szintén megszerezhető Sümegi út, Véndek-hegy közötti terület).

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM

2015-2019

Szintén vannak belvárosi üzleteink, melyeket bérbe tudunk adni, ezzel befolyásolhatjuk is az ezekben folyó tevékenységek jellegét, emellett jelentős egyedi értéke városunknak a volt katonai repülőtér is. Városunkban termálvíz kivételére is nyílik – igaz, korlátozott – lehetőség, amellyel bővíthetjük vonzerőinket és szolgáltatásainkat.

Városunk intézményrendszere stabil, országos összehasonlításban is jól működik, és színvonalas szolgáltatásokat nyújt. Mind a bölcsődei, mind az óvodai ellátás jó körülmények között, magas színvonalon érhető el Tapolcán. Városunk kulturális élete színes, tartalmas, intézményeink infrastruktúrája - a felújított Wass Albert Könyvtár és Múzeum és a Tamási Áron Művelődési Központ - korszerű. Szociális feladatainkról is megfelelő szinten tudunk gondoskodni, sőt, önként vállalt feladatként a hajléktalanok ellátásában is szerepet vállalunk egy felújított intézmény révén.

A városunkban működő Batsányi János Gimnázium hosszú távú megtartása és kiváló színvonalának megőrzése kiemelt fontosságú feladatunk.

Hasonlóképpen kiemelt érdekünk a Széchenyi István Szakképző Iskola további fejlesztése, méltó infrastruktúrájának megteremtése.

Van tehát mire építenünk!

Céljaink

A program alapelvei és stratégiai céljai

A programban érvényesítendő általános alapelvek

- az önkormányzat döntéseinek és a működésének átláthatósága, a nyilvánosság erősítése,
- az önkormányzati működés fenntarthatósága és biztonsága,
- az anyagi és szellemi értékeink megőrzése, társadalmi, gazdasági és környezeti értelemben fenntartható továbbfejlesztése,
- az egyenlő, diszkriminációmentes bánásmód alkalmazása mindazokkal, akik betartják a közösségi együttélés normáit.

Az önkormányzat legfontosabb stratégiai célja, hogy döntéseivel, tagjainak, szakértőinek és a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal vezetői, munkatársai aktív támogató munkájával, valamint

- a fenntartható módon, takarékosan működtetett és magas színvonalon szolgáltató intézményekkel, gazdasági társaságainkkal,
- a magas színvonalú és vonzó települési környezet kialakításával és fenntartásával,
- a stabil, a város lakossága számára versenyképes bevételeket biztosító helyi gazdaság kialakulásának ösztönzésével

elérje, hogy Tapolca lakosságának csökkenő tendenciája lelassuljon illetve, lehetőség szerint a csökkenés megálljon, és az itt élők létszáma stabilizálódjon.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM

2015-2019

A gazdasági programtól elvárt fő eredmények

- takarékosabbá válik - elsődlegesen az energiaköltségek csökkentésével - az önkormányzati intézmények működése, ezzel többletforrás keletkezik az intézmények által nyújtott szolgáltatások minőségének javításához illetve bővítéséhez valamint a település- és gazdaságfejlesztési feladatok finanszírozásához,
- bővül a helyi gazdaság, ezzel bővül a helyben elérhető munkahelyek száma, növekszik a tapolcai családok jövedelme és növekednek a további fejlesztésekre fordítható bevételek,
- Tapolca vonzóbbá, rendezettebbé, biztonságosabbá és egészségesebbé válik, mind a helyben lakók örömeire, igényeire, kényelmük és szabadidejük eltöltése jobb kiszolgálása érdekében, mind az ide látogatók számára, amivel a város idegenforgalmi vonzereje erősödik,
- településünk lakói aktívabbá, kezdeményezőbbé, egészségesebbé és képzetesebbé válnak, ezzel könnyebben alkalmazkodnak a jövő társadalmi és gazdasági kihívásaihoz és könnyebben találják meg saját boldogulásuk útját.

Gazdasági programunk Tapolca fejlődésének reális lehetőségeire épít, ezzel együtt olyan nagy ívű program, amelynek végrehajtása erőfeszítéseket is követel részünkről.

Programunk sikerét jelzi, ha a ciklus végére:

- ***nő az iparüzési adót fizető adóalanyok száma és városunk ipari területein közepes méretű, termelő vállalkozások jelennek meg,***
- ***a városközpont romos házai megújulnak, homlokzatuk újra rendezetté válik,***
- ***az önkormányzati tulajdonú üzleteink mindegyikében színvonalas, a tapolcaiak igényeinek megfelelő szolgáltatást nyújtó bérlet talál helyet, a bérbe adott helyiségekből származó bevétel emelkedő tendenciát mutat,***
- ***az ingatlanárak egyértelmű növekedésnek indulnak városunkban,***

és ezek mellett kimutatható a lakosságszám-csökkenés tendenciájának jelentős, érdemi gyengülése.

Tudjuk, mindazonáltal, hogy külső körülmények is befolyásolják városunk, így önkormányzatunk sikerét is. Ezen körülmények lehetséges hatásait „A program megvalósításának kockázatai” című fejezetben foglaltuk össze. A gazdasági program sikeres megvalósulása nem lehetséges a rendelkezésre álló külső források maximális bevonása nélkül.

Legfontosabb külső partnereink

Településünk fejlődéséért önmagunk is sokat tehetünk. Értelmes, kölcsönösségen alapuló összefogással azonban újabb lehetőségeket teremthetünk céljaink eléréséhez. Az önkormányzat az alábbi partnerekkel illetve területeken tartja legfontosabbnak az együttműködés elmélyítését:

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Legfontosabb önkormányzati és térségi partnereink és az együttműködés fő területei:

- A tapolcai járás települései számára városunk igazgatási, emellett kulturális és kereskedelmi központ. Elsődleges fontosságú a településekkel az együttműködés folytatása, kiterjesztése, a munkahelyteremtés, a közlekedés és idegenforgalom járási szintű koordinációjának elmélyítése illetve aktív szervezése.
Közös Hivatal tartunk fenn Raposka és Gyulakeszi önkormányzataival, Lesencetomaj önkormányzatával pedig a laktanyák területének összehangolt hasznosításában kell, hogy együttműkjünk.
- Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete: aktív részvétel a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BÜK) fejlesztési programjainak és projektjeinek alakításában, hozzájárulás a Balaton társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődéséhez, Tapolca fejlesztési elképzeléseinek illesztése a BÜK által kialakított stratégiai keretekhez.
- Veszprém Megye Önkormányzata: aktív részvétel a megye fejlesztési programjainak és projektjeinek alakításában, hozzájárulás a megye társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődéséhez, Tapolca fejlesztési elképzeléseinek illesztése a megyei stratégiai keretekhez.
- Sümeg Város: a testvérvárosi kapcsolat továbbfejlesztése, kiemelt együttműködés a kulturális és turisztikai programok illetve az attrakciók fejlesztése valamint a befektetés-ösztönzés, gazdaságfejlesztés terén. Sümeg – Tapolca kerékpárút létesítésének előkészítése.
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága: koordinált turisztikai programok és közös fejlesztések megvalósítása, elsődlegesen természeti és geológia örökségünk (barlangjaink, tanúhegyek) idegenforgalmi promóciója és hasznosítása érdekében, törekedve a költségek és hasznok méltányos megosztására.
A BNP Kezelésében levő Tavas-barlangot évi 100 – 150 ezer vendég keresi fel. A vendégek kiszolgálása egyrészt terheket jelent számunkra, amelyeket a Látogatóközpont jegybevételei nem kompenzálnak, de másrészt megteremti annak lehetőséget is, hogy ezeket a látogatókat városunk által kínált egyéb attrakciókhoz és szolgáltatásokhoz irányítsuk. Ebben – még változatlan kezelői viszonyok esetén is – jelentős szerepe lehetne magának a Látogatóközpontnak is, pl. időpontra szóló jegyek bevezetésével vagy kombinált, Tapolca több látványosságához igénybe vehető jegyfajta bevezetésével, illetve a város egyéb nemzeti parki helyszíneken történő promóciójával.
- Magyarország Kormánya, Honvédelmi Minisztérium (HM): a volt laktanyák területének hasznosítása körében a hadi-kulturális emlék- és élménypark létesítéséhez elengedhetetlen a szoros együttműködés.
- Zalai Dombháztól a Vulkánok Völgyéig Egyesület: a vidékfejlesztési forrásokból is finanszírozott ún. LEADER egyesület területi illetékességébe tartozik városunk. Ez vélhetően a 2014-2020 programidőszak vidékfejlesztési programjaiban is így marad (a működési terület átalakítás várható), ennél fogva a helyi termékek előállításának megszervezésében, idegenforgalmi marketing- és szolgáltatásfejlesztésben jelentős az együttműködési igény.
- Önkormányzatunk a kölcsönösség jegyében számít civil és egyházi szervezetek közreműködésére a települési szolgáltatások terén, eszközeivel segíti, támogatja ezen szervezetek tevékenységét.
- Kiszámítható és átlátható, korrekt partneri viszony kialakítására törekszünk a Tapolcán vállalkozni, beruházni kívánó vállalkozókkal.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

- Kiemelt partnerként kezeljük a város területén működő közműszolgáltatókat (EON, DRV), a közműrendszerek rekonstrukciója, illetve a városi elektromos hálózatok városképileg is megfelelő kialakításának előmozdítása érdekében.

Keressük Tapolcáéhoz hasonló adottságú külföldi települések példáinak, fejlesztési és működési gyakorlatának megismerésének lehetőségeit. Törekszünk arra, hogy az Európai Unió együttműködést és a tapasztalatok cseréjét támogató programjaiban is részt tudjunk venni, emellett azonban keressük annak a lehetőségét is, hogy hasonló kapcsolatokat építsünk ki kelet-európai (pl. orosz), közép-ázsiai, vagy török településekkel is.

Testvérvárosainkkal elsősorban turisztikai-kulturális együttműködésre, lehetőség szerint tapasztalataink cseréjére törekszünk, de a hosszú távon kifejezetten a befektetések növekedésére is számítunk kapcsolataink révén.

A gazdasági program alapja, törekvés a bevételek és kiadások egyensúlyára

Törekvünk, hogy fejlesztésre szánt forrásainkat lehetőségei szerint bővítsük az önkormányzati - kötelező és önként vállalt - feladatok ellátási minőségének fenntartása, valamint a kiadások és bevételek fenntartható egyensúlya mellett. Gazdasági programunk a következő alapokra épül:

Hatékony vagyongazdálkodás

Alapelvként rögzítjük, hogy célunk az önkormányzati vagyon növelése. Az önkormányzati ingatlanokkal történő hatékony vagyongazdálkodás illetve, a vagyon fejlesztéspolitikai célok szolgálatába állítása érdekében szükségessé válhat a vagyonelemek racionalizálása: a forgalomképes vagyon áttekintése és a vagyonelemek összevetése a stratégiai illetve operatív fejlesztési célokkal.

Ennek eredményeként egyes vagyonelemek értékesítésére illetve új vagyonelemek megszerzésére (megvásárlására) kerülhet sor, annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló vagyon a fejlesztési célok érdekében jobban hasznosítható legyen. Nem kifejezett célunk az önkormányzati tulajdonú ingatlanállomány bővítése, az azonban igen, hogy ingatlanjaink jobban szolgálják a városfejlesztési célokat. Ennek érdekében áttekintjük ingatlan vagyonunkat az alábbi szempontoknak megfelelően:

- a vagyon-kataszter naprakészsége, megbízhatósága, pontossága,
- a vagyonelemek forgalomképesség szempontjából történő elhatárolása,
- a földterületek, ingatlanok egyenkénti felülvizsgálata, kihasználtságuk, funkciójuk meghatározása, fejlesztési illetve értékesítési lehetőségeik feltárása,
- a tervbe vett fejlesztések ingatlanigénye, ezek lehetséges kielégítési módjai és a meglevő, illetve megszerezhető ingatlanok illetve földterületek azonosítása.

Egyes kiemelt vagyonelemek kezelése

- Meg kívánjuk vizsgálni, hogy az elvándorlás következtében kialakult alacsony ingatlanárak lehetőséget kínálnak-e arra, hogy bővítsük az önkormányzati bérlakás állományt, hogy céljainkkal összhangban megkönnyítse a Tapolcára költözést illetve hazatérést azok számára, akiknek megfelelő saját lakás vásárlására nincs szándékuk illetve lehetőségük.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A bérlakások kialakításával hozzá tudnánk járulni ahhoz is, hogy a városképet kevésbé rontsák az üresen álló, elhanyagolt állapotú ingatlanok. Tudatában vagyunk emellett annak is, hogy a jelenleg érvényes szabályozás következtében az önkormányzati bérlakások üzemeltetése igen költséges, elsősorban azért, mert a bérlők okozta esetleges károkozás költségeit a tulajdonos önkormányzat a gyakorlatban nem tudja érvényesíteni. Emiatt további bérlakások létesítésére csak alapos előkészítés és a bérbeadó jogi pozícióját erősítő jellegű szabályozási változások esetén nyílhat reális és kihasználható lehetőség.

- A kiskereskedelmi forgalom élénkítése, a minőségi termékek értékesítése és szolgáltatások nyújtásának ösztönzése: az önkormányzat által bérbe adott helyiségek esetében a bérleti díj mérséklésének lehetőségét kívánjuk nyújtani azokban az esetekben, amikor az üzlet jó minőségű és hiánypótló szolgáltatást biztosít, akár elsősorban a helyi, akár a vendégforgalom igényei kielégítése érdekében. A Tapolcán hiányzó „minőségi termékek és szolgáltatások” körét a tapolcai lakosok véleményére építve tervezzük meghatározni.
- Kezdeményezni kívánjuk a Hotel Pelion**** tulajdonunkban levő telke hasznosítási módjának megváltoztatását a szállodát tulajdonló és üzemeltető Hunguest Zrt.-vel. Az önkormányzat érdeke, hogy a tulajdonában álló terület ne csak közvetve, a szálloda működése révén hozzon bevételeket közösségünk számára. Az erre irányuló javaslatunk egyrészt a terület értékesítésére irányulhatnak, vagy olyan, nem kizárólag szállóvendégek által is igénybe vehető, bevétel-termelő szolgáltatások lakosság számára való megnyitására, esetleges közös kialakítására, amelyek az önkormányzati költségvetésében is bevételeket eredményeznek.
- Fejlesztani, majd ezt követően értékesíteni kívánjuk a volt laktanyák gazdasági hasznosításra szánt területeit. Egyes stratégiai fontosságú befektetők esetében - ilyennek tekintjük pl. a jelenleg előkészületi fázisban levő habüveg gyártó vállalkozást is - az önkormányzati vagyon befektetővel közösen alapított projektcégre történő apportálással is történhet.
- A volt déli laktanya területéhez kapcsolódó repülőtér hasznosítására szintén életképes megoldásként számolunk a projektársaság keretében történő hasznosítással a bérbeadás alternatívájaként, befektetői igények és szándékok függvényében. A hasznosítás elősegítése érdekében folyamatban van a reptéri tulajdonosok közötti jogvita rendezése. Ennek eredményétől – illetőleg a terület szintén folyamatban levő megosztására irányuló igény érvényesítése esetén – a repülőtér sportcélú hasznosítását szándékozzuk előmozdítani.
- Különlegesen fontos partnere kell, hogy legyen városunknak a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, elsődlegesen a turizmus területén történő együttműködések erősítése érdekében. Önkormányzatunk - a partneri együttműködés erősítése mellett - tárgyalásokat kíván kezdeményezni az Igazgatósággal - illetőleg a felügyeleti szerveként működő Földművelésügyi Minisztériummal - annak érdekében, hogy a Tapolca területén fekvő természeti értékek - elsődlegesen a Tavasbarlang - vagyonelemként történő hasznosításából származó bevételekből városunk is részesedhessen.

Az önkormányzat pénzügyi gazdálkodása, kiadások és bevételek egyensúlya

A pénzügyi gazdálkodás során elsőbbséget élvez:

- a kötelező feladatok ellátása,
- a város működőképességének fenntartása,

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

- az önkormányzati intézmények biztonságos működtetése,
- a városüzemeltetéssel kapcsolatos feladatok ellátása, valamint a város számára fontos, a későbbiekben részletezett, fejlesztési beruházások megvalósítása illetve az azokat finanszírozó külső források bevonásához szükséges önerő biztosítása.

Költségvetési lehetőségeink

Tapolca Város Önkormányzatának gazdálkodása jelenleg kiegyensúlyozott és stabil.

Az általunk biztosított szolgáltatások és intézményeink működőképessége biztosított. Kisebb feszültség várható – összefüggésben településünk lakossága átlagéletkorának emelkedésével és a jogszabályi változásokkal – a szociális ellátások finanszírozása terén. A szolgáltatások színvonalának fenntartása érdekében többletforrás biztosítása szükséges, ehhez pedig az életkor szerint alkalmazott kedvezmények rendszerének áttekintése és a rászorultság elvének kiterjedtebb alkalmazása és ennek eredményeként a kedvezmények szűkítése válhat szükségessé.

Az önkormányzat és intézményei működése összességében racionális, költséghatékony, így jelentős átalakításra nincs szükség. Megtakarítás egyrészt – és elsődlegesen – az energiahatékonysági beruházások kiterjesztésével érhető el, másrészt, vélhetően kisebb mértékben, az önkormányzati tulajdonú társaságok működésének hatékonyabbá tételével. Pénzügyi mozgásterünket gazdaságfejlesztési törekvéseink sikere bővítheti, az iparűzési adóból származó bevételeink növekedésén keresztül.

Jelenleg megvalósítás alatt álló fejlesztéseinket finanszírozni tudjuk, erre 2015. évi költségvetésünkben 300 millió Ft feletti összeget tudunk fordítani, emellett a jövőbeli fejlesztések előkészítésére is elő tudunk irányozni 150 millió Ft összeget.

Hosszú távú kötelezettségvállalásaink mértéke erőteljesen csökkenő tendenciát mutat, ezek értéke 2017. évre 4 millió Ft összeg alá csökken, ez jelentéktelen a költségvetés egészének mértékében. További forrásokat jelenthet a későbbiekben, hogy megvalósuló energetikai beruházásaink hatásaként az elkövetkező években csökkennek önkormányzatunk energia fogyasztási költségei, amelyek mértéke éves szinten akár a 40-50 millió Ft összeget is elérheti.

Gazdasági programunk a költségvetés stabilitásának fenntartása mellett kell, hogy megvalósuljon. Bár a hatályos szabályozás jelentősen megnehezíti hitel felvételét önkormányzatok számára, ennek lehetőségét programunkban nem zárjuk ki, mindazonáltal erősen korlátozzuk.

Eszerint hitel felvételével csak olyan fejlesztési projektek illetve programok megvalósítását tartjuk célszerűnek, amelyek a hitelösszeg értékét jelentős kockázat nélkül kitermelik, vagy a fejlesztés által generált jövedelmekből (pl. ipari területek fejlesztése és értékesítése esetén), vagy a megtakarított költségeken keresztül (pl. energia-hatékonysági beruházások esetén).

Összességében, fejlesztési célra – esetleges hitelfelvétel nélkül – évenként legalább mintegy 350 - 400 millió Ft összeget tudunk felhasználni, ennek érdemi növelése reálisan az iparűzési adóból származó bevételek növekedése esetén lehetséges.

Fejlesztési forrásainkat saját erőből megvalósítandó beruházások megvalósításához és külső forrásokból megvalósuló beruházások önerejének biztosításához használjuk fel.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A gazdasági programunk összeállításának időpontjában kérdéses, hogy a várhatóan legjelentősebb mértékű külső források, az uniós támogatások felhasználásához szükséges önerő milyen mértékben kell, hogy rendelkezésre álljon. Az önkormányzati fejlesztések önerő-szabályozása várhatóan differenciált lesz – bizonyos beruházások akár önerő nélkül is megvalósulhatnak, míg más – elsődlegesen gazdaságfejlesztési illetve energetikai fejlesztések önerejének biztosítása tekintetében milyen követelményeket fogalmaznak majd meg az önkormányzatok, így Tapolca számára is a Széchenyi 2020 program pályázati kiírásai.

Szintén nem tisztázott még a visszatérítendő és a vissza nem térítendő támogatások köre illetve lehetséges vagy kötelezően igénybe veendő kombinációjának kérdése. Az önerő kérdéshez hasonlóan, a megtérülő – gazdaságfejlesztő és energia-megtakarító hatású – fejlesztések esetén lehet arra számítani, hogy a támogatás egy része visszatérítendő forrásként lesz csak igénybe vehető, amelynek visszafizetését a megnövekedett bevételek (gazdaságfejlesztés) és a csökkenő kiadások (energetikai korszerűsítések, energiatermelés) terhére lehet és kell majd megoldani.

Nagyobb önerő szükséglet esetén az önkormányzat mozgástere szűkebb marad, hiszen a saját bevételeit a külső források igénybevételehez biztosítandó önerő köti le, míg az önerő szükségletének bizonyos fejlesztések körében történő elhagyása növeli az önkormányzat pénzügyi mozgásterét, így nagyobb lehetőséget biztosít az uniós pályázatok által támogatott beruházások mellett más fejlesztések megvalósítására is. A fentiek következtében elsőbbséget élveznek:

- az esetlegesen önerő nélkül megvalósítandó beruházások,
- a működési kiadásokat csökkentő beruházások,
- a bevételeket generáló beruházások.

A fejlesztésre rendelkezésre álló források felhasználása során az alábbi prioritásokat is érvényesítjük:

- a külső források bevonásához szükséges önrész (amennyiben szükséges) finanszírozása,
- a külső források által nem finanszírozott (kisebb, kapcsolódó) beruházások megvalósítása,
- a fejlesztések előkészítése, tervek és programok készítésének finanszírozása.

Az önkormányzat adópolitikája

A helyi adók megállapításakor a legfőbb elv, hogy - törvényileg szabályozott keretek között - a helyi adók átláthatók, kiszámíthatók és vonzóak legyenek, illetve ne veszélyeztessék a vállalkozások működését.

Városunk esetében az adóbevételek közül a helyi iparűzési adó bevétele jelenti a legnagyobb költségvetési tételt, ez a 2014. évben a bevételek 66%-át tette ki, összege a 2013. évi viszonylagos mélypontnak számító 461,6 millió forintról 2014. évre majdnem elérte a 617 millió Ft-ot.

Mérsékelt növekedésben továbbra is bízhatunk, sőt a volt laktanya területének sikeres fejlesztése és egy-két jelentősebb, nagyobb termelő vállalkozás sikeres letelepítése esetén akár jelentősebb növekedés sem kizárt.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Jóval kisebb, de hasonlóan növekedő tendenciát mutató tétel az idegenforgalmi adó összege, amely 2013. évben mintegy 31,9 millió Ft, míg 2014. évben 38,2 millió Ft bevételt hozott önkormányzatunknak.

Bár a helyi adók kivetésének lehetősége bővült, Önkormányzatunk nem kíván élni új adó kivetésének lehetőségével és várhatóan – a külső feltételek jelentős megváltozásának esetét kivéve – várhatóan nem is kényszerül erre.

Mértéktartó és kiszámítható adópolitikát kívánunk folytatni. Ennek keretében:

- nem kívánjuk növelni a lakosság adóterheit, annak végiggondolása azonban feladatunk, hogy a jelenlegi adó- és díjkedvezmények rendszere megfelelően szolgálja-e társadalom- és fejlesztéspolitikai céljainkat. Ennek keretében elsődlegesen a kommunális adó és a személyszállítás díj esetében vizsgáljuk meg, hogy elmozdulhatunk-e az igazságosabb közteherviselés irányába, úgy, hogy a rászorultak kedvezményei megmaradnak. Hasonlóan a közterhek igazságosabb viselése érdekében tervezzük, hogy megvizsgáljuk az építményadó alapjának kiszélesítési lehetőségét, annak hatásait,
- oly mértéken igyekszünk tartani a helyi vállalkozások adóterheit, hogy az egyrészt ne gátolja a vállalkozások fejlődését és ne jelentsen versenyhátrányt a befektetőkért folytatott települések közötti versenyben, másrészt viszont nem elsődlegesen az alacsony iparüzési adóra kívánjuk építeni városunk befektetés-ösztönzési politikáját, hanem inkább a terhek és szolgáltatások értékarányosságát és az átlátható felhasználást állítjuk a középpontba.

A gazdasági program fejlesztési területei és a célok elérése érdekében szükséges teendők

Gazdaságfejlesztés, munkahelyteremtés - befektetés-ösztönzés

Célunk elsődlegesen a volt laktanyák területeinek fejlesztése, az ingatlanokon termelő vagy szolgáltató és tartós foglalkoztatást biztosító üzemek letelepedésének ösztönzése. A lehetőségek függvényében támogatni, segíteni kívánjuk a településen egészségturisztikai szolgáltatásokat kínáló beruházókat. A befektetés-ösztönzési tevékenységek erősítése érdekében differenciált kedvezményeket adunk a nálunk befektetőknek, befektetés-ösztönzési rendeletet alkotunk és erősítjük az önkormányzat befektetés-ösztönző és településmarketing-szervező tevékenységét személyek, szervezetek útján.

A jövő megalapozása érdekében előkészítő lépéseket kívánunk tenni újabb volt honvédségi ingatlanok átvétele érdekében, valamint fel kívánjuk tární, hogy van-e reális esélye annak, hogy városunkban környezeti, mezőgazdasági adottságainkhoz illeszkedő kihelyezett felsőoktatási képzés működjön, pl. borászati vagy környezetipari profillal.

Előre tekintve, szintén meg kell kezdenünk a Szász Márton Általános Iskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és Készségfejlesztő Speciális Szakiskola korszerűbb elhelyezésének előkészítését.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Idegenforgalmi vonzerők bővítése, szolgáltatások fejlesztése, színvonalas és egyedi kulturális eseményeink, rendezvényeink továbbfejlesztése, bővítése

Célunk, hogy Tapolca sokszínű és változatos kínálatot várja látogatóit, és lehetőség szerint az év minden szakában vonzó kínálatot tudjunk megjeleníteni a turisztikai piacon.

A gyógyhellyé történt minősítés lehetőséget adhat arra, hogy folytassuk a városközpont közterületeinek további, környezettudatos, értékmegőrző fejlesztését, valamint, hogy a lehetőségek függvényében ösztönözzük a magántulajdonú épületek tulajdonosait az épületek akár csak a homlokzatot érintő színvonalas, településképhez illeszkedő felújítására.

Fontos elemét képezi idegenforgalmi céljainknak, hogy Tapolca kapcsolódjon be a kerékpárutak hálózatába. Egyaránt fontosnak tarjuk egyrészt a Balatont körülölelő kerékpárúthoz (Balatoni Bringakörút) történő kapcsolódást, másrészt szomszédos testvérvárosunkkal, Sümeggel megvalósuló kerékpáros összeköttetés megteremtését.

A jelenlegi ciklusban talán az előbbinek lehet nagyobb esélye, így kezdeményezzük Tapolca és Szigliget összekötését a Tapolca patak partján vezetett nyomvonalal, az érintett települések (Raposka, Hegymagas, Szigliget, esetleg Balatonedics) bevonásával.

Célunk, hogy vendégeink minél gyakrabban válasszák Tapolcát önálló úti célként, a környező látnivalók bejárásának bázisaként. Ennek elősegítése érdekében törekszünk arra, hogy az idegenforgalmi vonzerőinket úgy fejlesszük, hogy azokat a Tapolcán élők is szívesen használják, kedveljék.

Terveink között szerepel:

- a megkezdett strandberuházás folytatása, fedett vagy fedhető tanuszoda létesítésével,
- kemping létesítésének ösztönzése, elsődlegesen a strand közelében, kiemelten a kerékpáros illetve a természetjáró turizmus hívei és a Balatontól távolabb megszállni kívánó nyaraló családok számára,
- a tapolcai városi rendezvények továbbfejlesztése, lehetőség szerinti bővítése,
- városi rendezvénytér kialakítása város-rehabilitációs program keretében, támogatások igénybevétele,
- hadi-kulturális élmény- és kalandpark kialakítása a volt északi laktanya területén, lehetőség szerint a Honvédelmi Minisztériummal közös fejlesztés keretében, valamint nagyszabású hadi-kulturális fesztivál megszervezésének és évenként ismétlődő megrendezésének segítése, támogatása,
- a repülőtér sportcélú, sportturizmus keretében történő hasznosításának előmozdítása, segítése,
- a Tapolcán és környékén előállított helyi élelmiszeripari termékek értékesítésének elősegítése, a Városi Piac- és Vásárcsarnok felújításával, ennek részeként helyi termelői piac létesítésével.
- A tapolcai helyi élelmiszertermékek – kiemelten a bor és a szőlő-alapanyagú egyéb akár újszerű termékek valamint a helyi hús-, sajt és pékáru – helybeni fogyasztását és értékesítését lehetővé tevő, kisebb közösségi kulturális rendezvényekre is alkalmas tér létrehozása, működésének segítése, támogatása,

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

- Helytörténeti gyűjtemény létrehozása, amely bemutatja Tapolca változatos múltját (ipari-kereskedelmi központ, a vasút, a bauxitbányászat illetve katonaság hatása a város fejlődésére). A gyűjtemény belvárosi, önkormányzati ingatlan hasznosításával lenne létrehozható.

A helyi lakosok egészségfejlesztése, egészségtudatosságának javítása

A városi strand megépültével városunk sport- és szabadidős létesítményekkel való ellátottsága viszonylag jónak lesz mondható, kivéve, hogy évek óta szükséges lenne egy egész évben használható fedett (tan)uszoda létesítése. A megvalósításra elsődlegesen külső forrásokból, ezek híján, kedvező költségvetési helyzet esetén saját forrásból is látunk esélyt a ciklusban.

Fontosnak tartjuk, hogy önkormányzatunk Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézete továbbfejlessze Egészségfejlesztési Irodáját, folytatva a pályázati forrásból megkezdett, kockázat-felmérésre, szűrésre valamint az egészségfejlesztésben érintett térségi szereplők prevenciók tevékenységeinek összehangolt támogatására irányuló munkáját.

Az energiaköltségek csökkentése, egyben a kibocsátások mérséklése

Célunk, hogy a pályázati lehetőségeket kihasználva minél több önkormányzati intézményünk energia-hatékonysága javuljon, ehhez kapcsolódóan minél nagyobb részben láthassuk el intézményeinket helyben termelt, környezetbarát energiával. Ennek eredményeként nem csak önkormányzatunk energia-költségei csökkennek, de városunk levegője is tisztábbá válik, emellett pedig csökken a külső energiaellátó rendszerektől való függőségünk is.

Gyógyhelyként fontos célunk, hogy városi környezetünk a lehető legtisztább maradjon, ehhez a célunkhoz is kapcsolódik a megújuló energiák – kiemelten a napenergia – minél szélesebb körben történő hasznosítása középületeinkben.

Városunk közösségének erősítése, színvonalas városi lakossági szolgáltatások biztosítása

A népességmegtartó erőnk szempontjából kiemelkedő fontosságúnak tartjuk, hogy újra működjön Tapolcán aktív ellátást nyújtó kórházi osztályok. Szükségesnek tartjuk, hogy városban legalább 20 aktív ágyas belgyógyászat és legalább 10 aktív ágyas sebészet működjön, a tapolcaiak és vendégeink orvosi ellátásának biztonsága érdekében.

Célunk, hogy Tapolca városa erős helyi közösségeknek adjon helyt, a közösségek szerveződését és működését saját eszközeivel segítse. Célunk, hogy városunk közösségépítő szerepe térségének – járásának – többi településére is kiterjedhessen. Úgy véljük, hogy városunk térségközponti szerepének erősödése mind Tapolca, mind a környező települések lakóinak érdeke.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Legfontosabb feladatunknak a ciklus időtartama alatt a Batsányi János Gimnázium teljes felújítását ítéljük. Ennek érdekében – várhatóan csak energia-hatékonysági beruházásokra – külső, európai uniós forrásokat is igénybe tudunk venni, de jelentős forrásokat kell majd áldoznunk erre a célra a város saját bevételeinek terhére is.

Óvodáink esetében a Barackvirág óvoda férőhely-bővítése és korszerűsítése szerepel terveinkben, míg a Szivárvány óvoda esetében csak tornaszoba kialakítását tervezzük, mindkét esetben pályázati források igénybevételével.

Lakosaink életkorának növekedésével egyre inkább fontosnak tartjuk, hogy létesülhessen városunkban a város tulajdonában álló idősek otthona is, a meglevő, magántulajdonú intézmények mellett, azok szolgáltatásait kiegészítve, kibővítve. Pályázati lehetőségek híján ennek megvalósítására saját bevételeink terhére kerülhet sor, esetlegesen beruházási hitel igénybevétele mellett.

Tapolca Város Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által előírt valamennyi szociális szolgáltatást biztosítja a város polgárai számára. Az Önkormányzat fő célja, hogy a meglevő szolgáltatások színvonalát lehetőségeihez mérten emelje.

A tapolcai Deák Jenő Kórházban struktúraváltó projektek megvalósítása zajlik, amelyek 2015. évi elkészültét követően az önkormányzati tulajdonú Ady Endre utcai volt szülészet-nőgyógyászat épülete kiürül, annak további hasznosítása szükségszerű. A pályázatok adta lehetőségeket kihasználva Önkormányzatunk el kívánja érni, hogy a jelenleg több telephelyen működő egészségügyi és szociális szervezeti egységek felújított ingatlanba, a jelenleginél jobb körülmények közé költözzenek. Így a működő kórházzal és szakrendelővel, az épülő mentőállomással szoros területi kapcsolatban korszerű egészségügyi, megelőző és szociális ellátó intézmények, szervezetek elhelyezésére nyílna lehetőség lakosságbarát, akadálymentesített környezetben.

Az Értelmi Fogyatékosok Országos Érdekvédelmi Szövetsége Tapolca Közhasznú Egyesület által működtetett „Életlehetőség” Szociális Nappali intézmény bővítésével 8 fő fogyatékkal élő gondozására és munkába állására, valamint 1 fő szakképzett dolgozó felvételére nyílna lehetőség. Kapcsolódóan, az ugyancsak általuk működtetett „Támogatott Lakhatás” program bővítésével, 3 lakás kialakításával, 9 fő fogyatékkal élőknek lenne alkalma a támogatott önálló életre és két fő szakképzett dolgozót tudnának tartósan foglalkoztatni. Mind az intézményi bővítésre, mind a lakások kialakítására várhatóan rendelkezésre állnak majd a Veszprém megyei Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) forrásai.

Ösztönözzük – és a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal, valamint a Tapolcai Városfejlesztési Kft. közreműködésével segíteni is kívánjuk – hogy a tapolcai civil szervezetek részt vehessenek, és remélhetőleg eredményesen szerepeljenek a megyei és országos szinten kiírt pályázatokon, bővíthessék és fejleszthessék tevékenységüket.

Tovább kívánjuk erősíteni városunk közbiztonságát és a tapolcai polgárok biztonságérzetét. Ennek érdekében közbiztonsági és bűnmegelőzési programot készítünk, amelyben – többek között – ösztönözzük a polgárőrség és a rendőrség együttműködését, valamint bővíteni kívánjuk a térfigyelő kamerák hálózatát. Meg kívánjuk azt is vizsgálni, hogy szükséges-e a harci kutyák tartásának szabályozása városunkban.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Ösztönözzük városunkban a családi napközik létesítését, inkább a kisgyermekes szülők választási lehetőségeinek bővítése érdekében, mintsem az intézményeink túlterheltsége vagy férőhelyek hiánya okán.

Városi terek további korszerűsítése, fejlesztése

Kiemelt fontosságú beavatkozási területeink a városfejlesztés terén az alábbiak:

- A városközpont további fejlesztése, ennek keretében zöldfalak, zöldfelületek létesítése, növelése, a növényesített területek minőségi javítása, vonzóbbá tétele, a belváros közlekedési terhelésének további mérséklése, valamint a csillapított közlekedési zóna kiterjesztése.
Ennek feltételeként az autóbusz pályaudvar áthelyezése, a központi forrásból megújuló vasútállomás környezetében intermodális közösségi közlekedési csomópont létesítése uniós pályázat révén.
- A lehetőségek szerint – pl. a gyógyhelyek számára megnyíló pályázati keretek, esetleg a Veszprém megyei TOP és a tulajdonosok saját forrásai terhére – megvalósítható lehet a Hotel Pelion**** bejárata, a Deák Jenő Kórház új és régi bejárata, illetve a Tavas-barlang fogadóépület bejárata körüli köz- és magánterületek rendezése, parkosítással, zöldfelületek, pihenő terek, ivókút létesítésével.
Kezdeményezni fogjuk az autóbusz pályaudvar melletti – városunk mértani középpontjában fekvő – terület rendezését, városunkhoz méltó szimbólum elhelyezését az ott álló vitatható értékű szobor helyett.
- Megfelelő pályázati lehetőség vagy bővülő saját forrásaink esetén megvizsgáljuk helyi homlokzat- vagy épület-felújítási alap létrehozásának lehetőségét, amely a magánszemélyek és vállalkozások által tulajdonolt épületek városképbe illő módon történő korszerűsítését segítené.
- A Dobó városrész közterületeinek, zöldfelületeinek megújítása, esetlegesen – pályázati források igénybevehetősége esetén – a lakások energetikai korszerűsítése, illetőleg megújuló forrású energia felhasználásával. Tárgyalásokat kezdünk a Honvédelmi Minisztériummal esetleges új funkciók létrehozása érdekében a meglevő épületállomány átalakításával, korszerűsítésével.
- A Déli városrész közterületei életminőség- és városkép-javító felújítása, rendezése.
- Kisebb fejlesztésekkel is sikeresen javíthatjuk városunk megjelenését, egységes, vonzó arculatának kialakítását: ennek eszköze lehet a városi díszfa állomány megújítása, egységes külsőt mutató fasorok telepítése a városba vezető utak mentén, a járdák akadálymentesítése a mozgásukban korlátozottak – pl. mozgás-korlátozott vagy idős emberek, kismamák – számára, biztonságos közlekedés feltételei megteremtése az átjárókban, kapualjakban.
- Meg kívánjuk vizsgálni, hogy milyen szerepet vállalhat az önkormányzat a többlakásos, iparosított technológiával épült épületek (pl. az „Y-házak”) magántulajdonú lakásai energiahatékonyságának javításában, a lakók illetve társasházak ez irányú kezdeményezései segítségével.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A rendelkezésünkre álló külső források

Célunk, hogy városunk fejlesztése érdekében minél több forrást meg tudjunk szerezni, és olyan fejlesztésekhez, amelyek a lehető legteljesebb összhangban vannak városunk lakóinak igényeivel.

Alapelvként rögzítjük ebből a szempontból is, hogy hosszú távon önerőből fenntartható beruházások megvalósítására törekszünk, így előnyben részesítjük a működési költségeket csökkentő illetve a bevételeinket növelő hatású beruházásokat. Működési költség-növekménnyel járó beruházásokat csak jelentősen emelt színvonalú szolgáltatás esetén illetve más, költségcsökkentő beruházásokkal párhuzamosan tartunk megvalósíthatónak, városunk pénzügyi egyensúlyának fenntartása érdekében.

A 2014 – 2020 közötti programozási időszak Operatív Programjai által finanszírozható fejlesztéseink

Az önkormányzatok fejlesztései számára – legalább hozzávetőlegesen – tervezhető módon a 2014-2020 közötti programozási időszak Operatív Programjai forrásai állnak rendelkezésre, azok közül is elsődlegesen a Veszprém megyei Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP). Lehetőségeket rejthet még a Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP), az Emberi Erőforrások Fejlesztése OP, valamint a Környezet- és Energiahatékonysági OP (KEHOP).

Az egyes programokhoz kapcsoló törekvéseink és céljaink az alábbiak:

TOP

A TOP keretében Veszprém megye számára a vonatkozó 1702/2014 Kormányrendelet alapján összességében mintegy 45 milliárd 170 millió Ft keretösszeg áll rendelkezésre, amelynek felhasználása 2023-ig kell, hogy megtörténjen. Tapolca fejlesztései ennek keretében kell, hogy megvalósuljanak. A támogatandó projektek előkészítése és a javaslatétel a települési önkormányzatok felelőssége, a támogatandó projektek kiválasztása pedig a megyei önkormányzat és országos szinten a Nemzetgazdasági Minisztérium szervezeti keretei között működő Irányító Hatóság közös feladata.

Városunkban a megye (Veszprém Megyei Jogú Város nélkül számított) lakosságának mintegy 5,5%-a lakik. Ha lakosságarányosan sikerülne részesednünk a TOP Veszprém megyei forrásaiból, akkor 2023 végére mintegy 2,5 milliárd forintnyi fejlesztés valósulhat meg városunkban.

Célunk, hogy ezt az arányt meghaladjuk, jól előkészített fejlesztési projektekkal és intenzív megyei szintű lobbizási tevékenységgel legalább 3 milliárd forint forrás érkezhessen a tapolcai projektek megvalósulásához. Ehhez a ciklus végéig legalább 1,5 milliárd forintos támogatási összegű projektekre kellene, hogy szerződésünk legyen a végrehajtó intézményrendszerrel.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A TOP keretében és rész céljaihoz kapcsolódóan az alábbi projektek megvalósulását kívánjuk elősegíteni:

projektek célja	előkészítendő projektek	becsült költségvetés (millió Ft)
közintézmények energetikai korszerűsítése	Batsányi János Gimnázium épületegyüttesének energiahatékonysági fejlesztése	200
	Bárdos Lajos Általános Iskola Batsányi János Magyar - Angol Két Tanítási Nyelvű és Sportiskolai Tagintézmény energetikai korszerűsítés	220
	Napelemes rendszer kiépítése a Tapolcai Bárdos Lajos Általános Iskola Kazinczy Ferenc Tagintézményének épületén	50
	Napelemes rendszer kiépítése a Tapolcai Diák- és Középtetű Stadion utcai épületén	50
	Naperőmű létesítése Tapolcán	200
	Napelemes rendszer kiépítése a tapolcai Csermák József Rendezvénycsarnok épületén	50
	összes energetika	770
	közintézmények bővítése, korszerűsítése	
	"Aesculapius Ház" integrált humán szolgáltató központ kialakítása	155
	Életlehetőség" Szociális Nappali intézmény bővítése	
	Támogatott Lakhatás számára lakások kialakítása	35
	Meglévő önkormányzati feladatellátást szolgáló intézmények akadálymentesítése	40
	Barackvirág Óvoda bővítése, Szivárvány, Kertvárosi Óvodák tornaszobával történő bővítése	64
	összes bővítés, korszerűsítés	354
gazdaságfejlesztés, gazdasági infrastruktúra fejlesztése	Volt honvédségi ingatlanok („barnamezős területek”) infrastrukturális fejlesztése	1260

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

projektek célja	előkészítendő projektek	becsült költségvetés (millió Ft)
	Helyi termelők támogatása, piacépület és kapcsolódó közterületi rehabilitáció ("Egészséges Tapolca, Egészséges Gazdaság" program)	300
összes gazdaság		1560
városfejlesztés	Kültéri információs LED fal létesítése	8
	Szociális városrehabilitáció -Tapolca keleti és déli városrészek	200
	Szociális városrehabilitáció-Tapolca Dobó városrész közterületei	200
	Zöldfalak létesítése	40
összes városfejlesztés		448
közösségi közlekedés	Intermodális átszálló központ kialakítása	390
kerékpárút fejlesztések	Tapolca-Szigliget közötti kerékpárút létesítése	600
	Tapolca-Sümeg közötti kerékpárút létesítése	600
	Badacsonyi és Káli-medencei kerékpárút létesítése	600
összes közlekedés		2190
tervezett forrásigény mindösszesen		5322

Az előkészítés alatt álló projektek forrásigénye lényegesen nagyobb, mint a városunk által reálisan megszerezhető támogatás összege. Arról, hogy a legjobb tudásunk szerint a TOP-hoz illeszkedő projektek közül melyikre és milyen feltételekkel szerezhető támogatás, várhatóan 2015. év második felére lesz önkormányzatunknak érdemi információja.

Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)

A GINOP keretében Tapolcán elsősorban gazdasági szervezetek juthatnak támogatáshoz valamint a turizmus kiemelt fejlesztéseihez biztosíthat forrásokat ez a program. A támogatások odaítélése központosított, a pályázatokkal kapcsolatos döntéseket érdemben nem tudjuk befolyásolni.

Tapolca számára egyrészt a turizmus terén a Balatoni Üdülőkörzet számára esetleg rendelkezésre álló elkülönített forrásokból nyílhat lehetőség, pl. turisztikai vonzerők vagy az egészségturizmushoz kapcsolódó vállalkozások támogatására. A Balaton-térség fejlesztési programja – hasonlóan a megyééhez – elkészült, ebben Tapolca turisztikai fejlődési törekvései helyet kaptak, de a program szerepe a források odaítélésében még nem tisztázott. A GINOP keretében kaphat támogatást a Balaton-felvidéki Nemzeti Park is városunkat is érintő fejlesztéseihez. Városunk gyógyhellyé történt minősítése szintén jó alapot nyújthat ahhoz, hogy akár önkormányzatunk, akár a tapolcai vállalkozások hozzáférhessenek a GINOP turisztikai támogatásaihoz.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Szintén a GINOP biztosíthat támogatási forrást a laktanyák területén kialakítani tervezett infrastruktúrára települő vállalkozások technológia- vagy telephelyfejlesztő és munkahelyteremtő beruházásaihoz. Ebben a vonatkozásban kulcsfontosságú számunkra, hogy a laktanya területén önkormányzatunk szerepvállalásával létesítendő habüveggyár uniós fejlesztési támogatáshoz jusson.

Emberi Erőforrás OP (EFOP)

Az Operatív program keretéből a települési önkormányzatok viszonylag kis részben részesülhetnek, a program inkább a civil szféra, az egyházak és – igen jelentős mértékben – az állami kezelésben levő humán szolgáltató intézmények számára biztosít fejlesztési forrásokat. A program városunk számára leginkább jelentős céljai az alábbiak:

- a társadalmi felzárkózás (halmozottan hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci eszközökben való részvételének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítése, a család társadalmi szerepének megerősítése és a társadalmi összetartás erősítése),
- egészségfejlesztés és betegségmegelőzés, egészségtudatosság,
- a gyermekek és fiatalok képességeinek kibontakoztatása, fiatalok vidéken, helyben maradásának támogatása, aktivitásának erősítése: támogató szakmai környezet kialakítása, ifjúsági munka fejlesztése, sport, Ifjúsági Garancia program (fiatalok vállalkozóvá válása).

A program keretében infrastrukturális beruházások is támogathatóak, a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés fejlesztése érdekében egészségügyi, szociális, társadalmi felzárkózási és kulturális területen. A támogatások odaítélése központosított, a pályázatokkal kapcsolatos döntéseket érdemben nem tudjuk befolyásolni.

A fenti célok megvalósítása érdekében – amennyiben erre lehetőség adódik – ösztönözzük intézményeinket a pályázatok benyújtására, a pályázni kívánó tapolcai civil szervezetek számára pedig lehetőségeinkhez képest szakmai támogatást, segítséget nyújtunk.

Környezet- és Energiahatékonysági OP (KEHOP)

Városunk szempontjából ezen OP jelentősége, hogy a szennyvízkezelés minőségi javításához és az ivóvíz hálózat rekonstrukciójához, valamint a megújuló energiaforrások felhasználásához biztosíthat – pályázatos úton és programunk összeállításakor még nem ismert feltételekkel – támogatásokat. Ezen OP biztosíthat forrásokat a magántulajdonú lakások, illetve társasházak energiahatékonysági beruházásainak támogatásához is.

Hazai forrásból megvalósítható fejlesztéseink

Előreláthatólag külső, de nem uniós eredetű forrásokat kell igénybe vennünk alábbi fontos fejlesztéseink megvalósításához:

- A városi strand fejlesztésének II. üteme, tanuszoda létesítése esetlegesen magán-befektető bevonásával vagy más kormányzati, pályázati forrás felhasználásával,
- Tapolca megközelíthetőségét szolgáló közutak és belterületi útjaink fejlesztése,

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

- Homlokzat- és épület-felújítási alap létesítése, működtetése,
- Helytörténeti gyűjtemény létrehozása önkormányzati ingatlan hasznosításával
- Önkormányzati tulajdonú idősek otthona létesítése,
- Dobó és Déli városrészek infrastrukturális, közterületi felújítása egyes, a pályázati kiírásokhoz esetlegesen nem illeszkedő elemei vonatkozásában,
- A szennyvízcsatorna-hálózat és a szennyvíztelep fejlesztése, valamint az ivóvízhálózat rekonstrukciója – a KEHOP forrásai mellett, illetve azok helyett – hazai (üzemeltetői) forrásokat is igényelhet.

Döntően saját forrásból lesz csak lehetséges a pályázatok előkészítése, a tervezés, a szükséges programok, stratégiák elkészítése, aktualizálása. Ezek körében azonban a „Fenntartható Energia Akcióprogram” elkészítését finanszírozhatják a TOP forrásai. A program Tapolca megújuló energia-stratégiájának és fenntartható mobilitási (közösségi közlekedési) koncepciójának egyes elemeit is magába foglalhatja. Lehetőség nyílna arra is, hogy – a pályázati kiírás alapján – egyes költségek elszámolhatónak minősüljenek majd.

A források megszerzése érdekében önkormányzatunk ennek az összetett és sokrétű pályázati tevékenységnek feltétlen elsőbbséget biztosít.

A saját források felhasználásával, illetve a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal munkájára támaszkodva gondoskodik arról, hogy a fejlesztések előkészítése időben és kiváló szakmai minőségben történjen meg, az azokat megalapozó elemzések, stratégiák és települési tervek mindenkor tükrözzék szándékaink és lehetőségeink aktuális állapotát.

Ennek érdekében biztosítja a hivatali vezetők és munkatársak tájékoztató rendezvényeken, képzéseken történő részvételét, ösztönzők kialakítását, célfeladat kitűzését, új projektszabályzat elfogadását, alkalmazását.

Fontosnak tartja továbbá a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatalban a tisztségviselőkkel, jegyzővel közvetlen kapcsolatot tartó, az elérhető pályázati források feltételrendszerével, a támogatások odaítélésének és lebonyolításának módját illetően tájékozott szakmai irányító kinevezését, megbízását, aki koordinálja az érintett hivatali munkatársak tevékenységét, szakmailag képviseli önkormányzatunkat a pályáztató, kiíró szervezeteknél, kapcsolatot tart az előkészítésben részt vevőkkel és a szakhatóságokkal.

Külön feladatként célszerű megjeleníteni a befektetések ösztönzésével kapcsolatos tevékenységeket a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal és a Tapolcai Városfejlesztési Kft. szervezeteiben. Szükséges kimunkálni egy összehangolt helyi befektetés-ösztönzési politika sarokelemeit és ezek alapján helyi befektetés-ösztönző stratégiát és rendeletet alkotni, egyrészt annak érdekében, hogy aktívan tudjuk kommunikálni a városunk kínálta előnyöket, másrészt pedig, hogy kedvező és vonzó befektetési ajánlattal várassuk a városunkat választó vállalkozásokat.

A szakmai felkészültség erősítése mellett önkormányzatunk

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

- arra törekszik, hogy szoros munkakapcsolat alakuljon ki térségünk választott országgyűlési képviselőjével, a pályázató szervezetekkel, a Veszprém megyei Önkormányzattal, valamint a Balaton Fejlesztési Tanáccsal és munkaszervezetével,
- kéri a térség országgyűlési képviselőjét, a város tisztségviselőit, a politikai pártok, a szakmai és civil szervezetek vezetőit, képviselőit, hogy Tapolca fejlesztési szükségletei, a tapolcai emberek és vállalkozások igényei szakszerű bemutatásával folytassanak lobbitevékenységet, annak érdekében, hogy elősegítsék olyan fejlesztések megvalósulását is, amelyek nem az önkormányzat hatáskörébe tartoznak, de megvalósulásuk elősegíti Tapolca fejlődését.

A lobbitevékenység fő célterületei a következők:

- A Deák Jenő kórház működésének stabilizálása, lehetőség szerint az aktív sebészeti, belgyógyászati ellátás újbóli finanszírozása,
- Tapolca megközelíthetőségét javító közútfejlesztések (kiemelten a 77. számú főút, valamint a 84. számú főút fejlesztése), az észak-balatoni vasúti közlekedés fejlesztése és a Tapolcát érintő kerékpárutak kiépítése,
- gazdasági szereplők letelepítésének ösztönzése, Tapolcára orientálása (kiemelten a volt honvédségi ingatlanok, valamint az egészségturizmus vonatkozásában),
- a Balaton térségének fejlődése, a balatoni idegenforgalom ösztönzése, kiemelten a Fonyód – Badacsony komp-összeköttetés megteremtése.

Önkormányzatunk tervei, stratégiái

Célunk, hogy fejlesztéseinket tervszerűen, egymással összefüggő módon, racionálisan valósítsuk meg, színvonalas és jól kidolgozott fejlesztési stratégiák és programok alapján.

A gazdasági program stratégiai alapját a képviselőtestület által elfogadott koncepciók, stratégiák és programok biztosítják. Ezek alapvetően határozzák meg alapvetően azokat a fejlesztéseket, amelyeket az önkormányzat meg kíván valósítani.

Ezek körében kiemelkedő fontosságot tulajdonítunk az alábbiaknak:

- Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) Tapolca középtávú, de az önkormányzati cikluson túlnyúló fejlesztési elképzeléseit foglalja össze. Projektjei inkább nagyobb, fizikai – városépítési jellegű – tevékenységekre összpontosítanak. A stratégia a Belügyminisztérium (BM) támogatásával készül, elfogadása – BM minőségbiztosítást követően – 2015. év szeptemberében várható. A stratégiát önkormányzatunk szükség szerint tekinti át, amennyiben szükséges, a megváltozott igények és feltételek szerint módosítja.
- A településfejlesztési koncepció Tapolca hosszú távú, általános célkitűzéseit, értékeit megfogalmazó illetve a térhasználat alapelveit meghatározó dokumentuma – ebben a minőségében a területrendezési eszközök és a fejlesztési jellegű beavatkozások – mint pl. az ITS - közös megalapozó anyaga. A koncepció a ciklus elején készül, felülvizsgálata az ITS áttekintése alapján, céljaink, eredményeink függvényében lehet aktuális.
- Az ITS és a településfejlesztési koncepció elkészültét, elfogadását követően tervezzük Tapolca város településrendezési tervének aktualizálását.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Elkészíteni illetve aktualizálni tervezett egyéb, lényeges tervek, stratégiák, programok:

- Kiemelt jelentőségű a településfejlesztési koncepció alapján, az ITS figyelembe vételével a településrendezési terv általános felülvizsgálata és megújítása, új helyi rendelet (Helyi Építési Szabályzat), megalkotása. Erre előre láthatóan 2016. évben kerül sor.
- Tapolca város környezetvédelmi programjának készítése a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján kötelező. A meglévő program felülvizsgálata, kiegészítése megtörtént, elfogadása a közeljövőben megtörténik.
- A ciklus második felében indokolt lehet Tapolca közlekedésfejlesztési koncepciójának aktualizálására, különösen, ha a tervezett intermodális központ beruházásának tervét valamilyen formában sikerül megvalósítanunk. A megújuló stratégia középpontjába Tapolca térségközponti szerepének kiteljesítését, a közösségi közlekedés térségi szintű megszervezésének terveit célszerű állítani, a fenntartható mobilitás koncepciójának jegyében.
- Szükségessé válhat – preferáltan támogatási forrásból – a város energetikai stratégiájának elkészítése, elsődlegesen az energiahatékonyság javítása és a megújuló forrásból származó energia részarányának növelése érdekében.
- Sürgős feladatunk a belváros gyógyhellyé történt minősítése kapcsán adódó fejlesztési, esetleges befektetés-ösztönzési lehetőségek feltárása (városépítési feladatok, egészségturisztikai, egészségügyi beruházások ösztönzési, támogatási lehetőségei), gyógyhely fejlesztési stratégia készítése.
- Szociális szolgáltatástervezési koncepciónk 2012. év óta hatályos. Tekintettel a szolgáltatások szabályozási környezetének változásaira és a változó igényekre, szükségletekre, a koncepciót felülvizsgálni szükséges.
- A gazdasági területek fejlesztésével párhuzamosan szükségessé válhat Tapolca Város befektetés-ösztönzési stratégiájának elkészítése is, részben a befektetés-ösztönzési rendelet, részben a befektetők számára végzendő marketing-tevékenység megalapozása céljából.

A program megvalósítása

A program megvalósításának kockázatai

Tudatában vagyunk annak, hogy tervezett, ma reálisnak tűnő fejlesztéseink sikere nem kizárólag rajtunk múlik. Önkormányzatunk gazdálkodásának kereteit – ezen belül különösen a fejlesztési források megszerzését – kormányzati szinten alakított preferenciák és döntések szabályozzák. Az önkormányzati gazdálkodás szabályozási keretei várhatóan viszonylag stabilak maradnak a ciklus során, de a pályázati illetve egyéb támogatások elosztási rendszere – a jó és kidolgozott fejlesztési tervek mellett – erős informális, személyes érdekérvényesítést is kíván, amely akár felül is írhatja a döntések formális szabályait.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM

2015-2019

Gazdasági programunk számol azzal, hogy gazdaságfejlesztési erőfeszítéseink sikerrel járnak és ennek eredményeként növekszik a vállalkozók által befizetett iparűzési adó, ezzel további fejlesztésekre felhasználható forrásokat képezhetünk.

A vállalkozások helyzetének általános javulása valamint a nemzeti és megyei szintű befektetés-ösztönzési tevékenységek eredményessége nélkül ez a cél igen nehezen, illetve kis mértékben érhető csak el.

Szintén külső, és városunk számára kedvezően alakuló folyamatként várjuk a balatoni turizmus erősödését, ezen belül az egészségturizmus arányának növekedését a vendégforgalomban. Ez utóbbihoz célzott kormányzati támogatás is szükséges, ennek elmaradása esetén a mi törekvéseink sem vezethetnek sikerre.

Partnerség, társadalmi párbeszéd

Önkormányzatunk fontosnak tartja, hogy partneri kapcsolatot alakítson ki és rendszeresen konzultáljon a tapolcai vállalkozókkal, a városunkban működő vállalkozások vezetőivel. Ennek rendszeres és szervezett formát kíván biztosítani.

Támogatjuk a városi és térségi civil szervezetek közéleti szerepének és gazdaságfejlesztési, kulturális, környezetvédelmi és társadalmi kohéziós, bűnmegelőzési funkcióinak erősödését, rendelkezésre álló eszközeinkkel ösztönözzük tevékenységüket.

Az Önkormányzat a helyi média révén folyamatosan számot ad a városfejlesztés eredményeiről és az eredmények elérését esetleg hátráltató tényezőkről egyaránt, valamint várja a lakosság észrevételeit, javaslatait a program megvalósulásával kapcsolatosan.

A gazdasági program végrehajtásának szervezése, értékelése

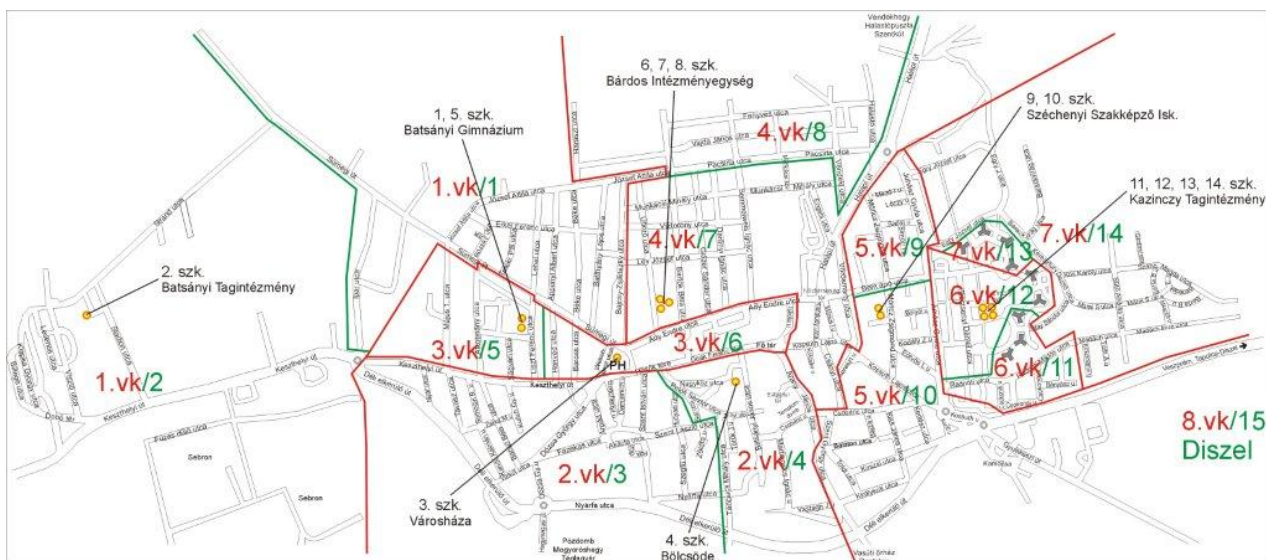
A gazdasági program végrehajtását az éves költségvetési koncepciók és az önkormányzat éves költségvetéseinek összeállítása során a polgármester koordinálja. A feladat végrehajtásában részt vesznek a Képviselő-testület bizottságai, a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal, az önkormányzati intézmények és gazdasági társaságok. A gazdasági program időarányos megvalósítását Tapolca Város Polgármestere évenként, az önkormányzat költségvetésének végrehajtásáról szóló előterjesztésben értékeli.

A program teljesülése érdekében a „Partnerség, társadalmi párbeszéd” fejezetben felvázoltak szerint együttműködünk a lakossággal és az érintett civil szervezetekkel, társaságokkal.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Tapolcai választókerületi szükségletek, megvalósítandó tevékenységek

A város egészét érintő fejlesztések mellett az önkormányzat arra törekszik, hogy pénzügyi lehetőségei függvényében, az egyes választókerületek sajátos problémáit és az azokban élők igényeit figyelembe véve folyamatosan valósítson meg kisebb, de a választókerületek lakosai és vállalkozásai számára különösen fontos beruházásokat.

A TAPOLCAI VÁLASZTÓKERÜLETEK MEGVÁLASZTOTT KÉPVISELŐK 2014

Sólyom Károly (1. vk.)

Kozma Henrik Alajos (2. vk.)

Dobó Zoltán (3. vk.)

Koppányi Ferenc (4. vk.)

Rig Lajos (5. vk.)

Buzás Gyula (6. vk.)

Marton József (7. vk.)

Bakos György (8. vk.)

1. számú választókerület:

- játszó- és sportpályák felújítása, bővítése,
- a járdák, az utcák, a közterek, zöldfelületek rendezése,
- a Dobó városrészben:
  - az állami tulajdonú volt honvédségi ingatlanok (HEMO, Nőtlenishti szálló) hasznosítási módjának kidolgozása, a Honvédelmi Minisztériummal közösen.
  - a városrész járda-, út-, közműhálózatának felülvizsgálata, felújítása, csapadék- és szennyvízrendszer szétválasztása,
  - a városi szolgáltatások javítása: közösségi tér létesítése, üzletek és posta létesítésének ösztönzése, segítése,

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

- településrészi nap megszervezése és lebonyolítása (Dobó Nap),
  - a haditechnikai park állagmegóvása, őrzésének megszervezése,
  - bérlakások kialakítása a volt „Varroda” épületben.
- társasházak fűtés korszerűsítésének segítése, szervezési eszközökkel, az önkormányzati szerepvállalás lehetőségeinek feltárása, esetlegesen a távhőrendszer kiépítési lehetőségének feltárása,
- fásítás, a városba bevezető út mentén fasorok kialakítása.

2. számú választókerület:

- a „lomis piac” területének és környezetének rendezése,
- A Nyárfa, Martinovics, Hunyadi utcák aszfaltozása, felújítása,
- a Malomtónál közforgalmú illemhely létesítése,
- térfigyelő kamerák telepítése,
- nem fizetős parkolási lehetőségek kialakítása.

3. számú választókerület:

- járdák, közúti átkelők akadálymentesítése, parkolók kialakítása,
- kapualjak kivilágítása,
- a belvárosi önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása és hasznosítása
- parkok, növényzet állapotának javítása,
- térfigyelő kamerarendszer bővítése,
- társasházak fűtés korszerűsítésének segítése, szervezési eszközökkel, az önkormányzati szerepvállalás lehetőségeinek feltárása,
- Ady Endre és Sümegi úti kerékpársáv felülvizsgálata.

4. számú választókerület:

- járdák, közúti átkelők akadálymentesítése, parkolók kialakítása,
- kapualjak kivilágítása,
- a belvárosi önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása és hasznosítása,
- parkok, növényzet állapotának javítása,
- térfigyelő kamerarendszer bővítése,
- társasházak fűtés korszerűsítésének segítése, szervezési eszközökkel, az önkormányzati szerepvállalás lehetőségeinek feltárása.

5. számú választókerület:

- a sportpályák, játszóterek és környezetük, eszközeik felújítása, bővítése,
- biztonságos gyalogátkelőhely kiépítése a Juhász Gyula utca SPAR áruház előtti szakaszán,
- a murvás parkolók szilárd burkolattal történő ellátása, a biztonságos gyalogos és járműközlekedést akadályozó felületek helyreállítása,
- a közbiztonság javítása térfigyelő kamerarendszer kiépítésével, bővítésével,

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM

2015-2019

- társasházak fűtés korszerűsítésének segítése, szervezési eszközökkel, az önkormányzati szerepvállalás lehetőségeinek feltárása.

6. számú választókerület:

- a sportpályák, játszóterek és környezetük, eszközeik felújítása, bővítése,
- Kazinczy téri parkolók szilárd burkolattal történő ellátása,
- társasházak fűtés korszerűsítésének segítése, szervezési eszközökkel, az önkormányzati szerepvállalás lehetőségeinek feltárása.

7. számú választókerület:

- a Kazinczy téri parkolók szilárd burkolattal történő ellátása, a biztonságos gyalogos és járműközlekedést akadályozó felületek helyreállítása, az Egry József utca felújítása,
- az Egry park továbbfejlesztése, a sport- és játszóterek felújítása, bekerítése, új eszközök kihelyezése,
- a barackosi városrész fásítása, bevezető út (77. számú főút) mentén fasor kialakítása.

8. számú választókerület:

- a Csobánc Művelődési Ház teljes körű felújítása, a szabadidős park bővítése, a kulturális programok, hagyományokra épülő kiteljesítése,
- a Kazinczy utcában lévő útfelület aszfaltozása,
- a Szabadság utcában kialakított új lakótelkek teljes közművesítése,
- a városrészi posta megnyitása.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

SWOT elemzés

ERŐSSÉGEINK	GYENGESÉGEINK
<ul style="list-style-type: none"> - a Tapolcai medence kivételes táji- és természeti környezete, földtani értékei, - vendéglátásban gyakorlott szakemberek és vállalkozók jelenléte, a lakosság vendégszeretete, erős szolgáltatói hozzáállása, - színvonalas vendéglátóipari képzés jelenléte, - gazdag kulturális programkínálat, élénk kulturális élet, - széles körben ismert és elfogadott pozitív kép („image”) alakult ki a városról, („ékszerdoboz”) - gyógyhely minősítés, - hasznosítható repülőtér jelenléte, - a Tavas- és Kórház-barlang országos ismertsége, további feltárható, hasznosítható barlangok jelenléte, - vonzó, rendezett és kulturált közterületek, kivételesen attraktív belváros, - a városi funkciók gazdagsága, térségi szerepkör betöltése, - jól működő helyi média, - városi intézmények jó infrastrukturális állapota (Rendezvénycsarnok, Könyvtár, Művelődési Ház), jó minőségű szolgáltatásai, - verseny- és amatőr sportok hagyományai (vívás, sakk, tenisz, futball, kézilabda), egészség-tudatos lakosság, - fejlesztésre alkalmas területek (volt honvédségi ingatlanegyüttes), - ipari munkakultúra jelenléte, foglalkoztatható kulturált munkavállalók, - a település jelentős közlekedési útvonalak találkozásánál fekszik, - kiépült távhő-rendszer, - jelentős fejlesztés a kórházban, kialakuló rehabilitációs kapacitások, - elfogadható szintű közbiztonság, 	<ul style="list-style-type: none"> - elavult, korszerűtlen közlekedési rendszer, ami városunk megközelítését minden fő irányból körülményessé, lassúvá teszi, - helyi munkalehetőségek hiánya, elsősorban az ipari termelés, feldolgozóipar területén, - a kerékpárutak kiépítetlensége gátolja a térség turisztikai attrakcióinak kihasználását, városunk és térsége együttműködésének kiteljesedését, - erősen szezonális kínálat, téli attrakciók hiánya, - kedvezőtlen vállalkozás-szerkezet, kis tőkeerejű vállalkozások túlsúlya, - helyenként erős átmenő forgalom, zaj- és porterhelés, - fiatalok relatíve alacsony és csökkenő aránya, népességfogyás, elöregedő városi társadalom, - helyben megszerezhető munkajövedelmek alacsonyak, a helyi vásárlóerő gyenge, - elhanyagolt, elhagyottnak tűnő épületek a belvárosban (is), kedvezőtlen hatás a városképre, - parkolási nehézségek a belvárosban, - elöregedett, felújítandó vízhálózat, bővítenő szennyvíz-elvezető hálózat, - a csapadékvíz-elvezető csatornarendszer a nagy intenzitású csapadék befogadására korlátozottan alkalmas, a mélyfekvésű területek veszélyeztetettek, - képzett fiatalok letelepedését segítő ösztönzők (támogatási programok, jó minőségű bérlakások) hiánya, - az iparosított technológiával épült lakások energiahatékonysága gyenge, - a Déli és Dobó városrészek viszonylagos leromlottsága, társadalmi helyzet és az épített környezet tekintetében egyaránt, - aktív kórházi ellátás nincs jelen a városban, regionális egészségügyi központok (Ajka, Veszprém ill. Keszthely) elérhetősége nem megfelelő,

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM
2015-2019

KÖRNYEZETÜNK KÍNÁLTA LEHETŐSÉGEK	KÖRNYEZETÜNKBŐL SZÁRMAZÓ VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> - a Balaton közelsége, a balatoni idegenforgalomhoz való kapcsolódás, - a Bakony fejlődő turisztikai kínálatához való kapcsolódás, - növekvő érdeklődés a speciális, helyi termékek iránt, erre épülő termékfejlesztés (szőlő, bor) lehetséges, - kerékpáros elérés javításával új vendégkör – környezettudatos illetve amatőr sportolói – vendégkör megjelenése, - egészségturizmus élénkülése, különösen a Balaton-térség egészség-turisztikai törekvéseihez való kapcsolódás, - turisztikai kereslet differenciálódása, ehhez kapcsolódóan új kínálati elemek kialakítása, sport-turizmus, repülés, katonai hagyományok és kiképzés, gasztro- és bor, - a 2008-as válság után normalizálódó befektetési környezet, élénkülő működőtőke-befektetések, - fejlesztési források az EU 2014- 20 programidőszakában 2015-től elérhetőek, 	<ul style="list-style-type: none"> - a fejlesztési források megszerzésében versenytársainkhoz képest alul teljesítünk, - folytatódó elvándorlás, csökkenő ingatlanárak, társadalmi feszültségek, városkép és közbiztonság romlása, - közlekedési beruházások elmaradása, romló versenypozíció mind idegenforgalmi célterületként, mind befektetési helyszínként, - a táj- és területhasznosítás szabályainak indokolatlan szigorítása, ami megnehezítheti a tapolcai fejlesztéseket, befektetéseket, - egymásra utaltság a BNP és a város között a város természeti adottságait képező barlangok kihasználásában,

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

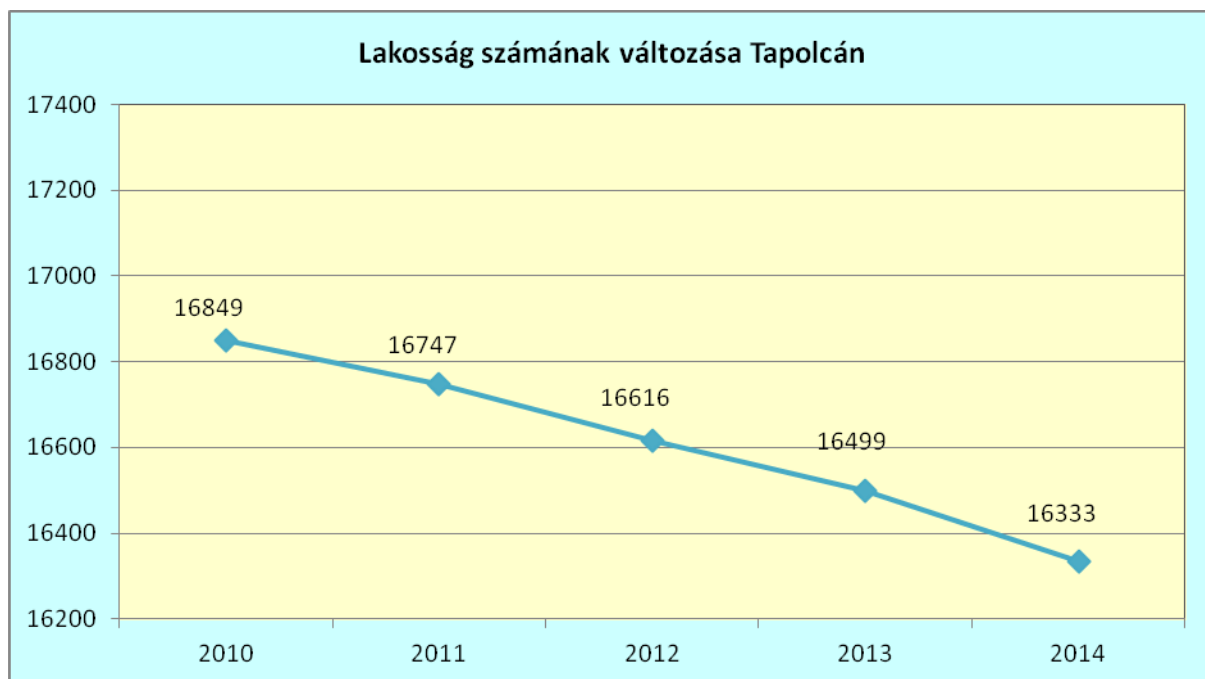
- **Tapolca népmozgalmi adatai**
- **Tapolca Város Önkormányzata költségvetési adatai**
- **Tájékoztató a helyi adókról**
- **Kimutatás Tapolca Város Önkormányzata vagyoni helyzetéről**
- **A város jellemző adatai**

2. számú melléklet

- **Település-, várostörténet**
- **Tapolca főbb látványosságai**

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

TAPOLCA NÉPMOZGALMI ADATAI 2010-2014

Korcsoport	2010	2011	2012	2013	2014
0-3	583	560	560	538	510
4-6	474	449	436	436	413
7-14	1191	1181	1168	1180	1178
15-18	752	714	659	650	605
19-25	1560	1550	1512	1449	1395
26-40	3950	3913	3823	3738	3654
41-60	4901	4837	4826	4754	4689
61-65	1010	1075	1089	1145	1214
66-	2428	2468	2543	2609	2675
Összesen	16849	16747	16616	16499	16333

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖLTSÉGVETÉSI TERVSZÁMAI AZ Áht. 29/A.§ - A SZERINT

adatok ezer forintban

Bevételi jogcímek	2015. évi előirányzat	2016. évi előirányzat	2017. évi előirányzat	2018. évi előirányzat
I. Működési célú támogatások államháztartáson belülről	853 147	855 000	860 000	860 000
I/1. Önkormányzat működési támogatásai	767 471	810 000	815 000	815 000
II. Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	183 375	200 000	200 000	200 000
III. Közhatalmi bevételek	840 987	868 500	868 500	868 500
Vagyoni típusú adók	221 000	230 000	230 000	230 000
Ebből: - Építményadó	155 000	165 000	165 000	165 000
- Magánszemélyek kommunális adója	66 000	65 000	65 000	65 000
Értékesítési és forgalmi adó (iparüzési adó)	520 000	550 000	550 000	550 000
Gépjárműadó	52 000	55 000	55 000	55 000
Idegenforgalmi adó	42 222	33 000	33 000	33 000
Egyéb közhatalmi bevételek	5 765	500	500	500
IV. Működési bevételek	274 451	330 000	330 000	330 000
V. Felhalmozási bevételek	40 000	150 000	150 000	100 000
VI. Működési célú átvett pénzeszközök (államháztartáson kívülről)	6 000			
VII. Felhalmozási célú átvett pénzeszközök (államháztartáson kívülről)	8 570			
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK ÖSSZESEN	2 206 530	2 403 500	2 408 500	2 358 500
VIII. Finanszírozási bevételek	372 533	80 000	80 000	80 000
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	2 579 063	2 483 500	2 488 500	2 438 500

Kiadási jogcímek	2015. évi előirányzat	2016. évi előirányzat	2017. évi előirányzat	2018. évi előirányzat
I. Működési költségvetés kiadásai	2 016 610	2 153 500	2 158 500	2 158 500
Személyi juttatások	588 986	570 000	570 000	570 000
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	166 079	168 000	168 000	168 000
Dologi kiadások	849 488	964 500	969 500	969 500
Ellátottak pénzbeli juttatásai	40 099	136 000	136 000	136 000
Egyéb működési célú kiadások	371 958	315 000	315 000	315 000
II. Felhalmozási költségvetés kiadásai	553 883	330 000	330 000	330 000
Beruházások	306 014	300 000	300 000	300 000
Felújítások	15 194	20 000	20 000	20 000
Egyéb felhalmozási célú kiadások	232 675	10 000	10 000	10 000
KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK ÖSSZESEN	2 570 493	2 483 500	2 488 500	2 488 500
III. Finanszírozási kiadások				
Működési finanszírozási kiadások				
Felhalmozási célú finanszírozási kiadások	8 570			
KIADÁSOK ÖSSZESEN	2 579 063	2 483 500	2 488 500	2 488 500

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM
2015-2019

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ÉVEN TÚLI FEJLESZTÉSI HITELEINEK TÖRLESZTÉSE

adatok ezer forintban

Megnevezés	2015. január 01-jén fennálló tőketartozás	2015. évi tőketörlesztés	2015. évi kamattörlesztés	Lejárat
- Tapolca Barackos Közműberuházó Víziközmű Társulat	8 570	8 570	220	2015.04.30.
Fejlesztési hitelek összesen:	8 570	8 570	220	

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA TÖBB ÉVES KIHATÁSSAL JÁRÓ FELADATAINAK ÉS KÖTELEZETTSÉGEINEK ADATAI

adatok ezer forintban

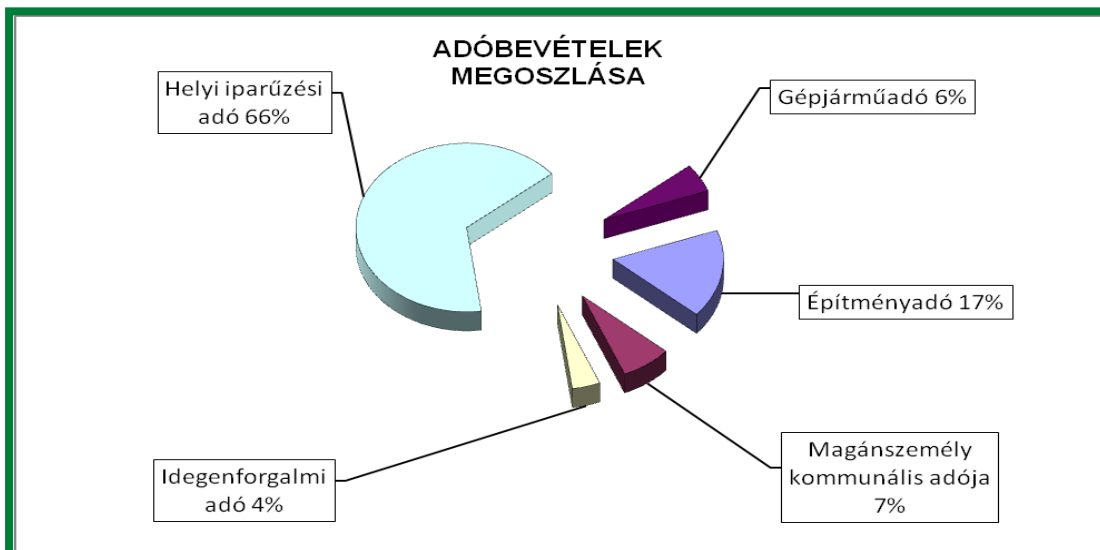
Jogcím	Összes kiadás	Korábbi években teljesített kötelezettségek	2015. évi előirányzat	2016. évi előirányzat	2017. évi előirányzat
Közmű-hitel törlesztés (tőke+kamatok)	89 150	80 580	8 570		
BURSA Hungarica pályázatok önrésze 148/2013. (IX.20.) Kt. hat. 130/2014. (IX.26.) Kt. hat.	6 000	3 000	3 000		
Tapolca város szennyvíztisztító kapacitásbővítése I. forduló KEOP-7.1.0) 194 /2008. (VII.22.) Kt. hat., 42/2008. (II.15.) Kt. hat.. (Az Áfa összege megelőlegezésre, majd visszaigénylésre kerül)	19 150		19 150		
Egészséges Tapolca, Egészséges Gazdaság – Norvég Alap önrész: 146/2013. (IX.20.)	13 882		5 101	5 101	3 680
AJTP-s tanulók támogatása 5 évig (szociális kiadás)	1 200	300	300	300	300
Tapolcai Deák Jenő Kórház pályázati tám. 60/2014. (V.21.) Kötvény finanszírozást meghaladó rész	14 327		14 327		
Csermák József Rendezvénycsarnok parketta csiszolása, lakkozása (önrész) 132/2014. (IX.26.) Kt. hat	1 987		1 987		
Cominus villamossági berendezések megvásárlása (173/2014. XI.28.) Kt. hat	4 000		4 000		
Kötelezettségek saját forrásból összesen	149 696	83 880	56 435	5 401	3 980
Intézmények fűtési és meleg víz ellátó rendszereinek korszerűsítése 79/N/2010. (VI.18.) Kt. hat.	40 000	25 142	14 858		
Tapolca 0110/2 hrsz.-ú ingatlan visszavásárlása 43/2012. (III.27.) Kt. hat.	90 000	47 047	42 953		
Barackvirág, Kertvárosi Óvoda, Közös Hiv. energetikai felújítása (12/2013. (II.11.) Kt. hat.	15 376	2 857	12 519		
Tapolca városrész gyógyhellyé nyilvánítása (2/N/2012. (I.17.) Kt. hat. 66/2012. (IV.27.) Kt. hat.	13 300	10 521	2 779		
Tapolcai Városgazdálkodási Kft. Ázsio teljesítése strandfejlesztésére 181/2014. XII.10. Kt. hat.	99 000		56 000	43 000	
Tapolcai Deák Jenő Kórház pályázati tám. (60/2014. (V.21.) Kötvényből történő finanszírozás	63 550		63 550		
Kötelezettségek kötvényből összesen	321 226	85 567	192 659	43 000	
Összes kötelezettségvállalás	470 922	169 447	249 094	48 401	3 980

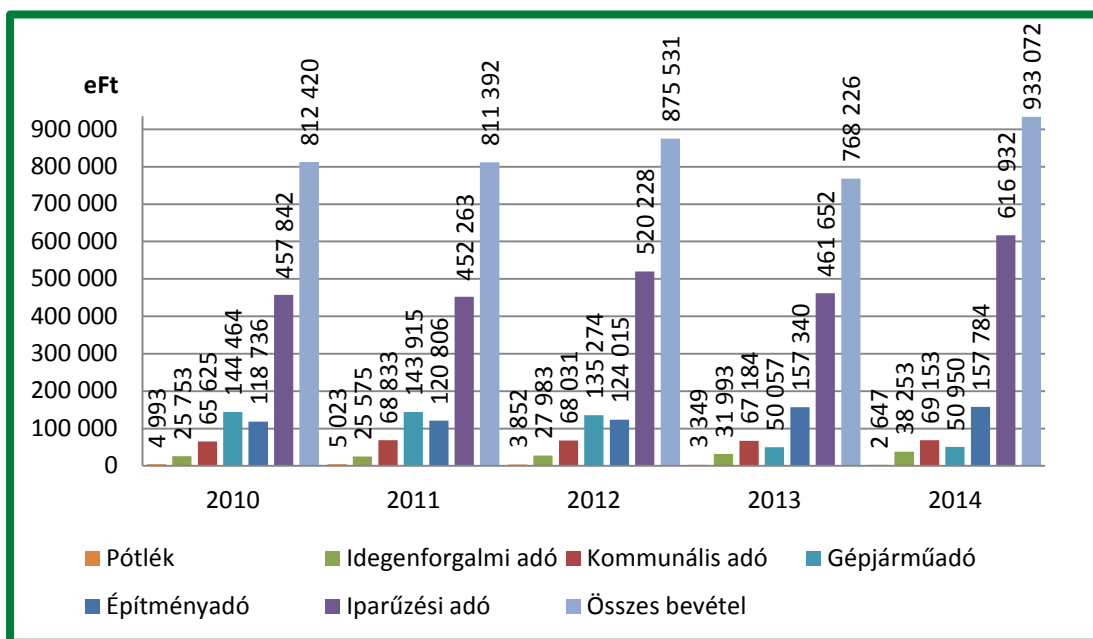
TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

TÁJÉKOZTATÓ A HELYI ADÓKRÓL

BEVÉTELEK

adatok ezer forintban

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

EGY ADÓZÓRA JUTÓ ÁTLAGOS ADÓBEVÉTEL ALAKULÁSA ADÓNEMENKÉNT

adatok ezer forintban

Adónem	2010	2011	2012	2013	2014
Építményadó	65	51	51	64	64
Magánszemély kommunális adója	11	10	10	10	10
Idegenforgalmi adó	1 717	1 705	1 555	1 454	1 594
Helyi iparűzési adó	352	342	391	339	455
Gépjárműadó	27	20	19	7	7

ADÓMÉRTÉKEK ALAKULÁSA ADÓNEMENKÉNT

adatok ezer forintban

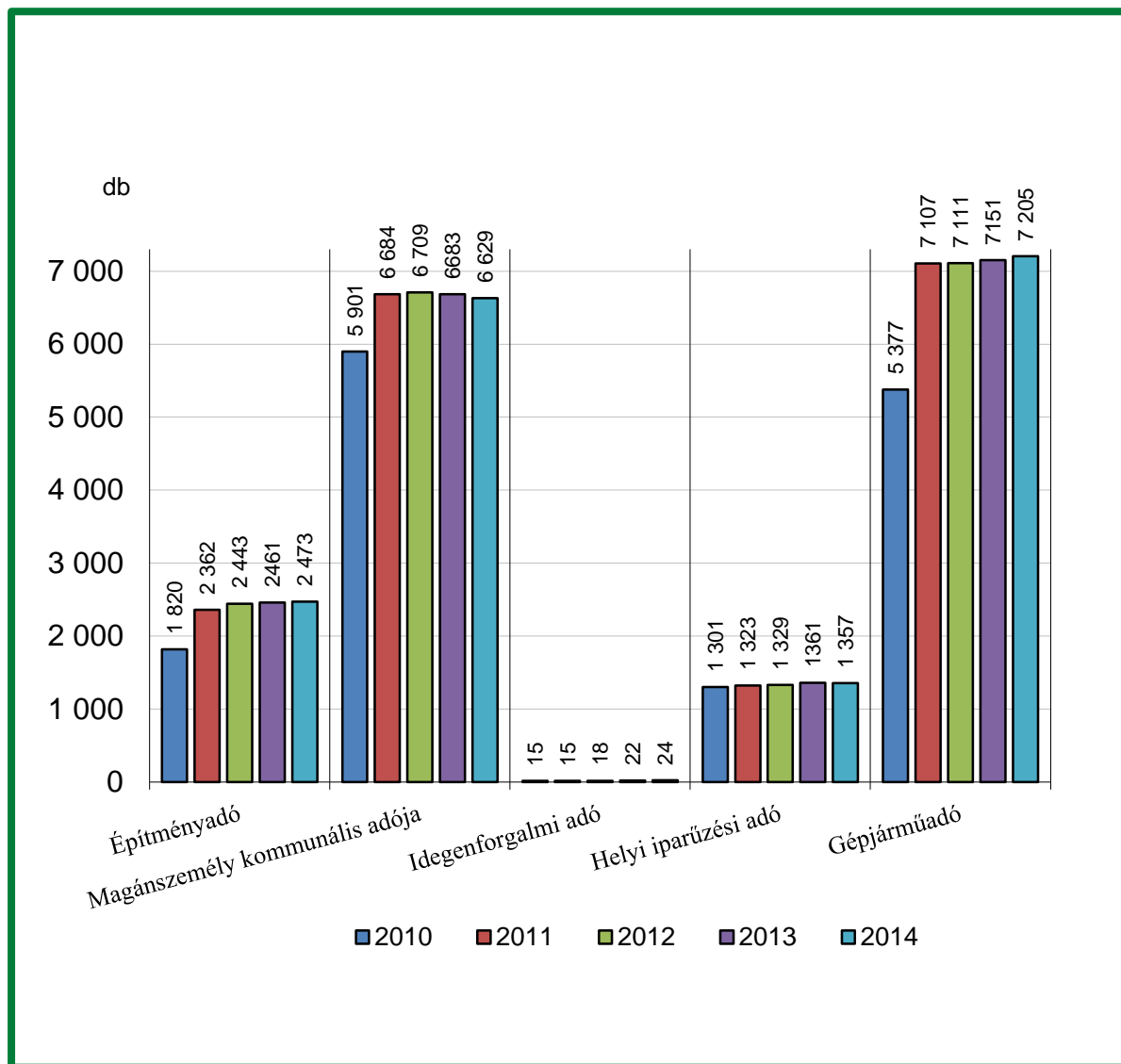
Adónem	2010	2011	2012	2013	2014
Építményadó (Ft/m ²)	700	700	700	700	700
Magánszemély kommunális adója (Ft/lakás/év)	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Idegenforgalmi adó (Ft/éjszaka/fő)	400	400	400	450	450
Helyi iparűzési adó (%)	2	2	2	2	2
Gépjárműadó tehergépkocsi (légrugós) (Ft/100kg/év)	-	-	-	-	850
Gépjárműadó tehergépkocsi (Ft/100kg/év)	1 380	1 380	1 380	1 380	1 380

Gépjárműadó személygépkocsi *	2010-2014.
a gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben	345 Ft/kilowatt,
a gyártási évet követő 4-7. naptári évben	300 Ft/kilowatt,
a gyártási évet követő 8-11. naptári évben	230 Ft/kilowatt,
a gyártási évet követő 12-15. naptári évben	185 Ft/kilowatt,
a gyártási évet követő 16. naptári évtől	140 Ft/kilowatt.

* Az adó mértéke a teljesítmény szerinti adóalap esetében

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

ADÓALANYOK, ADÓTÁRGYAK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

KIMUTATÁS TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA VAGYONI HELYZETÉRŐL

adatok ezer forintban

MEGNEVEZÉS	2010. év	2011. év	2012. év	2013. év
I. Immateriális javak	11 299	9 208	10 700	12 632
II. Tárgyi eszközök	6 646 954	6 864 493	7 696 000	8 750 553
III. Befektetett pénzügyi eszközök	172 282	253 472	203 784	242 355
IV. Üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök	3 009 727	2 851 295	1 680 470	1 513 587
A) BEFEKTETETT ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	9 840 262	9 978 468	9 590 954	10 519 127
I. Készletek				
II. Követelések	111 437	167 942	110 949	152 334
III. Értékpapírok				
IV. Pénzeszközök	1 456 303	1 092 497	962 935	912 647
V. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	113 914	200 399	117 249	54 035
B) FORGÓESZKÖZÖK ÖSSZESEN	1 681 654	1 460 838	1 191 133	1 119 016
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	11 521 916	11 439 306	10 782 087	11 638 143
I. Induló tőke	7 523 786	7 523 786	7 337 560	7 337 560
II. Tőkeváltozások	641 781	668 153	593 510	2 805 939
III. Értékelési tartalék				
D) SAJÁT TŐKE ÖSSZESEN	8 165 567	8 191 939	7 931 070	10 143 499
I. Költségvetési tartalék	1 555 984	1 279 036	1 075 888	940 273
II. Eredmény tartalék				
E) TARTALÉKOK ÖSSZESEN	1 555 984	1 279 036	1 075 888	940 273
I. Hosszú lejáratú kötelezettségek	1 705 813	1 827 010	1 612 454	462 010
II. Rövid lejáratú kötelezettségek	80 319	127 461	158 379	65 952
III. Egyéb passzív pénzügyi elszámolások	14.233	13 860	4 296	26 409
F) KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN	1 800 365	1 968 331	1 775 129	554 371
FORRÁSOK ÖSSZESEN	11 521 916	11 439 306	10 782 087	11 638 143

**TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM
2015-2019**

MEGNEVEZÉS	2014. év
I. Immateriális javak	12 917
II. Tárgyi eszközök	10 452 876
III. Befektetett pénzügyi eszközök	346 642
IV. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök	
A) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEKTETETT ESZKÖZÖK	10 812 435
I. Készletek	
II. Értékpapírok	
B) NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓESZKÖZÖK	
I. Lekötött bankbetétek	
II. Pénztárok, csekkek, betétkönyvek	
III. Forintszámlák	543 750
C) PÉNZESZKÖZÖK	543 750
I. Költségvetési évben esedékes követelések	107 345
II. Költségvetési évet követően esedékes követelések	217
III. Követelés jellegű sajátos elszámolások	16 503
D) KÖVETELÉSEK	124 065
E) EGYÉB SAJÁTOS ESZKÖZOLDALI ELSZÁMOLÁSOK	33 995
F) AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	6 805
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	11 521 050
I. Nemzeti vagyon induláskori értéke	13 475 821
II. Nemzeti vagyon változásai	-1 929
III. Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai	912 647
IV. Felhalmozási eredmény	-3 172 498
V. Eszközök érték helyesbítésének forrása	
VI. Mérleg szerinti eredmény	113 670
G) SAJÁT TŐKE	11 327 711
I. Költségvetési évben esedékes kötelezettségek	21 134
II. Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek	35 770
III. Kötelezettség jellegű sajátos elszámolások	39 331
H) KÖTELEZETTSÉGEK	96 235
I) KINCSTÁRI SZÁMLAVEZETÉSSSEL KAPCSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK	
J) PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	97 104
FORRÁSOK ÖSSZESEN	11 521 050

A VÁROS JELLEMZŐ ADATAI

2015. április 15.

Terület

Közigazgatási terület nagysága: 6345 ha 5784 m²

Ebből:

- Belterület:	707 ha 5994 m ²
- Külterület:	5342 ha 2652 m ²
- Zártkert:	295 ha 7138 m ²

Lakónépesség 2015. január 31.

Állandó lakosság (Tapolcán érvényes lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkezik) 16.333 fő

Lakónépesség (Tapolcán érvényes tartózkodási hellyel rendelkezik) 15.597 fő

Anyakönyvi adatok (2010-2014. évek között)

- születettek (tapolcai lakhellyel rendelkezők):	657 fő
- meghaltak (tapolcai lakhellyel rendelkeztek):	544 fő

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete

A Képviselő-testület tagjai:

Dobó Zoltán polgármester

Rig Lajos alpolgármester

Bakos György képviselő

Buzás Gyula képviselő

Császár László képviselő

Koppányi Ferenc képviselő, a Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottság elnöke

Kozma Henrik Alajos képviselő

Lévai József képviselő, a Gazdasági Bizottság elnöke

Marton József képviselő, a Humán Bizottság elnöke

Sólyom Károly képviselő, Turisztikai és Gazdaságfejlesztési Bizottság elnöke

Vajda Attila képviselő, az Ügyrendi Bizottság elnöke

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Kisebbségi önkormányzat

Tapolca Város Német Kisebbségi Önkormányzata (8300 Tapolca, Hősök tere 15.)

Molnár Attila elnök

Pem Imre elnökhelyettes

Molnárné Resch Myrtil képviselő

Infrastruktúra, szolgáltatások adatai

Utak, járdák

Utak hossza

belterületi kiépített közút	46 km 778 m
külterületi kiépített közút	4 km 770 m
kerékpárút	2 km 230 m

Gyalogutak, járdák hossza 17 km 520 m

Zöldterületek

**Parkosított, gondozott
(fű, cserje, virág)** 348 371 m²

Kaszálási területek 195 000 m²

Zöldterület összesen 543 371 m²

Helyi autóbusz-közlekedési úthálózat hossza: 21 km

Postahivatalok száma: 4 db

**Lakások száma: 6870 db
ebből**

- önkormányzati tulajdonú bérlakás: 227 db
- távfűtési rendszerhez tartozó lakás: 1648 db

Üzletek, szolgáltató helyek

- Bejelentés-köteles kereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozások **410 db**
- Működési engedéllyel rendelkező vállalkozások **73 db**

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Szállásférőhelyek száma, kapacitása

Szállodák	2 db
- Hotel Pelion****	456 fő
- Hotel Gabriella***	52 fő
Panziók, vendégházak	4 db
- Vadrózsa Panzió	16 fő
- Varjú Fogadó és Rendezvényház	14 fő
- Mónika vendégház	14 fő
- Bibi vendégház	16 fő
Közösségi szálláshely	1 db
- Diákotthon és Kollégium	110 fő

Egészségügyi és szociális ellátás intézményrendszere

Egészségügyi ellátások

Alapellátás

Felnőtt háziiorvosi körzet és rendelő	7 db
Gyermek háziiorvos	körzet 3 db, rendelő 2 db
Fogorvos	felnőtt körzet és rendelő 3 db
	gyermek körzet és rendelő 1 db

Járó- és fekvőbeteg ellátás

Deák Jenő Kórház-rendelőintézet	1 db
Szakrendelések száma	37 db
Kórházi ágyak szám	141 db
Pannon Reprodukciós Intézet	1 db

Szociális ellátások

Bölcsőde	1 db
- férőhelyek száma	60 fő
- bölcsődei létszám	60 fő

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Idősek klubja	1 db
- férőhelyek száma	30 fő
- ellátottak létszáma	29 fő
Hajléktalanok Átmeneti Szállója	1 db
- férőhelyek száma	36 fő
- ellátottak létszáma	30 fő
Csecsemő és védőnői körzet	6 db
Gyermekjóléti Szolgálat	1 db
Szociális gondozó hálózat	1 db
Idősek Otthona	2 db
Dr. Somogyi József Idősek Otthona	
- férőhelyek száma	60 fő
Megbecsülés Idősek Otthona	
- férőhelyek száma	50 fő

Oktatás, nevelés, közművelődés intézményrendszere

Óvoda intézmény	2 db
önkormányzati fenntartású	1 db
- férőhelyek száma	525 fő
egyházi fenntartású Szent Erzsébet Óvoda	1 db
- férőhelyek száma	75 fő
óvodai létszám 2014. október 01-i állapot szerint	523 fő
Általános iskola intézmény	2 db
állami fenntartású (Klebelsberg Intézményfenntartó Központ)	1 db
- férőhelyek száma	1440 fő
egyházi fenntartású (Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskola)	1 db
- férőhelyek száma	250 fő
általános iskolai tanulók létszáma 2014. október 01-i állapot szerint	1282 fő
Középiskola intézmény	2 db
állami fenntartású Klebelsberg Intézményfenntartó Központ	1 db
- gimnáziumi tanulók létszáma 2014. október 01-i állapot szerint	212 fő

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

egyházi fenntartású (Baptista Szeretetszolgálat EJSZ)	1 db
- szakközépiskolai tanulók létszáma 2014. október 01-i állapot szerint	457 fő
középiskolai tanulók létszáma 2014. október 01-i állapot szerint	669 fő

Speciális Oktatási Intézmény (általános iskola, szakiskola)	1db
állami fenntartású (Klebelsberg Intézményfenntartó Központ)	1 db
- férőhelyek száma	250 fő
- sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók létszáma	45 fő
- szakképzésben részt vevő tanulók létszáma	51 fő
- középsúlyos értelmi fogyatékosok	19 fő
tanulók létszáma 2014. október 01-i állapot szerint	115 fő

Pedagógiai Szakszolgálat (Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott)	1 db
- ellátott gyermekek 2014. október 01-i állapot szerint	1 225 fő
- rendszeres gondozásban részesül	735 fő

Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	2 db
Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	
állami fenntartású (Klebelsberg Intézményfenntartó Központ)	1 db
- férőhelyek száma	430 fő
tanulók létszáma 2014. október 01-i állapot szerint	352 fő

Képzőművészeti Iskola	
Balaton-felvidéki Szín-Vonal Művészetoktatási Intézmény	1 db
tanulók létszáma 2014. október 01-i állapot szerint	520 fő

Diákotthon és kollégium	
állami fenntartású (Klebelsberg Intézményfenntartó Központ)	1 db
- férőhelyek száma	110 fő
ellátásban részt vevők száma 2014. október 01-i állapot szerint	30 fő

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Közművelődési és közgyűjteményi intézmény, kiállítóhely	8 db
Könyvtár (helyi önkormányzati fenntartású)	1 db
- regisztrált használó	2 380 fő
- kölcsönözhető állomány	111 738 db
Múzeum (helyi önkormányzati fenntartású)	1 db
- látogató	1 928 fő
- egyedi leltározott tárgy	11 275 db
 Művelődési ház, rendezvénycsarnok	 4 db
helyi önkormányzati fenntartású	3 db
VOKE Batsányi János Művelődési és Oktatási Központ (8300 Tapolca, Vasút u. 1.)	1 db
 Kiállítóhely	 2 db
Első Magyar Látványtár (8297 Tapolca-Diszel, Templomtér)	1 db
Marton Galéria (8300 Tapolca, Batsányi tér)	1 db

Tapolca Város Önkormányzata társulási, köztestületi, szövetségi, egyesületi tagságok

Észak-Balatoni Regionális Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás
Tapolcai Szociális Alapszolgáltatási Intézményi Társulás
Tapolcai Önkormányzati Tűzoltóság, mint Köztestület
Magyar Urbanisztikai Társaság
Kisvárosi Önkormányzatok Szövetsége
Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége
Vasutas Települések Országos Szövetsége
Kerékpárosbarát Települések Országos Szövetsége
Magyar Szőlő és Borvárosok Egyesülete
Közép-dunántúli Regionális Egészségügyi Tanács

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Tapolca Város Önkormányzatának szerződéses testvérvárosi és partnertelepülési kapcsolatai

Bratislava - Ruzinov városrész (Szlovákia, Pozsony – Rózsahegy),
Este város (Olaszország),
Lempäälä város (Finnország),
Marcelova község (Szlovákia, Felvidék - Marcelháza)
Stadt Stadthagen város (Németország),
Solotvino város – (Ukrajna, Kárpátalja - Aknaszlatina)
Sümege város (Magyarország),
Umag város (Horvátország)
Zabola község (Románia – Erdély),

Tapolca Városban működő nevelési-oktatási, közművelődési, közgyűj- teményi, egészségügyi és szociális intézmények

Tapolcai Kertvárosi Óvoda (8300 Tapolca, Darányi u. 4.)

- Barackvirág Tagintézmény (8300 Tapolca, Kazinczy tér 2.)
- Szivárvány Tagintézmény (8300 Tapolca, Dobó tér 5.)
- Hársfa Tagintézmény (8300 Tapolca, Alkotmány u. 9.)

Tapolcai Bárdos Lajos Általános Iskola (8300 Tapolca, Úttörő u. 1-5.)

- Batsányi János Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Tagintézménye
(8300 Tapolca, Stadion u. 16.)
- Kazinczy Ferenc Tagintézménye (8300 Tapolca, Kazinczy tér 4.)

Batsányi János Gimnázium és Kollégium (8300 Tapolca, Liszt F. u. 12-14.)

Szász Márton Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Speciális Szakiskola
(8297 Tapolca-Diszel, Templom tér 3.)

Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézménye (8300 Tapolca, Nagyköz u. 1-3.)

Járdányi Pál Zenei Alapfokú Művészeti Iskola (8300 Tapolca, Deák F. u. 16.)

Wass Albert Könyvtár és Múzeum (8300 Tapolca, Batsányi J. u. 1.)

Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet (8300 Tapolca, Kossuth Lajos u. 2.)

- Ringató Bölcsőde (8300 Tapolca, Nagyköz u. 1-3.)
- Idősek Klubja (8300 Tapolca, Szent István u. 12.)

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

- Hajléktalan Szálló (8300 Tapolca, Arany J. u. 16.)
- Egészségügyi és szociális alapellátási hálózat koordinálása, fenntartása
  - Családsegítő, gyermekjóléti, ifjúság-egészségügyi, szociális alapellátási (házi segítségnyújtás), védőnői szolgálatok működtetése
- Gyermek- és háziiorvosi, fogorvosi szolgálatok koordinálása, szervezése

Tapolca Város Önkormányzata többségi tulajdonában álló gazdasági társaságok

Tapolca Kft.

- üzemelteti:
  - Városi Mozi (8300 Tapolca, Fő tér 1.)
  - Városi Sporttelep (8300 Tapolca, Sümegi u. 40.)
  - Csermák József Városi Rendezvénycsarnok (8300 Tapolca, Alkotmány u. 7.)
  - Városi Piac és Vásárcsarnok (8300 Tapolca, Bajcsy-Zsilinszky utca)
  - Csobánc Művelődési Ház (8297 Tapolca-Diszel, Szabadság u. 1.)
  - Tamási Áron Művelődési Központ (8300 Tapolca, Kisfaludy u. 2-6.)

Tapolcai Diák- és Közétkeztető Kft. (8300 Tapolca, Stadion u. 16.)

- üzemelteti:
  - Főző és tálaló konyhák üzemeltetése

Városgazdálkodási Kft. (8300 Tapolca, Berzsenyi u. 9.)

- üzemelteti:
  - I., II., III. fűtőmű
  - Városi Parkolási Rendszer
  - Házkezelési rendszer

Tapolcai Városfejlesztési Kft. (8300 Tapolca, Hősök tere 15.)

- végzi külön megállapodások alapján az önkormányzati és egyéb projektek pályázatkezelési feladatait

Biofuna Kft.

- biokomposzt előállítása szennyvíziszapból

TELEPÜLÉS-, VÁROSTÖRTÉNET

A Tapolcai-medence a Balaton-felvidék nyugati részén helyezkedik el. Szemet megragadó, érdekes képét geológiai kialakulásának köszönheti. A medence ősidők óta lakott hely. Minden feltétele megvolt itt a letelepedésnek: a gazdálkodáshoz alkalmas földterület, soha be nem fagyó források, a halban, vadban gazdag Balaton, az erdők, az építkezéshez a kő, az agyag, a fa, a nád.

Az újkőkorra, i.e. 5. évezredre datálhatók azok a régészeti emlékek, amelyek az ún. Dunántúli Vonaldíszes Kerámia kultúrájának jellegzetes tárgyai. Az újkőkor felváltó réz-, bronz- és vaskor emlékeit a környező hegyeken és dombokon találták meg.

A „barbár” népeket időszámításunk első századában a rómaiak hódították meg, kiknek nyomait (sírok, épületek alapfalai) a városban és környékén több helyen megtalálták. Az utak nagy részét a rómaiak építették ki, és már ekkor kialakult a település centrális helyzete a később róla elnevezett medencében.

A népvándorlás korából a hunok, keleti gótok, longobárdok és avarok emlékei kerültek elő a környéken. Tapolca nevének jelentése „meleg víz”, mely nyilván az itt fakadó meleg vizű forrásokat jelölte.

A honfoglaló magyarok 900-ban foglalták el Tapolcát, amelynek környéke Vérbulcsú törzsének szállásterülete volt.

A város okleveles említésével először a XII. század végén, 1182-ben találkozunk Topulza néven. II. András 1217-körül Turul ispánnak adományozta Tapolcát, aki gazdaságának központját a tó partján alakította ki. Templom és földesúri kúria is épült itt. A XIV. század első éveiben a terület kegyúri joga a városlődi karthauziak birtokába került. 1378-ban Tapolcát már mezővárosként emlegetik. Ekkor már minden bizonnyal vámhely volt és a királyi sókamara egyik központja.

Esperesi székhely, tizedszedő központ és a nemesi vármegye közgyűléseinek egyik székhelye, a történelmi Zala megye keleti részének központja, törvényszéki hely.

A XV. század folyamán romboltak, majd építkeztek, erről az ásatások után konzervált falak adnak tanúbizonyságot. A török hódítás idején Tapolca az ütközőzónába került, ezért a lakosság fenyegetettsége folyamatos volt, de a település teljesen soha sem néptelenedett el.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A mohácsi csata után a közben várnak kiépült tapolcai birtokközpont a veszprémi püspökség tulajdonába jutott. A XVII. század közepén Széchenyi György püspök „szabad legényeket” telepített Tapolcára, újjáépíttette és kibővítette a várat.

A Rákóczi-szabadságharc idején felváltva került a két fél kezébe a város. A XVIII. század elejétől bontották az erősséget. Köveiből épült a plébánia, az iskola, de a lakosság is hordta az építkezéséhez.

A reformkori fejlődés éreztette hatását, az egyre gyarapodó népességgel együtt iparosok, kereskedők is települtek a városba. Ők alapozták meg és fejlesztették tovább a város gazdasági rangját.

A lakosság növekedése magával hozta a közoktatás fejlődését is. A régebbi római katolikus iskola mellett az idetelepült zsidóság iskolát és zsinagógát épített. Beindult a felső népiskola, majd a fiú- és leány polgári iskolai oktatás is.

A gazdasági fejlődést ideiglenesen megakasztotta az 1880-as évek végén itt is megjelent, a szőlőkultúrát megsemmisítő filoxéra.

A járvány leküzdésére nyitották meg 1890-ben a vincellériskolát. Az ültetvények újraterelítését követően Tapolca a térségi borkereskedelem központjává vált.

A közlekedésben jelentős volt az 1891-ben megépített Sümeg-Tapolca közötti vasút. A város tovább terjeszkedett, vasúti csomóponttá vált. 1905-től bevezették a villanyvilágítást, 1914-ben avatták a kórházat.

A mezővárosi rangot ugyan 1886-ban elvesztette Tapolca, de járási székhely szerepét a település mindvégig megőrizte gazdasági, kulturális szerepét folyamatosan növelte.

A két háború között új színfolt volt, hogy 1936-tól kiépült a repülőtér és az itt állomásozó katonaság pezsgést hozott a társadalmi és gazdasági életbe.

A háborús pusztítás felszámolása, az országos gazdasági helyzet Tapolcán is nehézségeket okozott, stagnáló időszak következett.

A bauxitbányászat központjának idetelepülése révén 1966-ban a nagyközség visszakapta városi rangját. A lakosság lélekszáma a bányászat fejlesztése, a központi iparpolitika és Dicsel település - 1977-ben történt - városhoz csatolása miatt 18 ezer fő fölé emelkedett. Fejlődött az infrastruktúra, folytatódott az utak, járdák, a víz- és szennyvízvezeték, a szennyvíztisztító, a villany, telefon-, gázhálózat kiépítése. Bővítették, korszerűsítették a kórházat, új iskolák, óvodák, művelődési otthonok, könyvtár, üzletek, üzemek létesültek.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A legújabb kori városfejlesztés az ezredfordulón kapott új lendületet. Megerősödött a civil társadalom, s vele együtt a lakosság lokálpatriotizmusa, felélénkült a turizmus, minőségi kategóriájú szálloda épült.

Az értékmegőrző felújítások, az új beruházások a legrangosabb urbanisztikai elismerés, a Hild János Díj elnyerését eredményezték 2004. évben.

A fejlesztés az uniós és hazai pályázati lehetőségek kihasználásával történt/történik. A város legújabbkori történelmének legnagyobb mértékű projektje, „A tapolcai belváros értékmegőrző rehabilitációja” 2013. évben fejeződött be.

Tapolca, mint „Értékgazdag település”, mint „Napkorona Bajnok”, mint „Kerékpárosbarát település”, mint „Családbarát Önkormányzat” a következő időszakban jelentős, fejlődő kistérségi központ, a városlakók és az ide látogatók minél teljesebb kiszolgálása érdekében működő település kíván lenni!

Tapolca, 2015. március 31.

TAPOLCA FŐBB LÁTVÁNYOSSÁGAI

A több, mint 16.000 lakosú kisváros a róla elnevezett medence közepén található a Balatontól 12 km-re, ősi közlekedési utak csomópontjában. Szláv eredetű nevét valószínűleg az itt fakadó meleg vizű forrásokról kapta. A dinamikusan fejlődő település a XVI. századi nádori közgyűlésektől térségi központ volt. Az épülő vasútvonalak itt is a fejlődés motorjai lettek: 1891-ben Tapolca – Sümeg, 1903-ban Tapolca – Keszthely, 1909-ben Tapolca – Budapest között létesült összeköttetés.

Tapolca 1886-ban mezővárosi rangját elveszítve, nagyközségi besorolást kapott, majd 1966-tól településünk ismét város.

A felújított Fő tér üzleteiben mozgalmas élet zajlik. A város romantikus része a Malom-tó környéke. A meleg források vizét itt tóvá duzzasztották, és vele malmot hajtattak. Az Alsó-tó keleti oldalán álló magas kőfal a tapolcai pantheon, mely a város híres szülöttei – többek között – Csermák József kalapácsvető olimpiai bajnok, Török János honvédtiszt, Felletár Emil gyógyszerész emlékét őrzi.

A turisták és az itt lakók talán egyik legkedveltebb helye ez a szépen parkosított, virágosított környezet, ahol egy kellemes séta keretén belül megcsodálhatják a barokk stílusban épített Szent-kutat, benne Udvardy Erzsébet Madonnájával, Batsányi János költő szobrát, Raffay Béla kosfejes Ívókútját, Törley Mária „Szőlőszedő lány” című alkotását. Megtalálható itt Batsányi János hitvesének, Baumberg Gabriella osztrák költőnőnek a mellszobra is. Róla kapta nevét a romantikus Hotel Gabriella, amely malom volt.

A látogatók betérhetnek a tapolcai születésű, Munkácsy- és Kossuth-díjas Marton László szobrászművész galériájába, megtekinthetik az egyik régi pincében, a Szent Antal Bormúzeumban a szőlészeti-borászati eszközök kiállítását.

A nyári rendezvények egyedülálló helyszíne a Tóparton felállított Víziszínpad, ahol évek óta színvonalas nyáresti zenei és táncos rendezvények zajlanak.

Tapolca Város Önkormányzata hagyományt teremtett a Tapolcai Ünnepi Napok és Borhét megrendezésével. Évről évre megismétlődő elemei: a Dr. Papp Pál és Csermák József Nemzetközi Atlétikai Emlékverseny, a Tapolcai Pörköltfőző verseny, a Szent István napján tartott Kenyérszentelés, a Cigány és Német Kisebbségi Önkormányzatok Napjai, valamint a Testvér- és Partnervárosi Találkozó. Jelentős az érdeklődés a rendszeresen megrendezett őszi Piszt-ráng- és Borfesztivál, valamint a szilveszteri Malomtó úszás iránt is.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

A város hírnevét messze vivő csoportok, amelyek szintén a rendezvények résztvevői: Batsányi- és Kinizsi Táncegyüttesek, Tapolcai Ifjúsági Fúvószenekar, Tapolcai Musical Színpad, Járdányi Pál Zeneiskola művészei, együttese.

A Tavasbarlang a város legismertebb nevezetessége, Közép-Európában egyedülálló természeti képződmény. 1903-ban kútásás során fedezték fel. A karsztvíz által kialakított háromszintű barlangrendszer alsó termeit és a felső járatok egy részét 18-19 Celsius-fokos víz borítja. A település alatt húzódó járatrendszer szarmata-mészkö, feltárt hossza kb. 4 km. Az utcáról 75 lépcsőn jutunk le a 20 m hosszú, 3-5 m széles Lóczy-terembe, majd a Batsányi-terembe. A barlangon átfolyó 0,5 – 4,3 m mélységű patak mintegy 300 m-es szakaszát világítás mellett, csónakkal járhatják be a látogatók. A termek falán és mennyezetén jól láthatóak a víz által kioldott fülkék, s helyenként a szép, zöld árnyalatú sziklák is megcsodálhatóak. A természeti látványosság bemutatására 2014. évben Látogatóközpont épült.

A barlangrendszer különleges klímájának gyógyhatása van, a rendkívül tiszta, paradís levegő jótékony hatással van az allergiás, asztmás és egyéb légúti megbetegedésekre. Az 1925-ben felfedezett és kiépített Kórház-barlang ideális a gyógyterápiára.

A Templomdomb Tapolca egykori központja. Az itt álló római katolikus templomot még Turul ispán emeltette a XIII. század első felében. Erre utal egy román stílusú ablak. Az idők folyamán fokozatosan hozzáépítettek a templomhoz. Ezt láthatjuk a gótikus, keresztboltozatos szentélyen. A török idők alatt megsérült templomot Padányi Bíró Márton építtette át barokk stílusban. A római katolikus templom előtt található Romkertben a középkori eredetű vár részlegesen rekonstruált alapfalai és a hajdani kapu előtti farkasverem látható. Az itt található egykori Kántorházban működik a Városi Múzeum. Az iskolatörténeti gyűjtemény az eredetileg is iskolaként szolgáló épületben a XX. század elejének hangulatát idézi. A Batsányi-emlékkiállítás a felvilágosodás kora tapolcai születésű költőjének az életútját mutatja be. A múzeum épületének pincéjében elhelyezett Lapidáriumban Tapolca és környékének köemlékei kerülnek bemutatásra.

A Protestáns templom 1935-1936 között épült. Terveit Koós Károly tanítványa, Szeghalmy Bálint készítette, stílusa a kalotaszegi fatornyos templomokra emlékeztet. Építését helyi meseteremberek végezték. A közelmúltban szépen felújított templomot az evangélikus és református gyülekezetek közösen használják.

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA GAZDASÁGI PROGRAM 2015-2019

Történelmünk legszomorúbb eseményére emlékeztet a Köztársaság téren a Trianon-Emlékhely, ahol megtalálható az 1920. évi békediktátum során megcsonkított Nagy-Magyarország 63 történelmi vármegyéjéből és a Fiumei kerületből származó föld is. Itt került felállításra az erdélyi testvérvárostól, Zabolától kapott Székelykapu.

A hangulatos Tapolca - Diszel városrészből kellemes sétával Csobánc várának romjait látogathatjuk. A hegytetőről csodálatos panorámában gyönyörködhetünk. A korábban víziimalomként működő épületben kialakított Első Magyar Látványtár országos ismertségnek örvend különleges kiállításai révén.

Tapolca Város Önkormányzatának képviselői, a városban működő szervezetek, intézmények, a város lakói komoly erőfeszítéseket tesznek azért, hogy megőrizzék, továbbfejlesszék a város épített és természeti környezetét, kulturális értékeit, vonzóvá tegyék Tapolcát. Törekednek arra, hogy a helyi igények teljesítése mellett a városba látogató és remélhetőleg visszatérő vendégeknek is maradandó élményeket nyújtsanak.

Tapolca, 2015. március 31.

TAPOLCA várja Vendégeit!

FÜGGELÉK

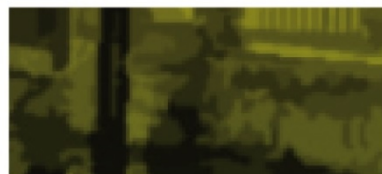
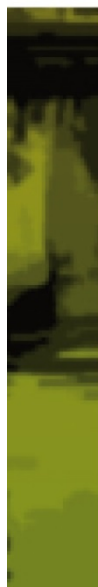
- **Tapolca Hosszú Távú Településfejlesztési Koncepciója 2015-2030**

TAPOLCA

2015-2030

HOSSZÚ TÁVÚ TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

MEGBÍZÓ

TAPOLCA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

8300 Tapolca, Hősök tere 15.

GENERÁLTERVEZŐ

VitalPro

VITAL PRO VEZETÉSI TANÁCSADÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

1082 Budapest, Üllői út 66/a.

KÉSZÍTETTÉK

Lunk Tamás

*projektmenedzser, terület- és
településfejlesztési szakember*

Vital Pro Kft.

Aczél Gábor

*okl. építésmérnök
településrendezési vezető tervező*

Aczél Városépítész Bt.

Márton Melinda

okl. településmérnök

Aczél Városépítész Bt.

Szatmári Szidónia

okl. településmérnök

Aczél Városépítész Bt.

2015. február

TARTALOM

1. BEVEZETÉS, A FELADAT ISMERTETÉSE	4
2. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, TAPOLCA HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK.....	6
2.1. Tapolca elhelyezkedése az országban	6
2.2. Tapolca szerepe a regionális településhálózatban	6
2.3. Tapolca szerepe a megyében	7
2.4. Tapolca várostérsége	8
2.5. A település szerkezete, helyi sajátosságok bemutatása	8
3. JÖVŐKÉP.....	14
3.1. Tapolca jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére	14
3.2. Tapolca jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan	15
3.3. Településfejlesztési elvek rögzítése.....	16
4. CÉLOK	21
4.1. Tapolca átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása.....	21
4.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása.....	21
5. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	36
5.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	36
5.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	39
5.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	40
MELLÉKLET	42

1. BEVEZETÉS, A FELADAT ISMERTETÉSE

A Településfejlesztési Konceptió feladata

A Településfejlesztési Konceptió hosszútávra (15-20 évre) határozza meg egy város fejlesztésének főbb irányait, a gazdasági, társadalmi és környezeti célkitűzések rögzítése és összehangolása alapján. Jelen koncepció ennek megfelelően hozzávetőlegesen 2030-ig jelöli ki Tapolca fejlődésének fő irányait.

Tapolca Városa 2001-ben készítette és fogadta el Településfejlesztési Konceptióját, melynek fő elemeire építve alakította ki és alkalmazta településrendezési eszközeit és Integrált Városfejlesztési Stratégiáját. Ez utóbbi dokumentum képezte a város 2007–2013 közötti, az EU strukturális alapjaiból finanszírozott fejlesztéseinek háttérdokumentumát. Bár a koncepció részben korrekcióra került 2013-ban, a jelentősen megváltozott társadalmi, gazdasági és jogszabályi környezet indokolja a meglévő koncepció felülvizsgálatát és új Településfejlesztési Konceptió készítését.

A területfejlesztés tervezési gyakorlatának megváltozása, a felülvizsgálat indoklása

A Kormány 2012-ben új jogszabályi környezetbe helyezte a területfejlesztést, és megalkotta a 314/2012. (XI. 8.). Korm. rendeletet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (a továbbiakban Kormányrendelet). A Kormányrendelet szerint a Településfejlesztési Konceptió tartalmi követelményrendszere megváltozott, ez indokoltá teszi a korábbi koncepciók felülvizsgálatát és aktualizálását.

A felülvizsgálatot és aktualizálást – a Kormányrendelet megjelenésén túl – a korábbi koncepció elkészítése óta eltelt idő is szükségessé tette, hiszen a több mint egy évtized alatt a város társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetében jelentős változások következtek be:

- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák (gazdasági világválság hatásai),
- nagyobb figyelem fordult a korábban kisebb jelentőségű témákra, mint pl. a klímaváltozás, az energiahatékonyság, vagy a gazdasági innováció kérdésköre,
- módosultak a város társadalmi, gazdasági folyamatai (melyek elemzéséhez már rendelkezésre állnak a KSH 2011-es népszámlálási adatai),
- jelentősen megváltoztak az önkormányzat feladat- és hatáskörei (intézményfenntartás, köznevelés, közművelődés stb.),
- rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, a fejlesztések eredményei.

Emellett megújult az EU kohéziós politikája is. Az Európa 2020 stratégiára épülő új európai szintű fejlesztési célok lényegesen befolyásolják a várost érintő európai és hazai szakpolitikák alakulását – céljait, preferenciát – valamint már középtávon is erős befolyást gyakorolnak a 2014 és 2020 közötti EU programozási időszakban uniós támogatással megvalósítható fejlesztési lehetőségekre.

Az eltelt időszakban esedékessé vált az Országos Területfejlesztési Konceptió megújítása is. Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) OGY határozattal elfogadta a *Nemzeti Fejlesztés 2030- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiót (OFTK)*, amely – amellett, hogy 2030-ig terjedő perspektívában foglalja össze a leglényegesebb hazai fejlesztéspolitikai irányokat – alapjául szolgál az uniós szabályoknak megfelelő további fejlesztési tervi dokumentumoknak is. Az OFTK összefoglalja minden fontos hazai politikai és szakpolitikai dokumentum fejlesztési gondolatait.

Az OFTK-ra építve készült el és került elfogadásra 2013 decemberében *Veszprém Megye Területfejlesztési Konceptiója*. A megyei koncepció megfogalmazta a megye és térségei területi fejlődéséhez szükséges fő irányokat, és meghatározta hosszabb időtávra az ezen irányok eléréséhez szükséges legfontosabb eszközöket. A megyei koncepció közvetíti a várostérségek felé az országos szinten megfogalmazott – a célok elérését szolgáló – eszközöket és megoldásokat. A megyei koncepció alapján készültek el a megye 2014 és 2020 közötti időszakban megvalósítandó fejlesztéseit közvetlenül befolyásoló megyei szintű tervdokumentumok, a megye stratégiai és operatív programja.

Ezen tervezési folyamatba illeszkedik a Belügyminisztérium azon kezdeményezése, amely tanácsadói szolgáltatások rendelkezésre bocsátásával segíti, hogy az ország járásközpontjai – köztük Tapolca – megújíthassák tervezett fejlesztéseik középtávú stratégiai keretét szolgáló Integrált Településfejlesztési Stratégiáikat is (ITS). Az ITS akkor képezheti megfelelő keretét a tapolcai fejlesztéseknek, ha a megváltozott környezethez illeszkedő hosszú távú koncepcióra épülhet.

Jelen dokumentum a 2001-ben készült koncepció felülvizsgálatával, valamint a megváltozott környezeti feltételeknek és a koncepcióval szemben támasztott mai elvárásoknak megfelelő átdolgozásával készült, lényegében új Településfejlesztési Konceptiónak tekintendő. Az új koncepció mindazonáltal épít a korábbi koncepció máig érvényes, a város fejlődését stabilan és hosszútávon befolyásoló elemeire.

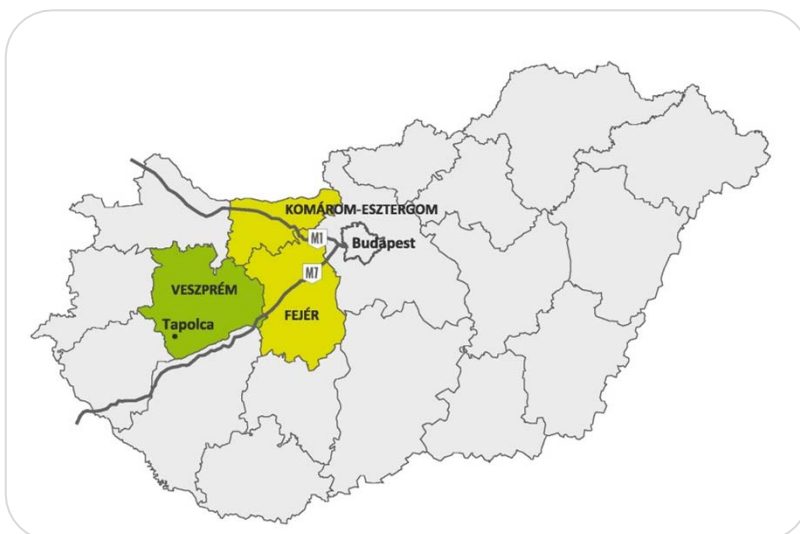
Jelen dokumentum célja továbbá, hogy megfelelő alapot biztosítson Tapolca város – a Kormányrendeletnek megfelelően készítendő – új Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elkészítéséhez, ezért a koncepció a készítése során feltárt lehetőségekre és a már korábban megfogalmazódott elképzelésekre építve helyenként – a lehetséges keretek között – konkrét megoldásokra is javaslatot tesz.

2. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, TAPOLCA HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

2.1. Tapolca elhelyezkedése az országban

Tapolca a Közép-dunántúli Régióban, azon belül is Veszprém megyében, Budapesttől 160 km-re, nyugatra, a Balaton északi partjától 10 km-re fekvő városi rangú település és kistérségi központ. A település a róla elnevezett Tapolcai-medence közepén helyezkedik el. Területe a megye területének 11,7%-át foglalja el és itt él a megye lakosságának 10%-a.

Tapolca Sümeggel együttműködő „ikerváros”, térségük együttesen képez funkcionális várostérséget a Balaton és a Balaton-felvidék északnyugati kapujában.

1. ábra: A Közép-dunántúli Régió és megyéi, elhelyezkedése az országban

Tapolca szervesen kapcsolódik a térség közlekedési hálózatába, fontos útvonalak találkozásánál fekszik. Budapest felől a 8. számú főútról leágazó 77. sz. (veszprémi) főútról, délről a Balaton északi partján vezető 71. sz. főúton és mellékúton, nyugatról a 84. sz. főútról és a 7317. sz. útról közelíthető meg. A környező települések felől érkező városi utak sugár irányban érik el Tapolca központját.

Vasúton Tapolca két hazai – a Székesfehérvár-Tapolca, és a Balatonszentgyörgy-Tapolca-Ukk – törzshálózati fővonalon érhető el.

2.2. Tapolca szerepe a regionális településhálózatban

A Közép-dunántúli régió a Dunántúl középső részén helyezkedik el, 11.116 km²-nyi területen - amely az ország területének 12%-át teszi ki -, és ezzel méretét tekintve a hét régió közül rangsorban az ötödik. Északon Szlovákia, keleten a Közép-magyarországi és a Dél-alföldi régió, délen és nyugaton a Dél-dunántúli és a Nyugat-dunántúli régió határolja. A régiót közigazgatásilag három megye: Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém, a 2004-es kistérségi módosításokat követően pedig összesen 26 kistérség és 401 település – közülük négy megyei jogú város, és 35 városi rangú település – alkotja. A régió központjai közül kiemelkedik Székesfehérvár és Veszprém. A régió természeti adottságai, település-szerkezete, gazdasági környezete változatos, az egy-egy megyére jellemző gazdasági, társadalmi, infrastrukturális körülmények eltérőek.

A régió a vidéki Magyarország legnagyobb népsűrűségű (100 fő/km²) nagytérsége, valamint a legnépesebb dunántúli régió (1,1 millió fő). Az ország harmadik legfejlettebb régiója. A rendszerváltást követő gazdasági recesszió következtében jelentősen visszaesett a térség fejlettsége, azonban az ezredfordulóra újra az élmezőnybe került. A '90-es években a hagyományos nehézipari ágazatok visszaszorultak. A gépipar (számítástechnikai, híradástechnikai cikkek, jármű- és járműalkatrész gyártás) vált a fejlődés mozgatórugójává, amiben a külföldi tőkebefektetéseknek meghatározó szerepe volt. A régió gazdasági folyamatait a kedvező közlekedés-földrajzi helyzet, a jelentős ipari termelési tradíciók, a kiépült infrastruktúra (telephelyi és logisztikai potenciál) és a kvalifikált munkaerő kedvezően befolyásolja.

A régióban az idegenforgalom kiemelt jelentőségű. A Balaton, a Velencei-tó, a Bakony, a Gerecse és a Vértes hegység számos lehetőséget biztosít a kikapcsolódni, pihenni vágyók számára. A látogatható természetvédelmi területek – köztük a Balaton-felvidéki Nemzeti Park –, a városokban és kisebb településeken a műemléki épületegyüttesek és a helyi védettségű látnivalók vonzzák a turistákat. A régiót említik „Királyi Régió” néven is (Székesfehérvár – Királyok városa, Veszprém – Királynék városa). A szőlőkultúra is kiemelkedő a térségben, hét minősített borvidék található itt.

Tapolca regionális helyzetét nem csak a Közép-dunántúli régióhoz való tartozás határozza meg. Tapolca a Nyugat-dunántúli régióhoz is kötődik, annak közelsége - illetve a város egykori Zala megyéhez tartozása – miatt. Ezen túlmenően a város vonzáskörzete kiterjed a Balaton régióhoz tartozó több üdülő-településre is, azok mintegy turisztikai háttér-településeként működik. A Balaton és környéke Budapest mellett az ország turisztikailag leglátogatottabb területe, így Tapolca Balaton régióhoz fűződő kapcsolata, és a Bakony közelsége egyértelmű előnyöket jelent a város számára. Kiemelkedő fontosságú – és elsődlegesen a turizmus fejlesztése során hasznosítható adottság -, hogy a város környezte részét képezi a Bakony - Balaton Geopark területének. A geopark egyik jellegzetes táját a Tapolcai-medence tanúhegyei (pl. Badacsony, Szent György-hegy, Csobánc) képezik.

2.3. Tapolca szerepe a megyében

2. ábra: Veszprém megye és kistérségei

Veszprém megye sajátos helyzeténél fogva egyben a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetnek (Balaton Kiemelt Térség) is részét képezi. Északról Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom, keletről Fejér, nyugatról Vas és Zala, délről pedig Somogy megye és a Balaton határolják. Veszprém megye hazánk közepes nagyságú megyéihez tartozik.

A megye tíz kistérségből áll, ezen kistérségek szolgáltak alapul a járásek kialakításához is. A tíz járás eltérő fejlettségű: három (veszprémi, balatonalmádi és balatonfüredi) a dinamikus fejlődő kategóriába, a **tapolcai** a fejlődő, négy pedig (az ajkai, pápai, várpalotai, zirci) a felzárkózó, míg a sümegi és a devecseri a stagnáló térségek csoportjába sorolható.

Lakónépessége 2010-ben 356 573 fő volt, mely

az ország teljes népességének 3,6%-a. Az átlagos népsűrűség a megyében 79 fő/m², ami jóval elmarad a 109 fő/km²-es országos átlagtól. Ezzel a közép-dunántúli régióban itt a legalacsonyabb a népsűrűség értéke, országos viszonylatban pedig Veszprém megye az ország nyolcadik legritkábban lakott megyéje. A népesség megyén belüli területi elhelyezkedése egyenetlen. A megyeszékhely és térsége koncentrálja a legnagyobb népességet. A megye délkeleti urbanizált térsége a legsűrűbben lakott, a veszprémi, várpalotai, balatonfüredi és balatonalmádi járásek népsűrűsége magasabb az átlagosnál, a megyeszékhely melletti ipari településeknek és a Balaton-part összefüggő településsávjának köszönhetően. A megye ritkábban lakott térségei a Bakony, a **Tapolcai-medence** és a Káli-medence zömmel kistelepülésekkel jellemezhető területén találhatók.

Legkedvezőbb demográfiai helyzetben a gazdaságilag fejlettebb térségek vannak, elsősorban a Várpalota – Veszprém - Ajka tengely menti területek. A megyehatár menti úgynevezett belső perifériák demográfiai is egyértelműen hátrányos helyzetűnek minősülnek, és úgy tűnik, hogy az elkövetkezendő években sem csökkennek ezek a különbségek.

A megye településhálózatát kis- és közepes városok, valamint zömében aprófalvak alkotják. Összesen 15 városa van, községei 47%-ának lakosság száma pedig nem éri el az 500 főt. A községek átlagos

népessége 773 fő, ez a legalacsonyabb a Közép-dunántúli régióban, ami részben abból következik, hogy Veszprém megyében van a legtöbb község.

A Bakonytól északra eső területek egyetlen városa Pápa. A megye Balaton-partján és a Bakonytól délre eső területein ellenben sűrű városhálózat található. A megye közigazgatási központja Veszprém, amely megyei jogú város. A megye közepes méretű városai közül Ajka és Várpalota egykori ipari központok, ma a szerkezetváltás problémáival küzdenek. **Tapolca** és Sümeg elsősorban idegenforgalmi központok. Pápa a megye északi felének kulturális és ipari központja, míg – a Balaton törvény területi hatálya alá tartozó – Balatonalmádi, Balatonfüred és Badacsonytomaj, valamint Zirc földrajzi helyzetéből adódóan jelentős idegenforgalommal bír.

2.4. Tapolca várostérsége

2013. január 1-jétől új közigazgatási szervekként járási hivatalok jöttek létre Magyarországon, így Magyarország megyéi 29 éves szünet után ismét járásokra tagolódnak. A járási hivatalok hatásköre valamennyi, a járás területén fekvő városra és községre kiterjed.

Tapolca a róla elnevezett járás székhelye, melynek területe megegyezik a korábbi Tapolcai kistérség területével. Jelenleg két város (Tapolca és Badacsonytomaj) és 31 község tartozik hozzá.

A várostérség viszonylag ritkán lakott, népsűrűsége a 2010-es népszámlálási adatok alapján 67,5 fő/km². A térség településhálózatát egyrészt a természeti feltételek, másrészt a történelmi fejlődés határozta meg. Településszerkezetét tekintve aprófalvas, a települések közel 60%-a 500 lakos alatti község.

A Tapolcai várostérség földrajzi elhelyezkedését tekintve a Közép-dunántúli régió nyugati-délnyugati végeit jelenti. Területe 540 km² nagyságú és rendkívül változatos. Nagyjából egyenlő arányban osztozik területén a Déli-Bakony, a Balaton-felvidék (Káli-medence) és a Tapolcai medence. A Déli-Bakony túlnyomórészt erdős, aprófalvas vidék. A Balaton-felvidék jellemzően idegenforgalmi-szőlőtermő terület, csakúgy, mint a „tanúhegyeiről” országszerte ismert Tapolcai medence (Badacsony 437 m, Szent György-hegy 415 m). A kistérségben található a Badacsonyi történelmi borvidék.

3. ábra: Tapolca várostérsége - A Tapolcai kistérség (járás)

A Tapolcai járás egyes települései Tapolca város agglomerációjának is tekinthetők: ezek képezik a Tapolca, Zalahaláp, Gyulakeszi, Raposka, Kisapáti, és Hegymagas alkotta mikro-térséget.

2.5. A település szerkezete, helyi sajátosságok bemutatása

Tapolca városfejlődésére, így a mai településszerkezet kialakulására az építészeti beavatkozások mellett a természeti adottságok is nagy hatással voltak. A város ősi közlekedési utak csomópontjában, a (tapolcai) síkságból kiemelkedő alacsony hátságon fekszik, északi területei magasabban, míg déli területei alacsonyabban helyezkednek el.

Tapolca város földtani öröksége

Tapolca egyik különleges adottsága a város alatt húzódó – 12 km hosszúságban felmért – barlangrendszer. Hazánkban minden barlang a törvény erejénél fogva (ún. ex-lege) védelem alatt áll. A Tapolca alatt húzódó barlangrendszer 1982 óta fokozottan védett természeti érték a város belterületén, üzemeltetése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park hatáskörébe tartozik. A város belterületén nyilvántartott 14 barlang közül a tömegturizmus számára megnyitott **Tapolcai-tavasbarlang** a város egyik leglátogatottabb idegenforgalmi attrakciója. A barlangrendszer kórház alatt elterülő része – az ún. **Kórház-barlang**

4. ábra: A Tapolcai-tavasbarlang

– a légzőszervi megbetegedésekre kifejtett pozitív hatása miatt hivatalos gyógybarlangként üzemel. Jelentős eleme a rendszernek még a 2002-ben felfedezett Berger Károly-barlang, melynek területén található Magyarország eddig ismert legnagyobb földalatti tava. Mára a város alatt összefüggő rendszerként átjárható a Berger Károly-, a Kórház-, valamint a Tavas-barlang, az egységes rendszer neve: Tapolcai-barlangrendszer. A jelenlegi ismerteken kívül Tapolca alatt még további fel nem tárt üregek lehetnek, akár újabb barlangrendszer is húzódhat.

A barlangrendszer megléte a város idegenforgalmi – azon belül is az aktív turizmus és az egészségturizmus – fejlesztése tekintetében pozitív tényezőt jelent, jelentős hatást gyakorol a város fejlődési lehetőségeire.

A barlangrendszer felszíni vetületén mind környezetvédelmi, mind építésügyi tekintetben különös intézkedések szükségesek. Környezetvédelmi szempontból kiemelkedő fontosságú a földtani közeg és ennek felső rétegét jelentő talaj állapotának megőrzése, védelme, a hulladéklerakásból, a hulladék elhagyásából és más tevékenységekből származó szennyezések megszüntetése, valamint a felszíni és felszín alatti vizeket érő szennyező hatások lehetőség szerint teljes megszüntetése. Az intézkedéseket a város mindenkor érvényes Környezetvédelmi Programjának részeként kell meghatározni.

Tapolca funkcionális városszerkezete

Tapolca viszonylag egyszerű szerkezetű, nagy részét tekintve kisvárosias jelleget mutató város. Ugyanakkor a város keleti részén az „Y-házak” megépítésével tulajdonképpen egy nagyvárosias lakóterülettel egészült ki, amely megduplázta a város lakosságát. Ennél kisebb mértékű, de szintén jelentős beavatkozás volt a honvédségnek a város nyugati részére történő telepítése. A súlyponteltolódás ellenére azonban a városközpont megtartotta központi kiszolgáló funkcióit. (Ilyen jellegű funkciók a városközponton kívül jobbra csak a nyugati városrészben jelentek meg, a honvédségben dolgozók elkülönülése és a központtól való nagyobb távolság miatt. Ezek a funkciók ma már visszaáramlóban vannak a városközpontba). Napjainkban kisebb funkció-eltolódást okoznak a déli tehermentesítő út mentén megépített kereskedelmi létesítmények. Ezzel együtt Tapolca egyközpontú városnak tekinthető.

Ma a lakófunkció minden városrészben megjelenik (kivéve a volt honvédségi területet), dominánsan a keleti városrészben és a kertvárosban, valamint a déli városrészben és Diszelben. A lakófunkció további bővülése is a keleti (és hosszabb távon az északi, kertvárosi) városrészben várható.

Nagyobb **zöldterületek** a keleti városrészben találhatóak, valamint a városközpontban, ahol a Malomtó partja és a Köztársaság tér emelhető ki.

A városba vezető fontosabb utak (Halápi út, Gyulakeszi út, Hegymagasi út, Sümegi út, Keszthelyi út) mentén **gazdasági területek** húzódnak. Az iparterületek és a hozzájuk kapcsolódó vállalkozások jelentős része a nyugati városrészben koncentrálódik. A meglevő, vagy átalakult üzemek mellett itt

létesült egy potenciális ipari terület is (egyelőre betelepülő vállalkozások nélkül). A kereskedelmi funkció egyrészt a városközpontra jellemző, de „városkapu” jelleggel megjelent a déli városrész főútvonal melletti területein, illetve a keleti városrész frekvenciált területein. Az intézményi kiszolgáló területek a városközpontban vannak, néhány lakóterületi körzeti intézménytől eltekintve.

Nyugatról a települést a **honvédség egykori laktanyái és gyakorlótere**i zárják le (2006-ban döntött a honvédség a Kinizsi és a Csobánc laktanya kiürítéséről, amelyek az önkormányzat tulajdonába kerültek). A megszűnt katonai létesítmények részleges hasznosítása megkezdődött.

A déli külterületen található a város szennyvíztisztító telepe.

Tapolca városépítészeti karaktere

Tapolca hagyományos történelmi településközpontja a várost kelet-nyugati irányban átszelő forgalmi út mentén alakult ki. Itt, a mai Belváros területén található ma is a város legtöbb kulturális, igazgatási (közigazgatási és egyházi), valamint idegenforgalmi intézménye. A Belváros „tengelyét” a Hősök tere – Deák Ferenc utca – Fő tér – Kossuth Lajos utca térsor képezi, melynek legmarkánsabb eleme a kissé kiszélesedő, hosszúkás Fő tér, amely ma is őrzi a XIX. századi beépítését. A Fő tér épületeinek nagy része az elmúlt évek során megújult, és ma már összességében egyre egységesebb városképet mutat. Néhány - a XX. század második felében emelt - épület városképi illeszkedése problémát jelent, ennek megoldása lehet az érintett épületek homlokzatainak átalakítása.

5. ábra: A Belváros és a Fő tér madártávlatból, háttérben az Y-házakkal és a Pelion szállóval

A Belváros közlekedési terhelése csökkent a déli tehermentesítő út megépülésével, de még mindig túl nagy az átmenő forgalom ahhoz, hogy a Fő tér a város központi közterének szerepét tölthesse be. A városszerkezet megnehezíti a központba irányuló forgalom elterelését, hiszen különösen a déli oldalon nincs megfelelő alternatív útvonal. Ugyanakkor – megfelelő beavatkozásokkal – megoldható az átmenő forgalom korlátozása, esetleg időszakos – például rendezvények idejére történő - kitiltása is.

A Fő teret szerkezetileg jól kiegészítik a tér két oldalán lévő tömbbelső. A Fő tértől délre található a Malomtó, amely környezetével a város egyik legreprezentatívabb, idegenforgalmi és rekreációs szempontból egyaránt kiemelkedő fontosságú helyszíne.

A város fejlődésének következő szakaszában a Belvárostól délre fekvő terület épült be. Ebben a városrészben – „Öreg Tapolca” területén – ma nagyrészt előregedett, földszintes, „kvázi” zárt sorú beépítésű lakóépületek találhatók, a központhoz közeli részeken kereskedelmi és szolgáltató funkciókkal. (Az előregedett épületállomány oka az, hogy a terület hosszú ideig tömeges lakásépítés céljára kijelölt volt, és korszerű felújításra nem volt lehetőség. Ez is hozzájárulhatott ahhoz, hogy ma részben

6. ábra: „Öreg Tapolca” jellegzetes beépítése

elszegényedett lakosság él itt, és a városrész keleti területei szegregációval veszélyeztetettek.) Bár a korabeli épületek nagy része már elpusztult, de a városrész „Tabán-szerű” hangulata, az utcaszerkezet és telekszerkezet örökségi értéke a terület rehabilitációs jellegű megújítását indokolja. Megfelelő szabályozással oly módon kell az egyes épületek felújítását lehetővé tenni, hogy összességében a városrész örökségi értékei megmaradjanak.

A város jellegzetes területe, egyben a hazai városépítési gyakorlat különleges példája az „Y-házás” lakótelep. Az alagútzsalús építési rendszerrel megvalósított együttes nemzetközileg is ismert, az adott kort jól reprezentáló, városépítészeti szempontból is értékelhető megoldás. Az épületek, épületszerkezetek leromlása sajnos előrehaladott, de energiahatékony felújítással, a környezet rendezésével a város élhető területévé tehető.

7. ábra: A Dobó István lakótelep madártávlatból

Sajnos mindez kevésbé mondható el a város másik lakótelepéről, a Dobó István lakótelepről. Az egykor a honvédség számára épült lakótelep leszakad a várostesttől, ellátása hiányos, az állagromlás előrehaladott. Legalább állagmegóvó felújítása aligha halasztható tovább, ez azonban jelenlegi lakóitól aligha várható el. A városközpont újabb kori fejlődése a Belváros történelmi magjához kapcsolódóan, északi irányban történt. Ezen a területen a központ jelentős intézményekkel bővült (piac, általános iskola, óvoda, kórház, bíróság, művelődési központ, Hotel Pelion). A városháza a Belváros nyugati szélén, a Hősök terén található.

Tapolca északi részén családi házas övezet húzódik, melynek szerkezetét a domborzati viszonyokhoz alkalmazkodó – a szintvonalakra merőleges és párhuzamos – utcák határozzák meg. Az épületállomány – a hazai „standard”-nek megfelelően – vegyes képet mutat, a hagyományos megjelenésű házak között a kortárs építészet néhány színvonalas példája is feltűnik.

A Tapolca központjától 4,5 km távolságra található Diszel egykor önálló község volt. Beépítési karaktere ma is jellemzően falusias.

8. ábra: A jellegzetes párhuzamos és merőleges utcaszerkezetű Kertváros

9. ábra: A falusias Diszel városrész madártávlatból

Tapolca városrészei

Tapolca kompakt és egyszerű szerkezeténél fogva nehezen osztható városrészekre. Egyes területei jellemezhetők bizonyos típusú funkciókkal és beépítési karakterekkel, de ezeknek a területeknek a határai elmosódottak. A Belváros szélén pl. több nagy területű intézmény ékelődik kertvárosi területekbe, a város nyugati részén pedig az iparterületek keverednek lakófunkcióval. Bár az alábbiakban azonosított városrészeknek jól körülírható önálló karakterük, identitásuk van, azoknak a település fejlesztése szempontjából önálló egységként való kezelése nem indokolt.

A koncepcióban leírtak könnyebb értelmezhetősége érdekében a belterületi várostestet 5 részre osztottuk, amelyek a nyugati külterületen található volt honvédségi területekkel, valamint Diszel városrészrel együtt alkotják Tapolca összesen 7 városrészét.

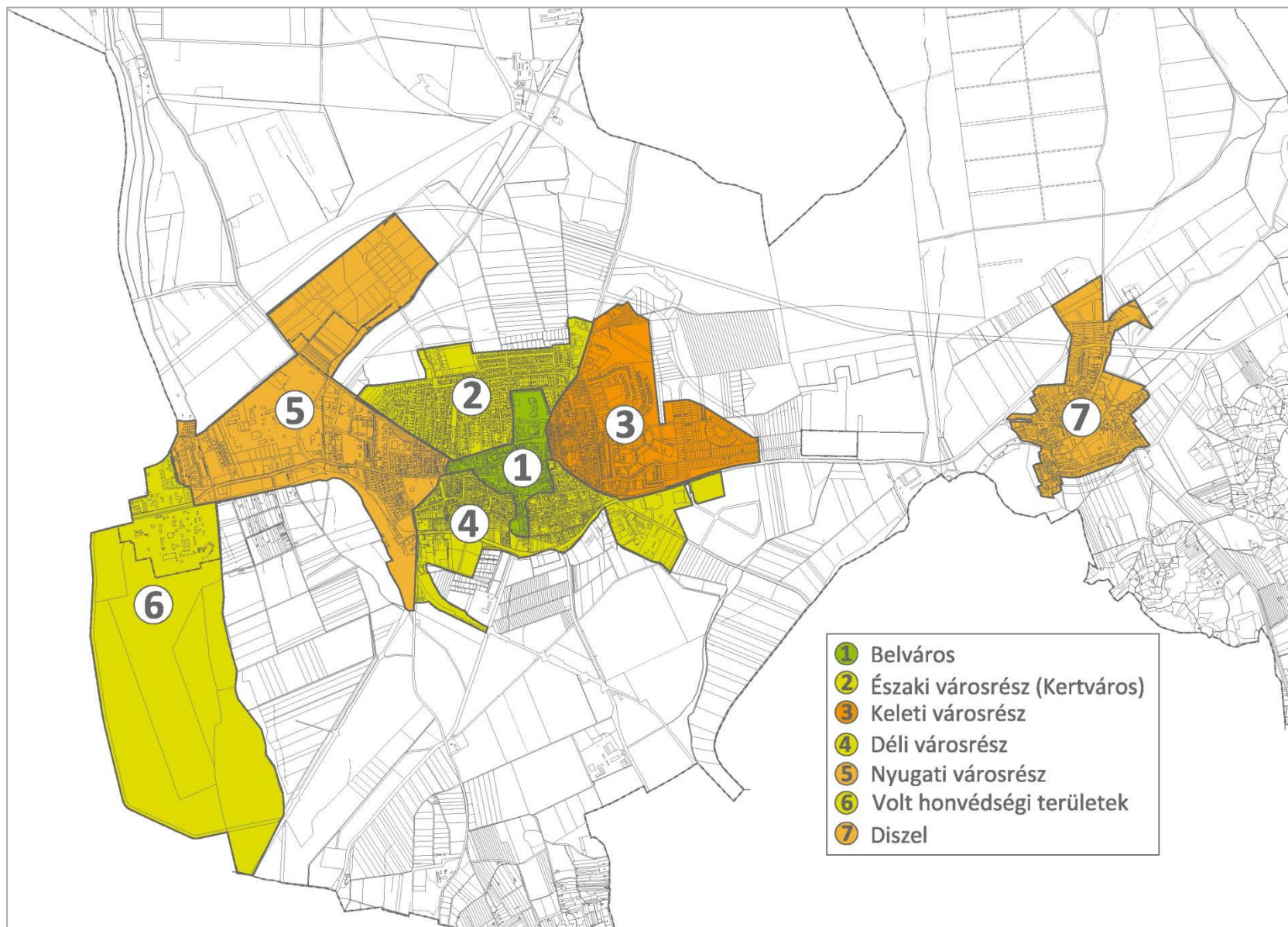
A központi várostesten belül – kronológiai és fontossági szempontból egyaránt – az első városrész a **Belváros**, amely a város legrégebbi területe, és hagyományosan a központi funkciók betöltésére szolgál. A Belvárostól délre található területek alkotják a **Déli városrészt**. A központtól északra eső rész az **Északi városrész** – vagy más néven Kertváros – a XX. század második felében alakult ki, lazább beépítéssel, itt található ma a központ után a legértékesebb lakóingatlanok. Ez a három városrész jelenti a város magját. A déli városrész és a Kertváros jelentős mértékben a Belvárostól függenek, nincsenek alközponti funkcióik, jellegükben azonban különböznek a Belvárostól.

A központtól keletre eső, **Keleti városrész** kisebb részben szintén kertvárosias, nagyobb részben azonban a 70-80-as években, alagút- és csúszózsákos technológiával épült Y-házak és panelépületek alkotják. A jelentős számú lakosság ellátására itt már számos szolgáltatás létesült. A **Nyugati városrész** vegyes képet mutat: itt koncentrálódik a város ipari tevékenysége, de található itt kertvárosias részek és lakótelep is; a lakóterületek egy része a Belvároshoz, míg a Dobó-lakótelep a volt laktanyákhoz kapcsolódik. Az ipari területfelhasználásra tervezett, magántulajdonú, jelenleg beépítetlen területrészen a még mezőgazdasági területek felparcellázása és értékesítése történt meg.

A városhoz csatolt, korábban önálló, falusias település **Diszel**, amely csak külterületen át közelíthető meg a központból, attól kb. 4 km-re helyezkedik el.

10. ábra: A volt laktanyák területe

11. ábra: Tapolca javasolt városrészi felosztása

3. JÖVŐKÉP

3.1. Tapolca jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

A város társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezeti adottságai, valamint a Tapolcán élő lakosok által vallott értékek és törekvések alapján a Tapolca lakói számára kívánatos és inspiráló jövőkép az alábbiakban részletezett tartalommal bír, ezért a várost érintő fejlesztési beavatkozások összességükben e jövőkép szerinti állapotok elérését vagy megközelítését kell, hogy elősegítsék.

Ennek megfelelően 2030-ban

Tapolca élénk és sokszínű kulturális élettel bír, rendezett, barátságos és természetközeli kisváros, amely hagyományos településszerkezetének, valamint épített és természeti örökségének megőrzésével és kiváló minőségű, szakszerű továbbfejlesztésével népszerű célpontja mind a letelepedni vágyóknak, mind a turisztikai célból idelátogatóknak. Ennek következtében a város képes megtartani lakónépességét, és idegenforgalma tartósan növekvő tendenciát mutat.

Társadalmi jövőkép 2030-ban:

Tapolca társadalma kiegyensúlyozott. A bűnözés szintje alacsony, a településen nincs jelen a mélyszegénység, és nem jellemző az alacsonyabb jövedelmű, illetve társadalmi státuszú lakosság térbeli elkülönülése, a szegregáció veszélye. A település társadalma szolidáris, ez kifejeződik a szociális és idősellátás biztosításának magas szintjében is.

A település változatos és gazdag kulturális élete fontos szerepet játszik abban, hogy a várost szívesen választják lakóhelyül fiatal, művelt családok, emellett a kulturális programok és események a város idegenforgalmi kínálatának is fontos elemei.

A város társadalma egészségesebb és egészség-tudatosabb, elsősorban a kiterjedt egészségfejlesztési programok és jobb minőségű szolgáltatások hatására.

Gazdasági jövőkép 2030-ban:

A város gazdasága két fő tevékenységi csoport köré szerveződik:

- A jövedelmek jelentős részének forrását a szolgáltatások nyújtása biztosítja. A város a Balaton-felvidék nyugati részének kereskedelmi-szolgáltató központja, emellett jelentős a turisztikához kapcsolódó szolgáltatások aránya. Ez utóbbi terén a város szolgáltatói aktívan együttműködnek a sümegi, valamint a hévízi, illetve keszthelyi térségben működő szolgáltatásokkal - közös programokat, egyéb turisztikai termékeket kínálva - a helyi specialitásokra épülő kölcsönös előnyök alapján. A város specialitása a gyógy- és egészségturizmus, melynek szervezésében együttműködik a Balaton térségben koordináltan szervezett hasonló szolgáltatások nyújtásában érdekelt városokkal, elsődlegesen Hévízzel valamint Balatonfüreddel. A város - a Bakony-Baltoni Geopark nyugati kapujaként - a bakonyi turizmushoz is kapcsolódik.
- A volt laktanyák területén kialakított kereskedelmi-szolgáltató gazdasági övezetben termelő és termeléshez kapcsolódó szolgáltató és kereskedelmi vállalkozások telepedtek meg, melyek egész éves foglalkoztatást biztosítanak a szakképzett helyi és térségi munkavállalók számára. A vállalkozások egy jelentős része a nagykereskedelem, környezetipar, illetve a logisztikai szolgáltatások ágazatában működik, a környezetet jelentősen terhelő és a város jövőképeként lényegi elemeit ezzel veszélyeztető tevékenység az ipari területen sem folyik. A gazdaságban egyre inkább megjelennek a tudásigényes iparágakban működő, innovatív tevékenységeket is végző vállalkozások. Ezek fejlődését a város infrastruktúra biztosításával és tanácsadási

programokkal segíti, együttműködve a Pannon Egyetemmel, amely fokozatosan erősíti jelenlétét a városban.

A nagyobb tudásigényű és esetenként innovatív tevékenységek egyrészt a környezetiparban – elsődlegesen a megújuló energiák és a hőszigetelő anyagok építőipari felhasználásában –, másrészt az élelmiszeriparban – elsősorban a szőlő- és bortermeléshez, illetve termékek előállításához kapcsolódóan - jelennek meg a városban.

Épített-, táji- és természeti környezet jövőképe 2030-ban:

Tapolca egyedülálló táji és természeti értékeit és épített örökségét óvja, fejleszti, és példamutatóan magas színvonalon, fenntartható módon használja ki azok adottságait. Megvalósítandó fejlesztéseit épített örökségének – a városközpont épületállományának és egyedi településszerkezetének – magas színvonalú megőrzése jellemzi, valamint hangsúlyt helyez arra, hogy a várostérsége kiemelkedően értékes táji és tájkultúrához kapcsolódó adottságainak kihasználása a fenntarthatóság jegyében történjen.

A város és térsége – a lakosság, a vállalkozások és az önkormányzati intézmények egyaránt nagy arányban hasznosítanak megújuló energiákat - elsősorban napenergiát -, emellett helyi, tiszta energia termelésének is színtere, szintén a napenergia felhasználásával. A városi zöldfelületek és nyitott terek aránya folyamatosan növekszik, a gondozott és kikapcsolódásra, pihenésre ösztönző zöldterületek egyre inkább jellemzik a közvetlen városközponton kívüli területeket is. A környezetbarát közlekedési módok alkalmazásával a közlekedés okozta környezetszennyezés a település belterületén folyamatosan csökken.

3.2. Tapolca jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Tapolca városkörnyéke a Tapolcai Járás területére terjed ki. A város a Járás igazgatási, kulturális és gazdasági központja. A kulcsfontosságú igazgatási és gazdaság-szervezési funkciók Tapolcára történő koncentrálása mellett a város törekszik arra, hogy - a városi helyszínek és programok mellett - kulturális és turisztikai attrakciók egymást kiegészítő térségi hálózata jöjjön létre, amely - a térségi szinten összehangolt közlekedési szolgáltatásoknak köszönhetően - egységes kínálatként jelenik meg mind az ide látogatók, mind a térségben élők számára.

Tapolca egyre szorosabb együttműködést alakít ki várostérsége településeivel. A közszolgáltatások elsődlegesen az egészségügy, az oktatás, a hulladékgazdálkodás, környezetvédelem racionális megszervezése mellett az együttműködés új területeire is kiterjed, így egyre intenzívebbé válik például a környezet- és egészségtudatosság erősítésében, a turisztikai szolgáltatások összehangolásában, a helyi élelmiszertermelés, illetve a gazdaság szervezése és a befektetések ösztönzése terén. A térségi együttműködés szervezésében kulcsszerepet játszik a lakosság térség egészére kiterjedő - mind pénzügyi, mind gazdasági értelemben fenntartható módon megszervezett - mobilitásának biztosítása, melyben Tapolca újszerű és kísérleti eszközök alkalmazásával is élen kíván járni. Alapelve, hogy a közös feladatellátáshoz közös teherviselés is szükséges.

Tapolca járáson túlterjedő szolgáltató szerepköre elsődlegesen Sümeg városával együttműködve valósul meg. Az együttműködés intenzívebbé tétele a turizmusban és a kulturális kapcsolatok erősítésében, valamint a vidéki gazdaság lehetőségeinek kihasználásában kezdődik meg. A két város között folyamatosan fejlődő munkamegosztás alakul ki, és a két járás térsége egyre inkább együttesen, a Balaton-felvidék északnyugati kaputérségeként jelenik meg.

3.3. Településfejlesztési elvek rögzítése

Tapolca számára a fejlődés sikerének mértékét az határozza meg elsősorban, hogy milyen mértékben sikerült elérni, illetve megközelíteni a jövőképpen körvonalazott kívánatos állapotokat. Ahhoz, hogy a város elérje a jövőképpen leírtakat, az alábbi **általános alapelveket** minden egyes fejlesztésénél szem előtt kell tartania, továbbá törekednie kell arra, hogy az alapelvek a várostérsége egészén alkalmazásra kerüljenek a fejlesztések tervezése és megvalósítása során.

3.3.1. Fenntarthatóság elve

A „**fenntarthatóság**” elve jelen koncepció értelmezésében a „fenntartható fejlődés” lehetőségének megteremtését jelenti. A fenntartható fejlődés folytonos törekvést jelent a „kiegyensúlyozott fejlődés” érvényesítésére, vagyis a kiegyensúlyozott és harmonikus társadalmi-, gazdasági- és környezeti viszonyok megteremtésére. Tapolca lakói számára a fenntarthatóság – így, az előzőekből adódóan a kiegyensúlyozottság – mind a környezet, mind a gazdaság és társadalom viszonyaiban önmagában is érték. A fejlesztéspolitikai beavatkozások célja ebben az értelmezésben az, hogy az egyes alrendszereket segítsék abban, hogy azok a szolgáltatások egy magasabb szintje irányába mozduljanak el, a kiegyensúlyozottság feltételeinek megteremtése mellett.

Kiegyensúlyozott környezeti viszonyok megteremtése és fenntartása

A „kompakt város” elvének érvényesítése

A fenntartható fejlődés biztosítása szempontjából a városszerkezet szintjén alapvető fontosságú a „kompakt város” elvének következetes érvényesítése. A kompakt város elve határozottan korlátozza a település horizontális terjeszkedését, a város növekedési igényét részben vertikálisan, részben pedig a meglévő városszövet intenzívebb beépítésével (sűrítésével) javasolja megoldani. Ez egyrészt a város gazdaságosabb működését eredményezi – kevésbé terjedős infrastruktúra-hálózatok, rövidebb utazási távolságok, stb. –, másrészt a környező értékes mezőgazdasági területek megóvásával hozzájárulhat a város gazdaságának kiegyensúlyozottságához, a megkímélt természeti terület lehetőséget biztosít a város lakói számára a rekreációhoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

A kompakt város elve alapján fejlődő település a fejlesztés extenzív módja helyett az intenzív fejlesztési utat járja, vagyis meglévő belső tartalékait – például barnamezős területeit, foghíjait – hasznosítja. A tömbfeltárások is elősegítik a várostestben található alulhasznosított területek intenzív felhasználását, ezáltal csökkentik az extenzív terület-felhasználást, az értékes mezőgazdasági területek beépítését. A „kompakt város” elve megköveteli, hogy a szerkezeti tervben kijelölt tartalékterületek beépítése is csak fokozatosan, koordináltan történjen, ellenkező esetben a területpazarlás a városi szolgáltatások (közösségi közlekedés és alapfokú ellátások) színvonalának csökkenéséhez vezethet.

A „kompakt város” elve tehát egy hatékony, optimális természeti erőforrás-használatra épülő városfejlesztési tevékenységet jelent, melynek értelmében a település:

- a barnamezős beruházásokat preferálja, zöldmezős fejlesztések csak kivételes esetekben valósulhatnak meg,
- a vonalas közlekedési létesítmények minimalizálására irányuló tervezést folytat,
- az adott körülmények (pl. települési karakter) között a maximális beépítési intenzitásra törekszik,
- gátolja a város értékes mezőgazdasági területeinek rovására történő terjeszkedését,
- törekszik a fenntartható, kompakt városszerkezet kialakításának előmozdítására.

Fontos megjegyezni, hogy Tapolca esetében a beépítés intenzifikálása semmi esetre sem magasházak építését jelenti, hanem a már kialakult beépítési karakterek (városközpont, kertváros) megóvása mellett kell, hogy történjen. Az elv alkalmazása tehát elsődlegesen új területek beépülésnek korlátozását, és ezzel párhuzamosan a barnamezős területek fejlesztésének preferálását, valamint az esetlegesen megszűnő funkciók újakkal való pótlását jelenti.

Az „Intelligens város” („smart city”) elvének érvényesítése

Az intelligens (okos) városon olyan települést értünk, amely a rendelkezésre álló technológiai lehetőségeket (elsősorban az információs és kommunikációs technológiát) innovatív módon használja fel, elősegítve ezzel egy jobb, diverzifikáltabb és fenntarthatóbb városi környezet kialakítását. Innovatív technológiákat alkalmaz, hogy csökkentse a költségeit és az energiafelhasználását, valamint szélesíti a szolgáltatási kínálatát, így módon javítva lakói életminőségét. Ezzel az „intelligens város” elveinek való megfelelés az élhetőbb település megteremtésére irányuló célok elérését is eredményesen támogatja, a környezeti fenntarthatóság előtérbe helyezésével. Az erőforrások hatékony felhasználása ugyanakkor a városok működési hatékonyságát is jelentősen befolyásolja, így az „intelligens város” elveinek való megfelelés a város versenyképességét is javítja. Az „intelligens” város elve elsődlegesen az alábbi területeken alkalmazható:

- fenntartható városi és városkörnyéki mobilitás biztosítása
- városüzemeltetés, városmenedzsment
- idegenforgalmi szolgáltatások
- a települési klímavédelem kérdéseinek kezelése
- a működés energiaköltségeinek jelentős csökkentése
- a jó minőségű termőföldek védelme
- a természetes és épített környezet értékeinek védelme
- a zöldfelületek, rekreációra szánt területek növelése.

Kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok megteremtése és fenntartása

A gazdasági viszonyokat kiegyensúlyozottnak tekinthetjük, ha egy adott társadalom (város) megfelelő mennyiségben és minőségben tud munkát (munkahelyet) és jövedelmet biztosítani lakóinak. A munkanélküliség, és annak minden szociális és egészségügyi következménye ugyanis óriási terheket rak a társadalom vállára. Nyilvánvaló, hogy ez a gyakorlat nem vállalható. Egyrészt védeni kell a meglévő munkahelyeket, másrészt olyan helyi gazdasági struktúra kialakítására kell törekedni, amely a lehető legnagyobb mértékben képes ellenállni a konjunkturális ingadozásnak, az esetleges válsághelyzeteknek. Ez azt jelenti, hogy a város gazdasága kellően diverzifikált, versenyképes, és idomulni tud a külső gazdasági környezet változásaihoz, emellett azonban nem zsákmányolja ki az emberi és környezeti erőforrásokat.

A fenti összefüggésben a gazdasági versenyképesség fogalmát Tapolca a hasonló méretű és adottságú magyarországi kisvárosokkal való összehasonlításban értelmezi. Hosszú távú célja, hogy ezen kisvárosok körében kiemelkedő tökevonzó képességet alakítson ki, valamint gazdasága átlag feletti jövedelmet legyen képes biztosítani a térség lakói számára. A kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok megteremtése és fenntartása érdekében az alábbi alapelvek érvényesítése szükséges:

- törekvés több lábon álló (diverzifikált) helyi gazdaság kialakítására
- környezetkímélő gazdasági tevékenységekre történő összpontosítás
- helyi munkaerő képzettségének és alkalmazkodóképességének erősítése
- a helyi kis és közép vállalkozások működésének segítése
- a kutatás-fejlesztés és az innováció feltételeinek megteremtése
- aktív városi szerepvállalás a gazdaságfejlesztés, szervezés és az innovációs készségek fejlesztése terén.

Kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok megteremtése és fenntartása

A társadalmi viszonyok kiegyensúlyozottnak tekinthetők, ha a társadalmi különbségek elviselhető mértékűek maradnak, valamint a fejlesztések hasznai és esetleges terhei igazságosan oszlanak meg a társadalom egyes csoportjai között.

A kiegyensúlyozott társadalom jellemzője a szolidaritás – a szegények, hátrányos helyzetűek segítése, támogatása –, a befogadás, nyitottság és tolerancia, valamint a társadalmi aktivitás, amely a közügyek aktív alakításában és a civil társadalom sokszínűségében mutatkozik meg leginkább. Kiemelt szempont, hogy a fejlesztések segítsék elő a testi és szellemi egészség fenntartását, javítását a város lakói számára. A kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok megteremtése és fenntartása érdekében az alábbi alapelvek érvényesítése szükséges:

- A fejlesztések társadalmi igények, szükségletek alapján történő tervezése
- A társadalmi igények és a gazdasági lehetőségek egyensúlyának fenntartása
- A különböző társadalmi csoportok igényeinek kiegyensúlyozott figyelembe vétele, törekvés azok harmonizálására
- A közösséget összetartó társadalmi szolidaritás erősítése és a terhek igazságos elosztása
- A testileg és lelkileg egészséges és művelt társadalom kialakulásának elősegítése.

3.3.2. Partnerség és együttműködés

Tapolca – céljai elérése érdekében – szoros együttműködést valósít meg más településekkel. Az együttműködés szándéka abból a felismerésből fakad, hogy az együttműködésből a résztvevő partnerek számára kölcsönös versenyelőny keletkezik. Tapolca legfontosabb partneri együttműködési kapcsolatai az alábbiakra terjednek ki:

- A város és környékének együttműködése (várostérségi együttműködés), melyben Tapolca város térségének igazgatási, gazdasági és kulturális központjaként, a térségi együttműködés aktív szervezőjeként, esetenként irányítójaként pozicionálja magát. A közvetlen mikro-térség települései tekintetében ez az együttműködés erősebb, intenzívebb.
- Az „ikervárosi” együttműködés, melyben Tapolca egyes fejlesztési stratégiáit, illetve projektjeit összehangolja Sümeg város és várostérsége fejlesztéseivel, és törekszik az együttműködés fokozatos elmélyítésére, akár egyes városi funkciók összehangolt, illetve megosztott ellátására.
- Speciális, feladatorientált együttműködés kialakítása a szomszédos Lesencetomaj településsel, a volt honvédségi területek koordinált hasznosítása érdekében.
- A „Hévíz/Keszthely – Sümeg – Tapolca” együttműködés, melyben Tapolca elsődlegesen idegenforgalmi kínálatának koordinált kialakításával vesz részt.
- A Balaton térségi együttműködés, melyben Tapolca a Balaton északnyugati medencéjének Keszthely mellett a legfontosabb szolgáltató központja, egyben maga is jelentős idegenforgalmi célpont, amely elsődlegesen kulturális, gasztronómiai, aktív- és egészségturisztikai kínálatával járul hozzá a Balaton térség egészének kínálatához.
- A Bakony-térségi településekkel való együttműködés intenzitásának növelése - elsősorban a kínálati elemek összehangoltságának javítása - tovább bővítheti a város mozgásterét a turisztikai fejlesztések terén.
- A város egyik legjobban látogatott turisztikai attrakciója a Tavasbarlang, amelynek üzemeltetése a Balaton-felvidéki Nemzeti Park hatáskörébe tartozik. A Nemzeti Parkkal való együttműködés (pl.: koncepciók, stratégiák, programok egyeztetése, fejlesztési lehetőségek keresése, stb.) elengedhetetlen a barlanghoz kapcsolódó idegenforgalmi célú fejlesztések megvalósításához.

- Az európai szintű együttműködés, melyben Tapolca elsődlegesen - az egyedi természeti és kulturális környezetet, és az erre épülő kisvárosi élet minőségének folyamatos javítását kiemelt fontosságúként kezelő - idegenforgalmi vonzerővel is rendelkező európai kisvárosokkal törekszik erősödő kapcsolatok kialakítására, tudás és információk cseréjére, esetlegesen közös európai projektekben, illetve hálózatokban történő részvételre.

A partnerség másik dimenziója a fejlesztéspolitikai tervezés „társadalmazását” jelenti. A város fejlődését a gazdaság és a társadalom különböző szereplőinek, illetve azok csoportjainak interakciói alakítják. Tapolca Város Önkormányzata vezető és irányító szerepet tölt be a fejlesztési koncepció minél teljesebb megvalósításában, ám önmagában nem lehet képes sem a koncepcióból fakadó célok pontos meghatározására, sem azok elérésére.

A város vezetése jól működő és rendszeres kapcsolat fenntartására törekszik a lehetséges partnerek alábbi fő csoportjaival:

- Tapolca város lakossága, ezen belül kiemelt figyelemmel az idős emberek, a hátrányos helyzetű emberek, valamint a fiatal családok csoportjai
- A Tapolcán és várostérségében működő vállalkozások vezetői, tulajdonosai
- A Tapolcán és várostérségében működő társadalmi („civil”) szervezetek és egyházi intézmények
- A tapolcai helyszínnel működő állami irányítású illetve fenntartású intézmények.

(A partnerek tényleges körét és a partneri kör további részletezését (szegmentációját), valamint a végrehajtás során történő bevonásuk módját az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) tartalmazza.)

A jól működő, valós partneri viszony alapelve, hogy

- a tervezési folyamatba bevont partnerek számára a tervezést irányító önkormányzat minden olyan információt és szakmai segítséget megad, ami képessé teszi a partnereket arra, hogy megértsék a tervezési folyamatot, és az abban keletkezett dokumentumok célját, így érdemi módon hozzá tudjanak járulni azok tartalmának alakításához
- a tervezés során kialakult partneri kör a tervdokumentumok végrehajtási fázisában is információt kap a tervek végrehajtásának állásáról, eredményeiről. és arról kialakított véleményét az önkormányzat a tervek felülvizsgálata, illetve esetleges értékelése során érdemben figyelembe veszi.

3.3.3. Esélyegyenlőség biztosítása

A koncepció megvalósulását célzó beavatkozások elő kell, hogy segítsék a város minden lakója számára, hogy azonos esélyekkel férjenek hozzá a létesített szolgáltatásokhoz, továbbá a beavatkozások segítsék elő a város különböző társadalmi csoportjai közötti összetartozás erősödését.

Azon személyek és csoportok számára, akiknek, illetve amelyeknek a szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézséget okoz, a város a lehetőségeihez mérten - és az érintettek igényeit a lehető legteljesebb mértékben figyelembe véve - segítséget nyújt. A segítség formája egyrészt a szolgáltatások, illetve az ezekhez kapcsolódó infrastruktúrák, programok oly módon történő megtervezése, hogy az azokhoz való hozzáférés mindenki számára biztosított legyen, másrészt pedig olyan kiegészítő szolgáltatások megszervezése, melyek kiegyenlítik az akadályozott célcsoportok hozzáférési esélyeinek hátrányait.

A városi stratégiák, programok és projektek tervezése során ennek érdekében:

- azonosítani és aktualizálni kell azon csoportokat, amelyek akadályozottak a városi szolgáltatásokhoz való, a többiekkel azonos esélyű hozzáférés terén. Széles körű konzultációt kell folytatni ezen csoportok képviselőivel, és az ezen csoportok segítségével és képviselőiért felelős, illetve az érdeükben tevékenykedő szervezetekkel,
- a hozzáférés esélyeinek egyenlőségét támogató intézkedések beillesztése szükséges a tervekbe, mind konkrét, célzott beavatkozások, mind horizontális jelleggel érvényesítendő preferenciák formájában.

Az esélyek egyenlősége az alábbi területeken nyújtott szolgáltatások tekintetében kiemelt fontosságú Tapolca és térsége összes lakója számára:

- képzettséghez való hozzáférés
- munkaerő-piaci pozícióhoz való hozzáférés
- egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférés
- lakhatáshoz és lakhatási környezethez való hozzáférés
- társadalmi és közösségi kapcsolatrendszerhez való hozzáférés
- információhoz való hozzáférés
- közlekedéshez, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés
- a helyi kormányzásban való részvétel, önrendelkezéshez, önérvényesítéshez való hozzáférés
- befogadó közösséghez való hozzáférés.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az alábbi csoportok segítése és igényeinek kiemelt figyelembe vétele szükséges:

A nők és férfiak esélyegyenlőségének körében:

- kisgyermeket nevelő nők
- többgyermekes nők
- 50 év feletti nők
- GYES-ről, GYED-ről visszatérő nők.

A hátrányos megkülönböztetés által leginkább érintett csoportok körében:

- romák
- mozgásukban akadályozott, fogyatékossgal élő, illetve megváltozott munkaképességű emberek
- szenvedélybetegek
- hajléktalanok
- gyerekek, fiatalok
- fogyatékos gyerekek, fiatalok
- idősek
- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- tartósan munkanélküliek
- 45 év feletti inaktívak
- jövedelmük, illetve lakhatási körülményeik alapján szegényeknek ítéltető egyének, csoportok.

A koncepció alapján készülő tervek a hozzáférésebeli hátrányok csökkentésére irányuló intézkedéseket kell, hogy tartalmazzanak, mind a célcsoportok, mind az egyes szolgáltatások szerint.

4. CÉLOK

4.1. Tapolca átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

Vonzó, egészséges települési környezet és magas színvonalú közszolgáltatások biztosítása a város és térsége lakói számára, a gazdaság bővülését és változatosabbá válását eredményező, környezetkímélő fejlesztések eredményeire alapozva.

4.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása

I. GAZDASÁG

Rész cél 1	A Tapolcán és térségében működő vállalkozások által teremtett hozzáadott érték növelése, és a gazdasági tevékenységek diverzifikálása
-------------------	--

A jövőkép alapján Tapolca gazdasága kiegyensúlyozott, annak érdemi részét képezi egyrészt az idegenforgalmi szolgáltatások köre, másrészt pedig a termelő és termelést segítő szolgáltatások, - esetlegesen a logisztika - jelenléte.

Az idegenforgalom további fejlesztésére kivételes lehetőségeket kínál a kiváló minőségű, változatos és egyedi természeti környezet, a Balaton és a Káli medence közelsége, az egyedülálló, gyógyászati célokra is felhasználható barlang-rendszer, valamint az ásvány- és termálvíz jelenléte, a gyógyvízzé történő minősítés lehetősége. A termálvíz hasznosításánál korlátozó tényezőt jelenthet a vízkivétel korlátozása a Hévízi-tó védelme miatt.

Ipari eredetű szennyező források a települést nem terhelik, a tiszta levegő és a kedvező klíma indokolja a településszerkezeti tervben jelölt településrészek gyógyhellyé történő minősítését.

A város turizmusában elsődleges a természeti és kulturális értékekre, illetve a kulturális programokra épülő turizmus, várható a kerékpáros útvonalakon történő elérhetőség fejlődésével a kerékpáros és aktív turizmus erősödése – például a sportrepülőtér speciális célcsoportok számára történő hasznosításával –, valamint a wellness-szolgáltatások iránti igény növekedése is a térségben. Különösen nagy fejlődési potenciállal bír az egészségturizmus szegmense, építve a város olyan adottságaira, mint pl. a geológiai gyógyhely (Kórház-barlang) jelenléte, a kórház és rendelőintézet megújult kapacitásai és szakember-állománya. A nemzeti fejlesztéspolitika egyértelműen támogatja az egészségügyi turizmus fejlesztési törekvéseit a Balaton térségben. Mind Veszprém megye, mind a Balaton térség fejlesztési koncepciói kiemelt szerepet szánnak Tapolca városának az egészségturisztikai szolgáltatások fejlesztésének terén.

A Deák Jenő Kórház fejlesztés alatt álló kapacitásainak - pulmonológiai és kardiológiai rehabilitáció - kihasználásával érdemi lehetőség nyílt egészségügyi (rehabilitációs) turisztikai szolgáltatások fejlesztésére a Balaton térség hasonló célú fejlesztéseket megvalósító gyógy-turisztikai központjaival (pl. Balatonfüred, Siófok, Keszthely) együttműködve. Tapolca érdeke, hogy a versenyhelyzet helyett az együttműködési elemek kerüljenek előtérbe, ezzel a Balaton térség egészének gyógy-turisztikai potenciálja optimálisan kiaknázható legyen. Az állami tulajdonú intézmény által megvalósított fejlesztések további - piaci igényekre szabott - komplex egészségügyi turisztikai szolgáltatások városban történő megtelepedésének adhatnak impulzust.

Összességében Tapolca és környezete – különösen Sümeg és térsége kínálatával az „iker-város” koncepció mentén kiegészülve – igen jelentős fejlődési potenciállal bír az idegenforgalom fenti szegmenseiben, leginkább a Balaton térség fejlődéséhez kapcsolódóan.

A turizmus terén elsődleges feladat az elsősorban kulturális jellegű turisztikai termékek, illetve termék-csomagok és a turisták számára vonzó városi terek, valamint a városi és térségi természeti és kulturális attrakciók hálózatának fejlesztése, valamint a minőségi szolgáltatások nyújtására alkalmas, motivált és képzett munkaerő biztosítása. Ez utóbbinak különösen az egészségturizmus fejlődése során van kulcsszerepe, hiszen önmagában a természeti adottságok kedvező kombinációja nem elegendő az egészségturizmus terén kibontakozó versenyben való eredményes helytálláshoz.

A turizmus önmagában egyrészt nem képes foglalkoztatni a városban rendelkezésre áll munkaerőt, másrészt az egyoldalú foglalkoztatási szerkezet sérülékennyé teszi a város gazdaságát a konjunkturális ingadozásokkal szemben. A turizmust emellett várhatóan – a fejlesztéspolitikai erőfeszítések ellenére – hosszú távon is erős szezonális jellemzi.

A fentiek miatt a turizmusra épülő szolgáltatások munkaerő-igénye a város hagyományos iparágainak megszűntével felszabaduló munkaerő teljes foglalkoztatását nem tudja biztosítani. A városban rendelkezésre állnak a volt laktanyák területei, melyek - tekintettel Tapolca térségi összefüggésekben relatíve kedvező térségi közlekedés-földrajzi elhelyezkedésére is - nagy valószínűséggel biztosíthatnak letelepedési lehetőséget ipari termelő, illetve szolgáltató tevékenységet végző, a várostérség szabad munkaerejét foglalkoztatni képes vállalkozások számára. Ebben a körben fontos, hogy a hosszú távon is fejlődési potenciállal bíró szigetelőanyag-gyártás továbbvitelével olyan speciális kompetenciák is kialakulhatnak a településen, amelyekre a későbbiekben - akár innovatív tartalommal bíró - termék- vagy szolgáltatás-fejlesztési tevékenységek épülhetnek. Ezek ösztönzése és támogatása a település aktív vállalkozásfejlesztési és –szervezési tevékenységét igényli, és – konkrét igény esetén – akár az innovatív vállalkozások működését segítő infrastrukturális fejlesztések megvalósítását is eredményezheti.

A tiszta és egyedi környezet, valamint a termelési hagyományok jelentette adottságok kihasználásával - tekintettel a várhatóan növekvő piaci keresletre is - jelentős potenciállal bír a térség a minőségi és egyedi helyi élelmiszerek termelése terén. Mind a megyei, mind a Balaton térségére készülő fejlesztési koncepciók jelentős fejlesztéseket irányoznak elő a helyi termékek előállítására épülő feldolgozóiparban. Tapolca és Sümeg térsége a szőlőtermelés és borászat ágazatokban jelentős szerephez juthat, ehhez azonban szükségesnek tűnik a minőségi borászatok együttműködésének erősítése, a termékek színvonalának és marketingjének további fejlesztése. A hagyományokra épülő termelési és feldolgozási kultúra alapjain újszerű termékek fejlesztésére is lehetőség kínálkozik, esetleg – felsőoktatási intézmény részvételével – kutató-fejlesztő tevékenységek megtelepedésére is nyílnak lehetőségek a térségben a szőlő és bor termeléséhez, illetve feldolgozásához kapcsolódóan.

A helyi termelési adottságok kihasználása az élelmiszeripar egyéb területein is életképes termékeket eredményezhet.

Az előállított termékek piacra juttatása érdekében termelői piacok létrehozása, azok térségi ellátó szerepének erősítése, valamint e piacok megyei, illetve térségi hálózatba szervezése, egyedi térségi termék-utak kialakításának ösztönzése olyan cél, amelyhez kapcsolódás Tapolca számára adottságai kiteljesítését eredményezheti. A város számára mind a Veszprém megyei, mind a Balaton térség keretei között szerveződő értékesítő, illetve marketing-hálózatok tagjaként nyílnak lehetőségek.

Indikatív beavatkozási területek

- *Vállalkozói infrastruktúra fejlesztése (ipari terület, szolgáltatás infrastruktúrája, támogatott vállalkozói infrastruktúra)*
- *Borászati ágazat fejlesztése, borturizmus ösztönzése, a szőlő és a bor felhasználásával készült termékek fejlesztésének ösztönzése*
- *Turisztikai attrakciók fejlesztése, bővítése (pl.: a földalatti tó látogathatóvá tétele; horgásztó létesítése a Tavasbarlang elfolyó vizeinek hasznosításával)*
- *Vállalkozástámogatás, innováció illetve új iparágak, szolgáltatások ösztönzése*

II. ÉPÍTETT-, TÁJI- ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET

Rész cél 2 A fenntartható városi környezet tudatos alakítása

Külső megközelíthetőség javítása

Tapolca fejlődésének egyik legfontosabb alappillére a város külső megközelíthetősége. Tapolca elérhetősége Magyarországi viszonylatban közepesnek mondható, hiszen közvetlen autópálya kapcsolata nincsen. A 77-es út átsorolása valamelyest javított térségi pozícióján, azonban az út jelenlegi állapotában nem teljesíti egy országos főúttal szemben támasztott igényeket (pihenőhelyek, benzinkút hiánya), annak fejlesztése Tapolca és vonzáskörzete számára alapvető fontosságú.

Tapolcán két hazai – (Budapest) – Székesfehérvár - Tapolca (29), valamint a Balatonszentgyörgy – Tapolca - Ukk (26) – törzshálózati vasútvonal találkozik. A vonalaknak a nyári időszakban van nagyobb jelentőségük, a Székesfehérvárról érkező vonal a balatoni vasúti gyűrű egyik eleme. A 26-os vonal Tapolca - Ukk közötti szakasza mellékvonal jellegű, azonban az utóbbi években végrehajtott menetrendi fejlesztések következtében jelentős utasszám-növekedés tapasztalható rajta. (Ukk-tól a 25-ös vonalon keresztül biztosított Celldömölk közvetlen elérhetősége is.) A pályák az egész megyében egyvágányúak, helyzetük kedvezőtlen. A pályatestek állapota, a mellékvonalak vonalvezetése sok helyen kritikus, egyes szakaszokon jelentős sebességkorlátozás szükséges. Különösen nagy problémát okoz a tapolcai vonal Balatonakarattya és Balatonkenese közötti szakasza mentén húzódó csúszásveszélyes löszfal. A kapcsolatok gyenge pontja továbbá az átszállások biztosításának gondja, illetve a Balaton keletről való megkerülhetőségének nehézsége. Mindezek felül az egyéni közlekedéssel szemben versenyképes menetidő sem biztosítható.

A felvázolt jövőkép elérésének egyik alapfeltétele a város vasúti és közúti közlekedésének javítása. Fontos azonban kiemelni, hogy a térségi szintű közlekedési elemek megépítése, fejlesztése állami, vagy megyei feladat, így erre az Önkormányzatnak közvetlen ráhatása (és forrása) nincsen. Mindazonáltal a város vezetésének – a megyével és a várostérséggel együttműködésben – komplex kommunikációs és lobby tevékenységet kell folytatnia a döntéshozók felé, a város érdekeinek érvényre juttatása érdekében.

A térség (járás) autóbusz-közlekedési hálózata – a közúti és vasúti közlekedéssel ellentétben – kielégítőnek értékelhető, Tapolca a járás valamennyi településéről átszállás nélkül megközelíthető. A várostérségi együttműködés erősítésének igénye ugyanakkor a közösségi közlekedési szolgáltatások elérhetőségének jelentős javítását indokolja a koncepció megvalósításának időszakában - a városi szolgáltatásokhoz való hozzáférés lakhelytől függetlenül egyenlő esélyeinek biztosítására irányuló törekvés jegyében. A közlekedési szolgáltatások kihasználtságának, és ezzel összefüggésben azok pénzügyi fenntarthatóságának követelménye újszerű, a térségi gazdasági, társadalmi és földrajzi viszonyaira szabott megoldások alkalmazását kívánja meg. Tapolca városa elkötelezett abban, hogy – újszerű, akár kísérleti megoldások, technológiák alkalmazásával, tapasztalatok átvételével és átadásával - segíti az igényeknek megfelelő, mind környezeti, mind pénzügyi szempontból fenntartható és méltányos hozzáférést biztosító térségi közlekedési rendszer kialakítását. Hosszabb távon a járási tarifaközösség kialakítása is elérhető céllá válhat.

Indikatív beavatkozási területek

- *térségi közúti kapcsolatok fejlesztése (a város erős lobby-tevékenységének eredményeként)*
- *vasúti kapcsolatok fejlesztése (északi parti vasútvonal villamosítása)*
- *térségi szintű kerékpáros kapcsolatok fejlesztése – a megfelelő városi kapcsolatok kiépítése a regionális hálózathoz, erdészeti utak bekapcsolása a kerékpáros hálózatba*
- *légi közlekedés fejlesztése – a repülőtér turisztikai célú hasznosítása (bekapcsolódás a FlyBalaton légi közlekedési rendszerbe, a laktanyákon kialakított új funkciók elérésének*

javítása)

- *helyközi közösségi közlekedés fejlesztése (térsvégi járatfejlesztés, buszmegállók kiépítése)*

Belső közlekedési rendszer fejlesztése

Tapolca város közlekedését alapvetően befolyásolja majd a várost északról érintő feltárástehermentesítő út megépítése, amely a koncepció időtávján belül reálisan, ütemezetten megvalósítható. A jelenlegi elképzelések szerint az I. ütemben a város keleti részén, a veszprémi és a zalalaházi utakat összekötő szakasz épülhet meg. A II. ütem megvalósítása az Ipar utca forgalmi útként történő átépítését jelenti. Az északi feltárástehermentesítő út városon belüli forgalmat csökkentő hatása természetesen csak a III. szakasz megvalósítása után válik jelentőssé, amely a már korábban kiépített szakaszokat köti össze.

A város egészét érintő közlekedésfejlesztési beavatkozások megvalósításával válik lehetségessé a városközpont forgalmának érdemi mérséklése is. A forgalomcsillapítás feltételeinek teljesülése esetén kiterjedt gyalogos elsőbbségi zóna kialakítására nyílik lehetőség, akár egészen a Tavasbarlangig, vonzó pihenési környezetet kínálva a korlátozott befogadóképességű barlang meglátogatására várakozók számára a turisztikai csúcs-időszakokban. A belváros forgalmának mérséklése elősegíti, hogy a település levegő-minősége javuljon, és a közlekedési zajterhelés a minimálisra csökkenjen a belvárosban, illeszkedve a város gyógyhely jellegéhez és egészségturisztikai fejlesztési céljaihoz.

A kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása körében kiemelkedő fontosságú, hogy Tapolca kerüljön összeköttetésbe egyrészt a Balatonnal (Tapolca – Szigliget kerékpárút), valamint „ikervárosával”, Sümeggel (Tapolca – Sümeg kerékpárút). Javasolt továbbá a Tapolca – Lesencetomaj és térsége közötti kerékpáros összeköttetés megteremtése is, hiszen a hálózat bővítésével a Balaton elérhetősége tovább javítható.

Indikatív beavatkozási területek

- *környezetbarát közlekedési módok előnyben részesítése*
- *belső kerékpáros vonalas létesítmények fejlesztése, regionális hálózati kapcsolatok kiépítése*
- *Fő utca egyirányúsítása: gyalogos felületek megnövelése és kiépített kerékpárút kialakítása*
- *gyalogos útvonalak biztonsági szemléletű fejlesztése (gyalogátkelők akadálymentesítése, szükség esetén újak kialakítása)*
- *Intermodális közlekedési csomópont kialakítása az autóbusz-pályaudvar áthelyezésével a vasútállomás mellé (régiraktárépület funkcióváltásával új felvételi épület kialakítása; P+R parkoló létesítése; kerékpárút átvezetése a gyalogos-aluljárón)*
- *helyi autóbusz-közlekedés fejlesztése (korszerűsítés, járatsűrítés, buszvárók kiépítése/megújítása)*

A város térbeli terjeszkedésének racionalizálása

A fenntarthatóság – és azon belül a kompakt város - elvének szem előtt tartása a Településfejlesztési Koncepció egyik alappillére, melynek részletesebb kifejtését a 3.2.1. pont tartalmazza. Tapolca esetében ez elsősorban azt jelenti, hogy - a zöldmezős fejlesztések lehetőség szerinti visszafogásával – törekedni kell a város szétterülésének megakadályozására. Ennek egyik fontos eleme lehet a rendelkezésre álló barnamezős területek bevonása a fejlesztésbe, új funkciók telepítésével.

Másik lehetőség a Településszerkezeti Tervben fejlesztésre kijelölt külső területek felhasználásának visszafogása, vagy legalábbis racionális ütemezése a mindenkori felmerülő igényeknek megfelelően. Ez koordinációs munkát is jelent - mert nem mindegy, hogy mely területek, milyen sorrendben

kerülnek bevonásra a fejlesztésbe –, vagyis a potenciális befektetőket orientálni kell a város által preferált fejlesztési területek irányába.

<i>Indikatív beavatkozási területek</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>barnamezős területek funkcióváltása (elsősorban a volt honvédségi területek)</i> ▪ <i>a város terjeszkedésének visszafogása</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>az északi feltárási-tehermentesítő úton kívüli területek fejlesztésének racionalizálása</i> ○ <i>az ipari területfelhasználásra tervezett, magántulajdonú, jelenleg beépítetlen északnyugati terület rész felhasználásának átgondolása</i> ○ <i>a mezőgazdasági területek megóvása</i>

Rehabilitációs beavatkozások

A fenntarthatóság és a kompakt város elvének szem előtt tartása a Településfejlesztési Konceptió egyik alappillére, melynek részletesebb kifejtését a 3.2.1. pont tartalmazza. Tapolca esetében ez elsősorban azt jelenti, hogy a zöldmezős fejlesztésekkel szemben a rehabilitációs jellegű beavatkozásokat kell előnyben részesíteni. A rehabilitációs jellegű beavatkozások két típusát különböztethetjük meg: a város-rehabilitációt és az épület-rehabilitációt. A város-rehabilitáció teljes városrészek, tömbök, tömbrészek (pl. tömbbelső) megújítását jelenti, melynek célja a város belső területein található beépítetlen, vagy alacsony kihasználtságú területek intenzívebbé tétele, illetve leromlott állagú - de eszmei értékük miatt megtartásra érdemes – területek értéknövelése.

Az épület-rehabilitáció területén a legnagyobb feladatot a leromlott állapotú lakótelepi épületek energia-hatékony felújítása jelenti, amely a város lakosságának jelentős részét juttatja kedvezőbb lakókörülmények közé. Az energia-hatékonyág szempontját ezen túlmenően azonban az összes épület-felújítási programnál figyelembe kell venni.

<i>Indikatív beavatkozási területek</i>
<p><u>Városrehabilitáció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>a déli városrészben (Öreg-Tapolca) a történelmileg kialakult utca- és telekszerkezet megtartásával és megfelelő koordinálással az épületek folyamatos cserélődésének és megújulásának elősegítése rendezési tervi (szabályozási) eszközökkel</i> ▪ <i>tömbrehabilitáció, tömbfeltárási – a tömbbelső megújításának folytatása, földszinti funkciók bővítése</i> ▪ <i>Deák Jenő Kórház területének rehabilitációs jellegű fejlesztése</i> ▪ <i>vonzóbb utcakép kialakítása: az eltérő karakterű épületek, épületrészek átalakítása, homlokzattisztítás</i> <p><u>Épület rehabilitáció/rekonstrukció</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>lakótelep rehabilitáció: a leromlott állagú lakótelepi épületek (Dobó István lakótelep, Y-házak) energia-hatékony megújítása (lakosság ösztönzése, támogatási rendszer kialakítása, megfelelő tájékoztatás a kapcsolódó pályázatokról, közösség-szervezés)</i> ▪ <i>a város védett és értékes épületeinek megújítása (magán-erő ösztönzése)</i> ▪ <i>épületenergetikai fejlesztések</i>

A városi zöldfelületek és szabad terek fejlesztése

Tapolca kellemes, „zöld város” benyomását kelti, amely elsősorban nem kiterjedt közparkjainak, hanem növényzettel borított kertvárosi lakóterületeinek, jelentős zöldfelülettel rendelkező lakótelepeinek, intézményeinek (Kórház, Pelion szálló), valamint rendezett, fásított közterületeinek köszönhető. Ezért a továbblépés fő iránya a meglévő értékek megtartása és minőségi fejlesztése lehet (meglévő fa és cserjeállomány megújítása, utcabútorok elhelyezése, sétautak kialakítása). A Malom-tótól délre kialakított – „déli városkapuként” is szolgáló – nagyterjedésű zöldfelület fejlesztése indokolt – szolgáltatások, attrakciók telepítésével –, így a park nemcsak a városközpontba való bejutást szolgálja, hanem hosszabb időtöltésre is alkalmas helyszínné válhat.

Mindemellett a várostestben – korlátozottan ugyan, de - lehetőség van új zöldterületek, vagy jelentős zöldfelülettel bíró intézményterületek kialakítására is (pl. új városi strandfürdő létesítése, a Pelion szálló tömbjének fejlesztése, Kórház tömbjének fejlesztése). Az új zöldterületek elsősorban a sportolási lehetőségek biztosítását, a szabadidő eltöltésére alkalmas terek, parkok kialakítását jelentik. A fejlesztéseknél – lehetőség szerint – törekedni kell vízfelületek létesítésére, amelyek kondicionáló hatásukkal képesek enyhíteni a klímaváltozás kellemetlen hatásait.

A fejlesztések mellett nagy hangsúlyt kell fektetni a már meglévő szabad terek és zöldfelületek megfelelő karbantartására is - elsősorban a turisztikailag látogatottabb, illetve a jobban igénybevett területeken -, amely az Önkormányzat számára városüzemeltetési szempontból kiemelt feladat.

<i>Indikatív beavatkozási területek</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>a meglévő városi zöldfelületek és szabad terek minőségi fejlesztése (Petőfi Liget, Hősök tere, Bajcsy-Zsilinszky utca, Köztársaság tér, Batsányi tér)</i> ▪ <i>a „Déli városkapu park” funkcióbővítő fejlesztése</i> ▪ <i>a lakótelepi közterületi zöldterületek fejlesztése (Dobó István lakótelep, Y-házak környezete)</i> ▪ <i>a városi vízfelületek növelése, vízpartok fejlesztése, szolgáltatásbővítés (pl.: Tapolca patak fejlesztése, Malom-tó felső részének csónakázhatóvá tétele)</i> ▪ <i>új zöldterületek létesítése (új strandfürdő, Pelion szálló tömbjének fejlesztése)</i>

Közmű-infrastruktúra fejlesztése

A fenntartható környezeti viszonyok megteremtésében döntő szerep jut a korszerű, környezetkímélő közműrendszerek kialakításának. A vízi-közművek területén a feladat elsősorban a szennyvízcsatorna rendszer teljes kiépítésének befejezése (pl. a déli városrészben), és a csapadékvíz-elvezetés megnyugtató megoldása a város teljes területén. Az energia-ellátás területén kiemelt feladat a megújuló energiák részarányának növelése a város energia-felhasználásában, emellett a meglévő hálózatok (elektromos, gáz, távhő) fejlesztésére, korszerűsítésére is gondot kell fordítani. A város célja továbbá, hogy a Településfejlesztési Konceptió időtávjában a belterületen a korlátlan használatú, ingyenes, széles-sávú internet-elérés (wi-fi) mindenki számára hozzáférhetővé váljon.

<i>Indikatív beavatkozási területek</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>szennyvíztisztító telep fejlesztése (technológiai korszerűsítés, kapacitásnövelés)</i> ▪ <i>szennyvízcsatorna-hálózat fejlesztése (kiépítés a hiányzó területeken – Déli városrész)</i> ▪ <i>csapadékvíz-elvezetési rendszer fejlesztése (kiépítése minden utcában – elsősorban zárt, ahol nincs rá lehetőség nyílt árkos rendszerben)</i> ▪ <i>megújuló energiák részarányának növelése (napelem-mező, egyedi napkollektorok)</i> ▪ <i>új elektromos vezeték elhelyezésénél, illetve meglévő cseréjénél földkábel alkalmazása</i> ▪ <i>gázellátó-hálózat teljes körű kiépítése</i>

- *távhőellátó rendszer korszerűsítése (vizsgálandó a megfelelő egyedi fűtési rendszerek kiépíthetőségének függvényében)*
- *távközlési hálózat bővítése (ingyenes wi-fi hozzáférés a belterületen)*
- *hulladék-szállítás és -feldolgozás fejlesztése (szelektív hulladékgyűjtő szigetek, intézményekben a szelektív gyűjtés ösztönzése)*

Rész cél 3**A megújuló energiaforrások helyi és térségi szintű kiaknázása, a környezetet károsító elsősorban a közlekedési és fűtési eredetű kibocsátások minimalizálása**

A környezet kímélése, a fenntartható növekedés elősegítése, valamint az önkormányzati működés energiaköltségeinek mérséklése érdekében Tapolca célul tűzte ki, hogy saját energiatermelő létesítményeket hoz létre, a település megújuló energiaforrásainak kihasználásával. A koncepció időszakában a hangsúlyt a napenergia hasznosításával történő áramtermelésre kívánja helyezni.

A napenergia kiaknázásának technológiai lehetőségei bővülnek, a napenergiára épülő rendszerek a létesítés költségeit tekintve is egyre inkább versenyképessé válnak. A településen a gazdaságos működtetéshez szükséges benapozottság megfelelő, a napsütötte órák száma magas. A település legalább egy db. kisméretű (a jelenlegi szabályozás alapján az 500 kW teljesítményt el nem érő) kiserőmű létesítését tűzi ki célul, lehetőség szerint a koncepció megvalósításának első felében, amelyet a tapasztalatok felhasználásával további egységek telepítése követhet.

A megújuló források használatához szükséges decentralizált energiatermelési modell elterjesztésének elengedhetetlen eszköze, hogy olyan villamos energia-hálózati egységek kerüljenek kiépítésre, melyek lehetővé teszik az elosztott villamos energia-tárolásnak, valamint a kis közösségi villamos energia-termelés befogadásának bővítését (ún. „intelligens hálózati rendszerek”).

A rendszer intelligens fogyasztásmérők és szabályozható fogyasztói transzformátorok telepítését is magába foglalja, melyek segítségével lehetővé válik a kifeszültségű hálózat feszültség-szabályozása, továbbá kezelni tudja a keresletoldali válaszingázások igényét is, lehetővé téve mindezzel a megújuló energiaforrások nagyobb mértékű hálózatra táplálását.

Tapolca meghatározott településrészei gyógyhely jellege, az egészséges környezet iránti lakossági igény, valamint a város természet-közel és egészséges kisvárosként való pozicionálásának igénye egyaránt a környezeti állapot kiválóságát tételezi fel.

A környezeti elemek jó állapotának megőrzése, és ezen belül a kibocsátások csökkentése egybevágh az európai és nemzeti szakpolitikák - többek között az EU 2020 stratégiában, illetve az OTFK 2030 dokumentumban is rögzített - hosszú távú célkitűzéseivel.

A fűtési eredetű kibocsátások csökkentése elsődlegesen az épületállomány korszerűsítésével, energiahatékonyságának javításával lehetséges. A hőszigetelés javítása mellett jelentős kibocsátás-csökkentési és egyben energiaköltség-megtakarítási potenciállal bír az intelligens rendszerek beépítése valamint a megújuló energiák – elsődlegesen a napenergia – helyi szintű alkalmazásának elterjesztése.

Az önkormányzat saját tulajdonában levő intézmények esetében közvetlen támogatások megszerzésére nyílhat mód, míg a magántulajdonú épületek esetében az önkormányzat szervezési jellegű támogatással segítheti a célok megvalósulását. Cél, hogy a város minden jelentős középülete napelemes rendszerrel legyen felszerelve.

A város törekszik arra, hogy az energiahatékony fejlesztések melletti elkötelezettségét közel zéró emissziójú épületek létesítésével is demonstrálja (ez esetben a kötelező energiahatékonysági követelményeken jelentősen túlmutató fejlesztések valósulnak meg).

További feladatot jelent a közvilágítás energiafelhasználásának csökkentése, ezen a téren is a már megkezdett tevékenységek folytatása és kiterjesztése.

A magántulajdonú lakóépületek körében a legfontosabb feladat a keleti városrész magját képező, 1971 és 1985 között alagút- és csúszózsákos technológiával épített ún. „Y-házak” energiahatékonyságának jelentős javítása, a Dobó városrész épületeinek - az energiahatékonyság jelentős javítását is eredményező – korszerűsítése, valamint a lakossági kezdeményezések segítése minden magántulajdonú épület esetében.

A környezeti fenntarthatóság jegyében a város egyértelmű előnyben kívánja részesíteni közösségi közlekedési módokat az egyéni közlekedéssel szemben. A legsúlyosabb környezet-szennyezések a közösségi közlekedés részéről a zaj- és levegőszennyezés. A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése érdekében az átmenő forgalom városon kívüli elvezetése, a városközpont forgalmának jelentős csökkentése, és a kerékpáros közlekedés feltételeinek további javítása, valamint a közösségi közlekedés színvonalának emelése, vonzerejének fokozása képezi a megtervezendő beavatkozások fő irányait.

<i>Indikatív beavatkozási területek</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>napenergiára épülő energiatermelés a város energia-szükségletének kielégítése érdekében</i> ▪ <i>intelligens energia-elosztó hálózatok kialakítása a megújuló energiák kihasználhatósága érdekében</i> ▪ <i>lakossági és vállalkozói környezettudatosság erősítése</i> ▪ <i>épületek energiahatékonyságának javítása</i> ▪ <i>térségi szinten koordinált, méltányos és fenntartható közösségi közlekedési rendszer létrehozása</i> ▪ <i>intelligens szervezési, tervezési és irányítási megoldások bevezetése a közlekedésben</i>

III. TÁRSADALOM

Rész cél 4 A lakosság egészségi állapotának javítása

Bár a város és környezetének lakosságát az országos átlagnál jobb egészségügyi mutatók jellemzik, a koncepció időszakában jelentős javulást kíván elérni a város ezen a téren is. Az egészségügyi ellátórendszer elérhetősége és az egészségügyi szolgáltatások minősége a kistérségben megfelelő színvonalú és a jelenleg zajló fejlesztések eredményeként várhatóan tovább javul, különösen a krónikus és rehabilitációs ellátások területén.

Az egészségi állapotban mutatkozó egyenlőtlenségek és a megbetegedések, illetve halálozások arányszámának javítása érdekében szükséges beavatkozásokat a lakosság életmódjának, egészségfelfogásának változtatására, javítására célszerű összpontosítani.

A lakosság egészségi mutatóinak javítása érdekében az alábbi területek javítása kiemelten fontos:

A halálozások számának csökkentése érdekében

- a keringési rendszer betegségei,
- a daganatos megbetegedések,
- az emésztőrendszeri betegségek.

A megbetegedések számának csökkentése érdekében

- a keringési rendszer betegségei,

- a táplálkozási- és anyagcsere betegségek,
- a csont- és izomrendszer betegségei
- a légúti betegségek.

Továbbá szükségesek olyan beavatkozások is, amelyek a lakosságot életmódjának megváltoztatása, egészségfelfogásának pozitív irányú elmozdulása irányába terelik. Ehhez szükséges a kistérség egészségfejlesztéssel foglalkozó szolgáltatóinak és szakembereinek tevékenységét egészségfejlesztési, népegészségügyi iroda keretei között összehangolni, azonos módszertani szemléletet kialakítani, valamint a változtatáshoz szükséges tudás és humánerőforrás kapacitást folyamatosan bővíteni.

Az egészségfejlesztési célok elsődlegesen az egészségfelfogás pozitív irányú változtatására (a betegségek korai felismerése, a betegek együttműködésének javítása, a megelőzés fontosságának elterjesztése), és az egészséges életmód elterjesztésére (a táplálkozási szokások megváltoztatása, mozgás-gazdag életmód preferálása, az egészséggel illetve betegséggel kapcsolatos tudás fejlesztése) kell, hogy irányuljanak.

A városkörnyék lakossága számára a térség aprófalvas, széttagolt közlekedés-földrajzi szerkezete miatt különösen fontos a jó minőségű egészségügyi ellátás elérhetőségének biztosítása. Ennek feltételeit a koncepció elsősorban a fenntartható és méltányos közösségi közlekedési rendszer kifejllesztésével tervezi megteremteni.

A Deák Jenő Kórház – igazodva az egészségügyi szolgáltatások finanszírozásának mértékéhez – elsősorban nappali kórház, szakambulancia, egynapos sebészet funkciók magas színvonalú ellátásának adhat otthont, de a koncepció időtartama alatt semmiképpen sem kizárt az aktív ellátási kapacitások visszaállítása sem. Ezen döntések Tapolca Város Önkormányzata kompetenciáján kívül esnek.

A Kórház Közép-dunántúli Regionális Operatív Program európai uniós pályázati támogatásával fejlesztés alatt álló rehabilitációs kapacitásai (pulmonológia és kardiológia) részben egészségturisztikai célokat is szolgálnak, ezzel hozzájárulnak a város gazdasági fejlődéséhez.

A mozgás-gazdag életmód infrastrukturális feltételei közül kiemelendő a fedett uszoda hiánya. Ezen felül a sportolási és aktív szabadidő eltöltésére alkalmas infrastruktúra Tapolcán jórészt rendelkezésre áll, a koncepció végrehajtásának időszakában a kínálat szinten tartására, a viszonylagosan jó pozíció fenntartására és a hozzáférhetőség javítására célszerű törekedni.

A város térségi ellátó funkciójára és a Balaton idegenforgalmára is tekintettel új, korszerű mentőállomás építése vált szükségessé a településen, amelynek építése a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program keretei között európai uniós pályázati támogatással, állami beruházásban, folyamatban van.

Indikatív beavatkozási területek

- *egészségfejlesztés, betegségmegelőzés*
- *sport és aktív szabadidő eltöltési lehetőségek bővítése*
- *kórházi szolgáltatások korszerűsítése*

Részcel 5 Kulturális kínálat bővítése és a lakosság kulturális aktivitásának fokozása

A település és várostérsége jövőképeinek egyik meghatározó eleme a szabadidő aktív eltöltésének sokrétű lehetősége, és a sokszínű, élénk kulturális élet. A városi közösségek aktivitását, kreativitását is jelentős mértékben ösztönzi a város által teremtett kulturális környezet.

Tapolca kulturális élete élénk, emellett jelentős további fejlődési potenciállal rendelkezik. A városi kulturális élet sokszínűsége és gazdagsága vonzerőként hat a fiatal korosztályokra, emellett jelentősen hozzájárul a közösségi élet fellendítéséhez is. Mindez növeli a város vonzerejét a megtelepedni szándékozók körében is.

Tapolca a várostérségben is támogatja a kulturális és művészeti szolgáltatásokat, és az ezeknek helyet adó terek fejlesztését, mind a helyi lakosság kulturális tevékenységekbe történő bevonása, mind a település és a térség vonzerejének növelése érdekében.

Tapolca – lehetőségeihez mérten – a korábbinál jelentősebb mértékben kívánja ösztönözni a városban és térségében a művészeti alkotó tevékenységekkel foglalkozó személyek és szervezetek számának növekedését. Ehhez kapcsolódóan a város ösztönözni kívánja a lakosságot és a térségi civil szervezeteket, hogy a művészeti tevékenységekbe aktívan, résztvevőként is kapcsolódjanak be, életkortól és művészeti ágtól függetlenül. Hosszú távú cél, hogy a kreatív tevékenységek intenzív jelenléte és a kiváló minőségű települési környezet eredményeként a koncepció időszakában jelentős előrelépés történjen a „kulturális ipar” fejlődésében is a településen.

Indikatív beavatkozási területek

- *kulturális infrastruktúra bővítése, korszerűsítése*
- *művészeti tevékenységek, alkotás ösztönzése*
- *lakosság bevonása a kulturális/művészeti tevékenységekbe*

Rész cél 6 Képzettségi szint emelése minden korosztályban

A város nevelés-oktatási infrastruktúrájának állapota és a szolgáltatások minősége kielégítő. A kapacitások hozzávetőlegesen arányban vannak a prognosztizált igényekkel, a koncepció időszakában várhatóan a 0 – 3 éves korú gyermekek ellátásában merülhet fel kapacitáshiány. Ennek kielégítése érdekében preferált a családi napközik létrehozásának ösztönzése a településen, illetve a várostérségben. Az oktatás terén kiemelt hangsúllyal érdemes kezelni a tehetségek gondozását, valamint a hátránykompenzációt lehetővé tevő programok megszervezését, a továbbképzés támogatását, valamint a művészeti oktatás lehetőségei szerinti bővítését. Az infrastruktúra terén pedig az eszközfejlesztés és kisebb épületkorszerűsítések (pl. óvodai tornaszobák, szaktantermek létesítése) állnak a beavatkozások fókuszában.

Tapolca a középfokú oktatás és szakképzés terén térségközponti funkciókat tölt be.

A legfontosabb célok a koncepció időszakában a középfokú oktatásban területén a minőség és a hozzáférhetőség további javítása, míg a szakképzés terén a városban elérhető szakma-kínálat bővítése, és érdemi együttműködés kialakítása a képzőhelyek és a város ipari és szolgáltató vállalkozásai között. Ágazati preferenciák tekintetében a szigetelőanyag-gyártáshoz, valamint az egészség-iparhoz kapcsolódó képzések kiemelt fejlesztése indokolt.

A képzést szolgáló minden épület tekintetében az infrastruktúra költség- (elsősorban energia-) takarékos működtetéséhez, valamint az akadálymentes igénybevételhez szükséges fejlesztések megvalósítása szükséges.

Indikatív beavatkozási területek

- *oktatási infrastruktúra (iskolák, kollégium)*
- *szakképzés szervezése és infrastruktúrája*
- *felnőttképzési programok*

Részcel 7 A társadalmi szolidaritás erősítése

Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jó, a koncepció időszakában ennek folytatása, kiteljesítése jelent feladatot. A civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig – lehetőségéhez mérten – anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz. Az önkormányzat tulajdonát képező Tamási Áron Művelődési Központ a civil közösségi élet számára is teret biztosít.

Tapolca a munkalehetőségek tekintetében az országoshoz képest kedvezőbb helyzetben van. A munkanélküliségi adatok országos összevetésben kedvezőbbek, súlyos problémákat a szegénység nem okoz a városban. A városban nincs telep, szegregátum, és a szociális ellátás adatai alapján a segélyekre rászorulóknak száma is relatíve kedvező képet mutat.

A városi roma közösség jelentős mértékben integrálódott a helyi társadalomba, esetleges felülreprezentáltságukról a munkanélküliek vagy a segélyezettek között nincs megbízható adat.

A koncepció megvalósítása során – a képzési és szociális célú intézkedések pontos megtervezése érdekében – célszerű helyi adatok gyűjtése.

A szegénység leküzdésére irányuló fejlesztési szükségletek a fentiek fényében elsősorban képzési - oktatási területen azonosíthatóak, melyek kiterjednek az oktatás minőségének javítására, hátrány-kompenzációs célú programok megvalósítására, valamint a felnőttképzés kiterjesztésére, hozzáférhetőségének javítására. A beavatkozások emellett kisebb mértékben közterületi rehabilitációs tevékenységek megvalósítására, illetve alternatív jövedelemszerzési lehetőségek biztosítására (pl.: szociális földprogram) terjedhetnek ki.

Jellemző a népesség elöregedése, egyrészt a születések csökkenő száma, másrészt az elvándorlás következtében. Bár a koncepcióban felvázolt intézkedések igyekeznek megállítani, esetlegesen visszafordítani ezen folyamatokat, az idősebb emberek növekvő arányával és speciális igényeivel mindenképpen számolni kell a továbbiakban is. Ennek érdekében a közlekedés és a települési szolgáltatások akadálymentes igénybevételi lehetőségének megteremtése, valamint az időskori egészségfejlesztés és –védelem támogatása jelenti a fő feladatokat.

Szükségessé válik az időskorúak számára igénybe vehető ellátó kapacitások bővítése, új idősok otthona létrehozása, illetve a jelenlegiek kapacitásának bővítése. A település jó minőségű természeti környezete és az egészségügyi ellátó kapacitások jelenléte vonzerőt jelenthet a térségen kívüli idős emberek számára, így ösztönözni célszerű, hogy a tapolcai illetve térségi lakosság igényeit meghaladó kapacitások létesüljenek a térségben, üzleti alapon.

A társadalmi különbségek Tapolca egyetlen településrészén sem mutatnak erős térbeli koncentrációt. A kedvezőtlen jelenségek esetleges koncentrálódásához vezető folyamatok kialakulásának megelőzése érdekében szükséges a Déli városrész egyes területeinek (pl. Balaton utca, Szent György utca, Csobánc utca), a Dobó városrész egészének valamint az Y-házak környezetének (közterületeinek) fokozatos megújítása, közösségi és kereskedelmi létesítmények telepítésének ösztönzése a város ezen részeibe. Kiemelten szükséges kezelni és ösztönözni az itt elhelyezkedő magántulajdonú lakóépületek korszerűsítését és energiahatékonyságának javítását. Ezen településrészek lakóinak bevonása a városi szinten szerveződő közösségi programokba szintén eredményes eszköze lehet a társadalmi kohézió erősítésének.

Kiemelt fontosságú a Dobó városrész megújítása, amely az alábbi tevékenységek összehangolt megvalósítására terjedhet ki a koncepció megvalósításának ideje alatt:

- a területen elhelyezkedő ingatlanok hasznosítása, új funkciók telepítése a városrészbe (pl. bérlakások kialakítása, közösségi tér létesítése, kereskedelmi szolgáltatások feltételeinek javítása, közösségi tér létesítése illetve helyi közösségi programok és események szervezése)
- a településrész járda-, út- és közműhálózatának felülvizsgálata, szükség szerinti felújítása

- a társadalmi felzárkózást és kohéziót segítő programok a város mindenkor érvényes Helyi Esélyegyenlőségi Programja alapján.

<i>Indikatív beavatkozási területek</i>
<ul style="list-style-type: none">
▪ <i>idősellátás szervezése és infrastruktúrája</i>
▪ <i>szociális ellátás szervezése és infrastruktúrája</i>

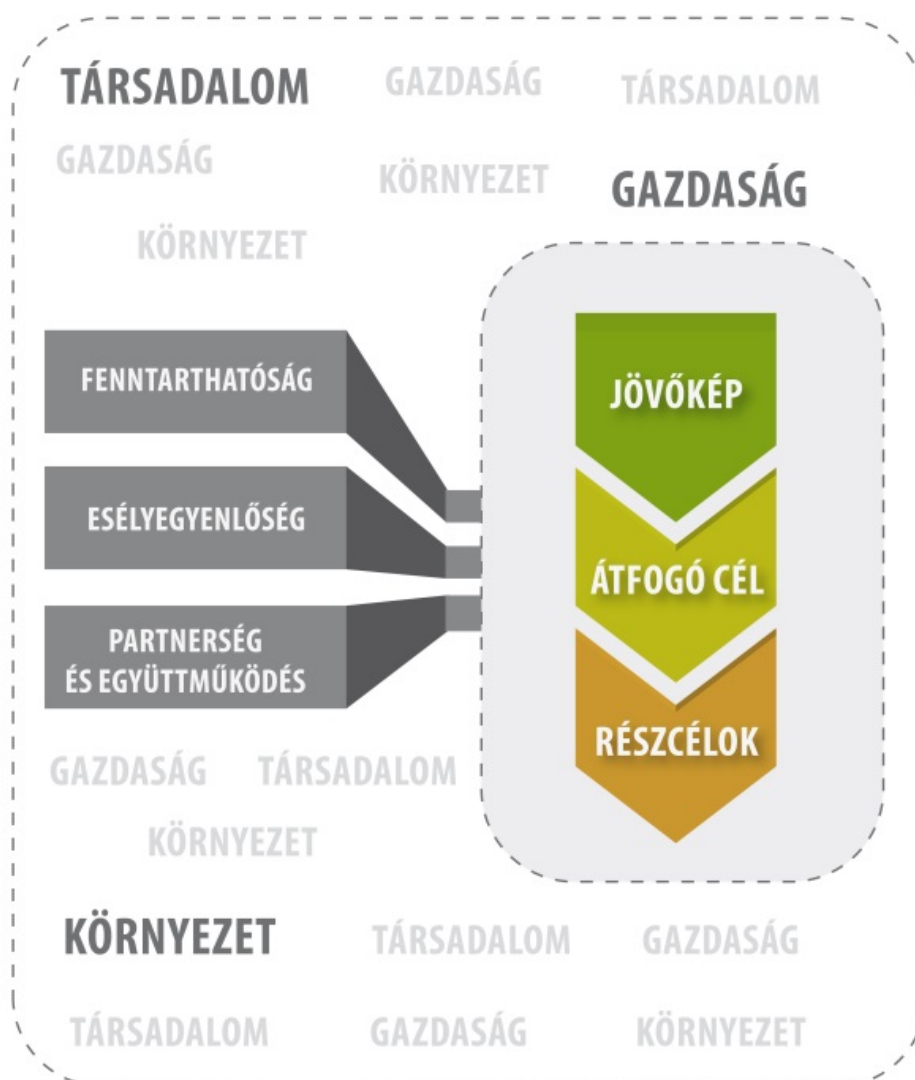
4.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A jövőképben – a város társadalmi, gazdasági, táji-, természeti- és épített környezeti adottságait és sajátosságait figyelembe véve, azokra építve – azon állapot fogalmazódik meg, amelyet Tapolca hosszú távon el kíván érni.

A jövőkép elérése érdekében a koncepció egy átfogó célt határoz meg, amelyhez további részcélokat kapcsol (szintén a társadalmi, gazdasági és környezeti tématerületekre bontva).

A várost érintő fejlesztési beavatkozások mindegyikének a jövőképben megfogalmazott állapotok elérését kell elősegíteniük.

A fejlesztések mindegyikét a koncepcióban rögzített településfejlesztési alapelvek (fenntarthatóság; esélyegyenlőség; partnerség és együttműködés) figyelembevételével, és azok mindenkor érvényesítésével kell megvalósítani.

A részcélok kapcsolata, egymásra hatása – hozzárendelési mátrix

JÖVŐKÉP		Tapolca élénk és sokszínű kulturális élettel bíró, rendezett, barátságos és természetközeli kisváros, amely hagyományos településszerkezetének, valamint épített és természeti örökségének megőrzésével és kiváló minőségű, szakszerű továbbfejlesztésével népszerű célpontja mind a letelepedni vágyóknak, mind a turisztikai célból idelátogatóknak. Ennek következtében a város képes megtartani lakónépességét, és idegenforgalma tartósan növekvő tendenciát mutat.						
ÁTFOGÓ CÉL		Vonzó, egészséges települési környezet és magas színvonalú közszolgáltatások biztosítása a város és térsége lakói számára, a gazdaság bővülését és változatosabbá válását eredményező, környezetkímélő fejlesztések eredményeire alapozva.						
RÉSZCÉLOK		GAZDASÁG	ÉPÍTETT- ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET		TÁRSADALOM			
		A Tapolcán és térségében működő vállalkozások által teremtett hozzáadott érték növelése, és a gazdasági tevékenységek diverzifikálása	A fenntartható városi környezet tudatos alakítása	A megújuló energiaforrások helyi és térségi szintű kiaknázása, a környezetet károsító elsősorban a közlekedési és fűtési eredetű kibocsátások minimalizálása	A lakosság egészségi állapotának javítása	Kulturális kínálat bővítése és a lakosság kulturális aktivitásának fokozása	Képzettségi szint emelése minden korosztályban	A társadalmi szolidaritás erősítése
GAZDASÁG	A Tapolcán és térségében működő vállalkozások által teremtett hozzáadott érték növelése, és a gazdasági tevékenységek diverzifikálása							
ÉPÍTETT- ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	A fenntartható városi környezet tudatos alakítása							
	A megújuló energiaforrások helyi és térségi szintű kiaknázása, a környezetet károsító elsősorban a közlekedési és fűtési eredetű kibocsátások minimalizálás							
TÁRSADALOM	A lakosság egészségi állapotának javítása							
	Kulturális kínálat bővítése és a lakosság kulturális aktivitásának fokozása							
	Képzettségi szint emelése minden korosztályban							
	A társadalmi szolidaritás erősítése							
		Erős kapcsolat		Közepes kapcsolat		Gyenge kapcsolat		

4.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre¹

RÉSZCÉLOK VÁROSRÉSZEK	GAZDASÁG	ÉPÍTETT- ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET		TÁRSADALOM			
	A Tapolcán és térségében működő vállalkozások által teremtett hozzáadott érték növelése, és a gazdasági tevékenységek diverzifikálása	A fenntartható városi környezet tudatos alakítása	A megújuló energiaforrások helyi és térségi szintű kiaknázása, a környezetet károsító elsősorban a közlekedési és fűtési eredetű kibocsátások minimalizálása	A lakosság egészségi állapotának javítása	Kulturális kínálat bővítése és a lakosság kulturális aktivitásának fokozása	Képzettségi szint emelése minden korosztályban	A társadalmi szolidaritás erősítése
1. BELVÁROS							
2. ÉSZAKI VÁROSRÉSZ (KERTVÁROS)							
3. KELETI VÁROSRÉSZ							
4. DÉLI VÁROSRÉSZ							
5. NYUGATI VÁROSRÉSZ AZ IPARI TERÜLETFELHASZNÁLÁSRA TERVEZETT ÉSZAKNYUGATI TERÜLETTEL							
6. VOLT HONVÉDSÉGI TERÜLETEK							
7. DISZEL							

*Fokozottan
érvényesíthető cél*

*Általánosan
érvényesíthető cél*

*Kevésbé
érvényesíthető cél*

¹ A célok megvalósíthatósága az egyes „városrészek” területén:

Fokozottan érvényesíthető cél: a városrész kiemelkedő adottságokkal rendelkezik a cél megvalósíthatóságához (pl. a gazdasági területeken megvalósítható megújuló energiák hasznosítására/kiaknázására irányuló fejlesztések)

Általánosan érvényesíthető cél: a fejlesztési cél konkrét kiemelt helyszín nélkül bárhol érvényesíthető

Kevésbé érvényesíthető cél: a városrész nem rendelkezik olyan adottságokkal, amelyek lehetővé teszik a cél közvetlen érvényesítését (pl. az Ipari Park nem lakóterület, így a társadalmi részcélok csak közvetett módon – pl. munkahelyteremtés útján – érvényesülhetnek)

5. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

5.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A stratégia megalkotásához szükséges, társadalmi, gazdasági, valamint az épített- és természeti környezetre vonatkozó adatok, tervek több internetes oldalon – alkalmazások és letölthető dokumentumok formájában – rendelkezésre állnak. Ezek elsősorban az alábbiak:

- TEIR – Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs rendszer nyilvános alkalmazásai (Idősoros elemző; IVS tervezését támogató alkalmazás, REMEK – Regionális, megyei, kistérségi és települési helyzetképek stb.) – www.teir.hu
- KSH (pl. Magyarország közigazgatási helynévkönyve(i), STADAT táblák) – www.ksh.hu
- TérPort – www.terport.hu

A rendelkezésre álló adatok mennyisége, és a jelenleg még ismeretlen – a tervezés során felmerülő specifikus –adatigények miatt az alábbiakban csupán a legfontosabb, összefoglaló jellegű adatokat ismertetjük:

Települési adatok (2010)

Közigazgatási terület	6346 ha
Belterület	542 ha
Külterület	5409 ha
Zártkert	295 ha
Lakónépesség	15839
Jogállás	város
Kistérségi központ	igen

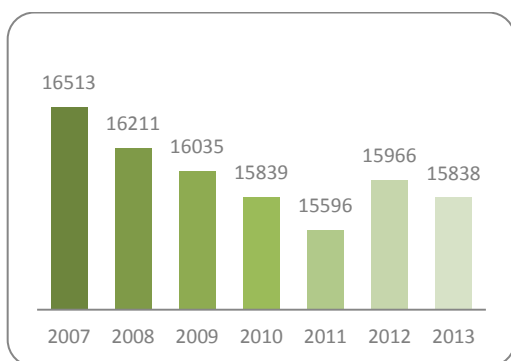
Társadalmi adatok

A rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy Tapolca lakónépessége a 2007 és 2013 közötti időszakban csökkenő tendenciát mutatott. A 2012-es évben tapasztalható volt ugyan egy jelentősebb növekedés, azonban a lakónépesség száma 2013-ra újból visszaesett a 2010-es értékre. (A 2001-es népszámláláskor 18 222 fő volt Tapolca lakónépessége, tehát a 2001-2013-as időszakban közel 15,5 %-os csökkenés történt.) A lakónépesség csökkenése főleg az elvándorlásoknak köszönhető.

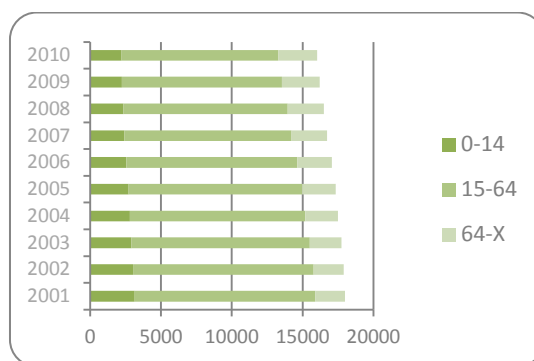
A lakónépesség korcsoport szerinti megoszlása alapján megállapítható, hogy Tapolca társadalma – az országos tendenciához hasonlóan – öregedő.

A város lakóinak nagy része foglalkoztatott, a regisztrált munkanélküliek száma a 2009-2010-es időszakhoz képest jelentősen – közel 30%-kal – csökkent, a nyilvántartott álláskereső aránya a munkaképes korú népességhez viszonyítva alacsonynak mondható.

Lakónépesség változása

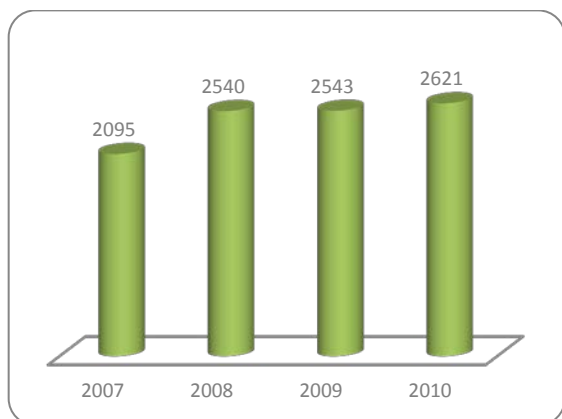
A lakónépesség korcsoport szerinti megoszlása

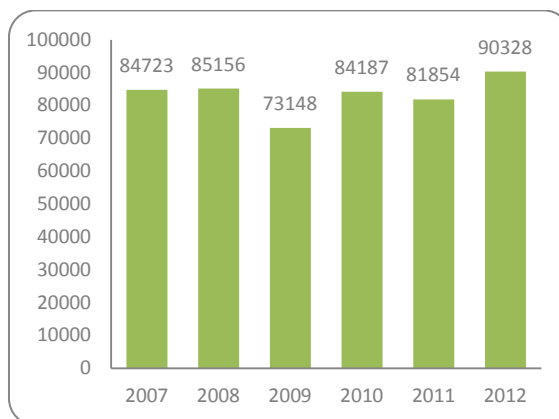
Gazdasági adatok

Tapolca gazdaságszerkezetében – a 2008-2010-es időszakot vizsgálva² – jelentős változás nem tapasztalható. A regisztrált vállalkozások száma évről-évre kis arányban ugyan, de növekszik. Az egyes ágazatokban – elsősorban az építőipar, szállítás-raktározás, feldolgozóipar területén – tapasztalt csökkenéssel szemben, új vállalkozások jelentek meg, elsősorban a kereskedelmi és szolgáltató szektorban. A klasszikus ipari termelést fokozatosan felváltja a magas hozzáadott értéket produkáló ipari termelés (szakmai, tudományos, műszaki tevékenységek). A szolgáltatásokon belül a vendéglátás-turizmus terén fejlődő tendencia mutatható ki, azonban e téren a város még további kiaknázatlan potenciállal rendelkezik. Tapolca gazdasági versenyképessége a térségben megvalósítandó infrastrukturális fejlesztések hatására növekedhet.

Regisztrált vállalkozások száma (átalakulásra kötelezett és megszűnő gazdálkodási formákkal együtt, év végén) (db)

Vendégéjszakák száma a szálláshelyeken (db)

² 2011-től az adatkör gyűjtése a GFO nomenklatúra szerint megváltozott, ezért egy időszorban nem összehasonlítható, a megelőző évekkkel. (Bizonyos vállalkozási formák átkerültek a vállalkozások köréből a nonprofitok vagy az egyéb szervezetek kategóriájába.). A GFO nomenklatúra szerinti mutató a "Regisztrált vállalkozások száma (GFO '11)" mutató név alatt érhető el.

Épített- és természeti környezetre vonatkozó adatok

Tapolca városszerkezetére a változatosság jellemző, ezt bizonyítja a „városrészek” lehatárolásánál már részletesebben ismertetett, különböző karakterű és funkciójú területek léte. A történelmi városközpont központi kiszolgáló funkcióját a mai napig megtartotta.

A városközpont épületállományának minősége megfelelőnek mondható - folyamatosak a felújítási munkák -, azonban a Belvárostól délre fekvő „Öreg Tapolca” épületei mára nagyrészt elöregedtek, a terület szegregációval veszélyeztetett. A „városrész” hangulata, utca- és telekszerkezete örökségi érték, a terület rehabilitációs jellegű megújítása javasolt.

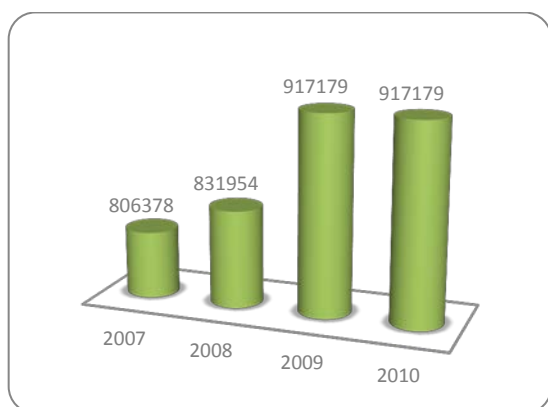
A város két nagy lakótelepének – Y-házak és Dobó lakótelep – épületei, épületszerkezetei, zöldfelületei igen leromlott állapotban vannak. Javasolt az épületek felújítása, és környezetük - a közös közterületek és zöldfelületek - rendezése.

A város eddig majdhogynem kihasználatlan adottsága az egykori honvédségi laktanyák barnamezős területei. A város periferiáján lévő területeket – a meglévő épületek hasznosításával és a megfelelő funkció kiválasztásával – be kell kapcsolni a település vérkeringésébe.

Bár a zöldfelületek nagysága 2007 és 2010 között jelentősen emelkedett, Tapolca városközpontjában a meglévő zöldfelületek minőségi megújítása és karbantartása mellett javasolt további parkok, vízfelületekkel gazdagított városi terek kialakítása. A város területén található természeti értékek megóvása, hálózatba szervezése kiemelt szempont a továbbtervezésnél. A fejlesztések során megtelepedő új tevékenységi formákat össze kell hangolni a természetvédelmi értékekkel.

Mind az épített, mind a természeti környezet tekintetében kiemelt jelentőséggel bír a megfelelő csatornahálózat kiépítése: a város közműollója sajnos 2008-óta szinte semmit nem változott, a csatornahálózat kiépítettsége még messze van a 100%-tól. A szennyvízelvezetés fejlesztése mellett kiemelten fontos a - napjainkban tapasztalható szélsőséges időjárás okozta – csapadékvíz elvezetési problémák kezelése, a hálózatok fejlesztése.

Zöldfelületek nagysága (m²)

Közműolló (egy km vízvezetékre jutó csatornahálózat – km)

5.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

A további tervezési feladatoknál figyelembe veendő főbb infrastruktúra elemek

Tapolca Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 69/2013. (IV.26.) Kt. sz. határozatával jóváhagyta Tapolca Város Településszerkezeti Tervének módosítását. A módosított terv tartalmazza a tervezett műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjét, valamint a település igazgatási területének tervezett területfelhasználását. Jelen Településfejlesztési Konceptió kidolgozása során sem az önkormányzat, sem a tervezők, sem a bevont partnerek részéről nem merült fel olyan jellegű fejlesztési igény, amely jelentős újabb területek más célú felhasználását igényelné a Településszerkezeti Tervben foglaltakhoz képest. Valójában inkább – összhangban a „kompakt” város elvével – az merült fel, hogy célszerű lenne a várost körülvevő szabad területek elfoglalásának korlátozása, azokon a mezőgazdasági területek megvédése. Ez esetben a fejlesztések nagy része a jelenlegi várostesten belül, rehabilitációs jelleggel valósulna meg.

A további tervezési feladatok során – a településszerkezeti tervnek megfelelően - területet kell biztosítani az alábbi fő infrastruktúra elemeknek:

- *Északi feltáró-tehermentesítő út*

A jelenlegi elképzelések szerint az északi feltáró-tehermentesítő út 3 ütemben valósulna meg. I. ütemben a veszprémi és a zalahalápi utak összeköttetése épülne meg a város keleti oldalán, II. ütemben a nyugati szakasz kialakítása következne, az Ipar utca korszerűsítésével, majd III. ütemben valósulna meg a város északi részén a tervezett iparterületet is kiszolgáló elkerülő szakasz.

- *Intermodális csomópont*

A 2009-ben készült Közlekedésfejlesztési Konceptió 3 alternatívát is megvizsgált az autóbusz pályaudvar Belvárosból való kihelyezésére vonatkozóan. Mindhárom javasolt helyszín a vasútállomás közelében helyezkedett el, mivel alapvető szempont volt a vasútról autóbuszra (és fordítva) történő átszállás biztosítása. A legkedvezőbb megoldás egy intermodális csomópont kialakítása lenne, amely lényegében a vasútállomás és az autóbusz pályaudvar teljes integrációját jelentené.

- *77-es sz. főút új elkerülő szakasza, a 84-es sz. főúthoz kapcsolódva, mint új térszerkezeti elem a Veszprém Megyei Területrendezési Tervben*

A várost északról elkerülő új útszakasz megvalósítása tovább tehermentesítheti a város belső úthálózatát, elősegítheti a városközpont gyalogos övezetének kiterjesztését. Az elkerülő útszakasz megvalósítására azonban a Településfejlesztési Konceptió időtávjában kevés esély van, ennek ellenére a helybiztosítás szükségessége nem kérdőjelezhető meg.

A további tervezési feladatoknál figyelembe veendő terület-felhasználási szempontok

A Településszerkezeti Terv bőségesen tartalmaz területeket a várható fejlesztések megvalósítására. A lakóterületi fejlesztésekre kijelölt beépítetlen területek nagysága viszonylag szerény, az Y-házaktól nyugatra, valamint a város északi - kertvárosi részéhez kapcsolódóan - van lehetőség ilyen jellegű fejlesztésre. A kijelölt területek nagysága mégis elégségesnek látszik annak fényében, hogy Tapolca lakossága stagnáló – vagy inkább enyhén csökkenő - tendenciát mutat, és a reálisan kitűzhető cél is a lakosság számának megtartása (és nem a növelése) lehet.

A lakóterületekhez képest viszont a Településszerkezeti Terv hatalmas gazdasági-kereskedelmi területeket jelölt ki a fejlesztésre, a város keleti, északi és nyugati részén. A jelenleg ismert, és a Konceptió időtávjában prognosztizálható fejlesztések számára a kijelölt – tartalékként értelmezhető – területek nagysága túlzottnak tűnik. Fennáll annak a veszélye, hogy a vállalkozók „belekapnak” egyik, vagy másik területbe, ezzel önkéntelenül is a város szétterülését segítik elő. Ez ellentétes a kompakt város elvével, vagyis a pontszerű fejlesztések a meglévő infrastruktúra-hálózatok és – szolgáltatások jelentős bővítését igénylik, melynek kiépítése és fenntartása hosszú távon gazdaságtalan lehet. Célszerű lenne a fejlesztések térbeli koncentrációja például a volt laktanyák területére, északon pedig az elkerülő út és a meglévő várostest közötti területre. Megfontolandó az Ipari Park címmel rendelkező – de jelenleg még beépítetlen - terület kivonása is a fejlesztendő területek közül.

A Településszerkezeti Terv a város északi részén, az elkerülő úton belül jelölt ki nagyterjedésű területet a városi strandfürdő számára. Az egyeztetések során felmerült, hogy erre a célra más területek is szóba jöhetnek – szintén a város északi részén -, és kedvező lenne a városközpont közeli területet találni erre a célra.

5.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

5.3.1. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása

Tapolca Város Önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a táji, természeti és épített környezeti értékek integrált védelmét. A kiemelkedően szép táji adottságok, az egyedi településszerkezet és a városközpont értékes épületállománya sajátos, egyedi értéket képvisel.

Tapolca városa ugyan nem tartozik a műemlékekben különösen gazdag városok közé, azonban a helyi egyedi védelemben részesített épületek és épületrészek száma magas. Az épített környezet értékei túlnyomórészt a városközpontban találhatók, a Fő tér és Deák Ferenc utca, valamint a Malom tó környezetében.

12. ábra: A Malom tó és környezete

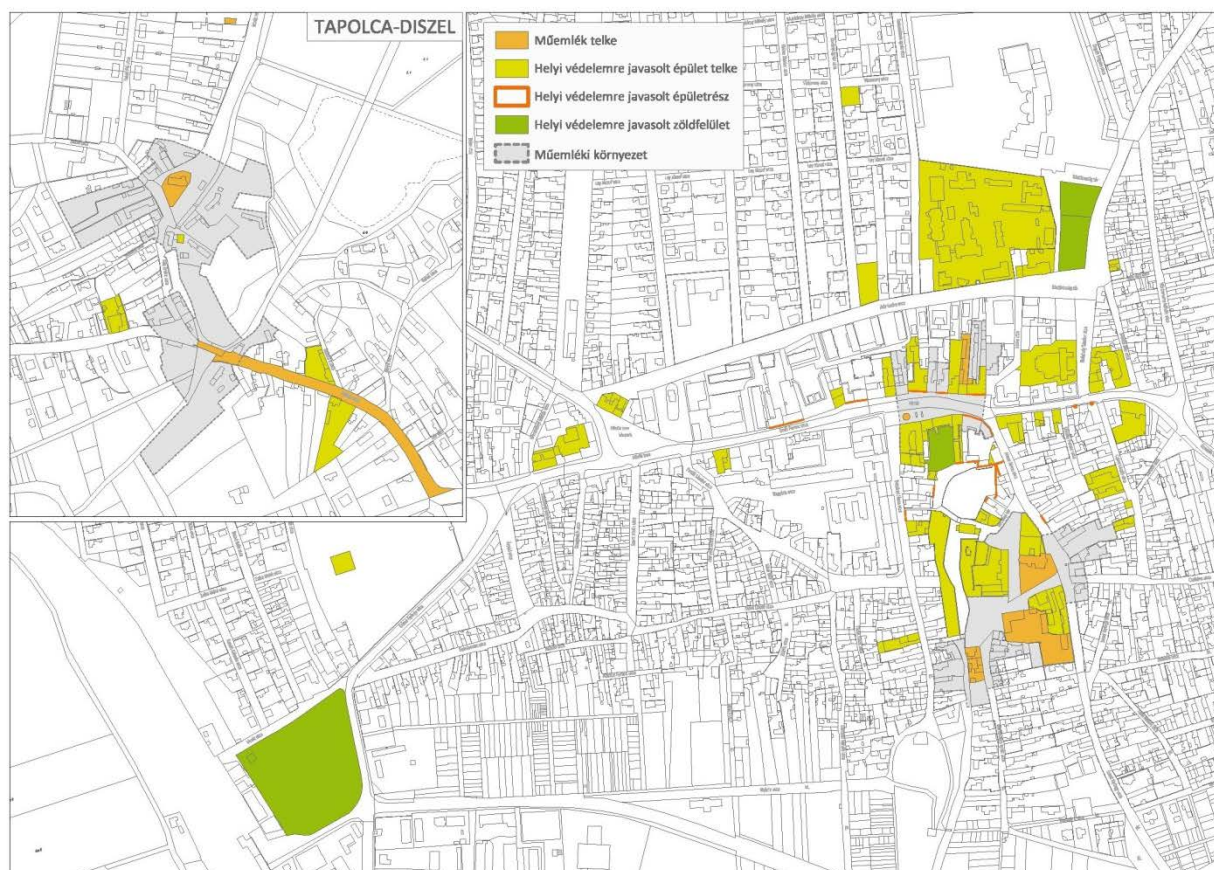
Annak érdekében, hogy a város településképe és történelme szempontjából meghatározó, műemléki védettséget nem élvező épített értékek, és az egyéb védelmet nem élvező növényzet fennmaradását biztosítsa, valamint a település építészeti örökségét, jellemző karakterét megővja, a Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2010-ben rendeletet alkotott az épített és természeti környezet helyi védelméről (11/2010. (VI.21.) sz. rendelet).

Javaslatok az örökség védelmére

Tapolca védett épületeinek és városképi-városszerkezeti jelentőségű területeinek nagy része a városközpontban, valamint a déli városrészbe ékelődő Malom tó és annak környezetében koncentrálódnak. Ezen a városszerkezetiileg összefüggő, ám karakterükben eltérő városrészen tervezett városfejlesztési elképzeléseknek fokozott érzékenységgel és szakszerűséggel kell megvalósulniuk. A területen tervezett fejlesztések a városszerkezeti és városépítészeti együttes védett értékeinek, és az örökségvédelem elveinek figyelembe vételével valósulhatnak meg.

A helyi védelemre vonatkozó előírásokat Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testületének „Az épített és természeti környezet helyi védelméről szóló” 11/2010. (VI. 21.) önkormányzati rendelete szabályozza. *(A védett értékek részletes listája a rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Jelen koncepció melléklete a hivatkozott rendelet melléklete alapján készült, és Tapolca műemlékeit, helyi védelemre javasolt épületeit és épületrészeit, valamint helyi védelemre javasolt zöldfelületeit tartalmazza.)* A védett épületek, építmények és épületrészek megfelelő színvonalú fenntartásának, felújításának és építészeti megjelenésének biztosításához Tapolca városa – pályázat útján – anyagi támogatást nyújt. *(A támogatáshoz szükséges pályázati feltételeket a rendelet 2. számú melléklete tartalmazza).*

13. ábra: Tapolca egyedi védelem alatt álló épített és természeti értékei
(készült a 11/2010. (VI. 21.) Ök. rendelet 1. melléklete alapján. A műemléki környezet a 13/2008.(VI.02.) Kt. rendelettel jóváhagyott és a 18/2013. (IV.29.) önkormányzati rendelettel módosított Szabályozási Terve alapján került ábrázolásra)

MELLÉKLET

Készült Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-Testületének „Az épített és természeti környezet helyi védelméről szóló” 11/2010. (VI. 21.) önkormányzati rendelet 1. melléklete alapján.

1. Műemlékek

1.1. Tapolca

	A Utcanév	B Házzszám	C Helyrajzi szám	D Megjegyzés
1.	Csobánc u.	1.	60	plébániaház
2.	Fő tér	4.(előtt)	865/2	Szentháromság-szobor
3.	Fő tér	17.	2820	lakóház
4.	Martinovics Ignác u.	1-3.	683, 684	vízimalom-együttes
5.	Gyulakeszi - Szent György-hegy (Mogyorós-hegy hegyközség)			Szent Donát kápolna
6.	Templom domb		55	templom, rk.

1.2. Tapolca-Diszel

	A Utcanév	B Házzszám	C Helyrajzi szám	D Megjegyzés
1.	István u.	11.	4427	lakóház
2.	István u.		4013	templom, rk.
3.	Miklós u.		4103	kőhíd

2. Helyi védelemre javasolt épületek

2.1. Tapolca

	A Utcanév	B Házzszám	C Helyrajzi szám	D Megjegyzés
1.	Ady Endre u.	1-3.	2768/3	kórház-sebészlet
2.	Arany János u.	3.	22	
3.	Batsányi János u.	2.	3	
4.	Batsányi János u.	12.	35	lakóház
5.	Batsányi János u.	17.	820	lakóház
6.	Batsányi tér	5.	31	
7.	Batsányi tér	7.	49	Gabriella szálloda
8.	Csányi László u.	9.	100	lakóház
9.	Csányi László u.	11.	97	lakóház
10.	Csányi László u.	15.	85,87	lakóház
11.	Csobánc u.	3.	59	lakóház
12.	Csobánc u.	5.	58	lakóház
13.	Csobánc u.	7.	57	lakóház
14.	Darányi Ignác u.	1.	2767	templom
15.	Darányi Ignác u.	19.	2738	víztorony
16.	Deák Ferenc u.	5/I.	2796	üzlet
17.	Deák Ferenc u.	16.	877	zeneiskola
18.	Fő tér	3.	2303/1	üzlet
19.	Fő tér	4.	1	irodák+üzlet
20.	Fő tér	5.	2810	üzlet
21.	Fő tér	6.	2/1	üzlet+lakás
22.	Fő tér	7.	2811/2	üzlet+irodák
23.	Fő tér	8.	2/1	üzlet+lakás

	A Utcanév	B Házzszám	C Helyrajzi szám	D Megjegyzés
24.	Fő tér	10.	18	üzlet+lakás
25.	Fő tér	15.	2816	
26.	Fő tér	19.	2821	lakóház
27.	Hősök tere	11.	2769	földhivatal
28.	Hősök tere	15.	2145	városháza
29.	Iskola u.		2841	volt zsinagóga
30.	Keszthelyi út	3.	2141	lakóház
31.	Keszthelyi út		1579/1	temetőkápolna
32.	Kisfaludy S. u.		2850	Tavasbarlang épület
33.	Kisfaludy u.	1.	2848	Szentgyörgy panzió
34.	Kossuth Lajos u.	1.	111	üzletek+lakások
35.	Kossuth Lajos u.	5.	114	üzlet+lakás
36.	Kossuth Lajos u.	9.	117/1	iroda+lakás
37.	Kossuth Lajos u.	12.	2851	tekeklub
38.	Kossuth Lajos u.	15.	137	iskola
39.	Köztársaság tér	4.	2926	bíróság
40.	Köztársaság tér	3.	2897	Marton László szülőháza
41.	Templom domb	6.	52/1	iskola
42.	Templom domb	16.	52/2	múzeum
43.	Templom domb		51	vár és udvarház romjai
44.	Templom domb		54	rendház
45.	Tópart		2/4	Marton Galéria

2.2. Tapolca-Diszel

	A Utcanév	B Házzszám	C Helyrajzi szám	D Megjegyzés
1.	Derkovics Gy. u.	7.	4033	lakóház/malom
2.	Miklós u.	9.	4071	lakóház
3.	Miklós u.	16.	4110	lakóház
4.	Szabó E. u.	6.	4341	

3. Helyi védelemre javasolt épületrészek

3.1. Tapolca

	A Utcanév	B Házzszám	C Helyrajzi szám	D Megjegyzés
1.	Arany János u.	1.	19/3	utcai homlokzat, egységes utcakép, térfal
2.	Arany János u.	3.	22,23	külső lépcsők
3.	Arany János u.	5.	25	tópart felőli homlokzat, térfal
4.	Arany János u.	14.	98	utcai homlokzat
5.	Batsányi János u.	6/II.	9	tópart felőli homlokzat, térfal
6.	Batsányi János u.	10.	34	utcai homlokzat
7.	Batsányi tér	1.	29	tópart felőli homlokzat, térfal
8.	Batsányi tér	3.	30	tópart felőli homlokzat, térfal
9.	Deák Ferenc u.	1.	2797	utcai homlokzat, egységes utcakép, térfal
10.	Deák Ferenc u.	3.	2798/1	utcai homlokzat, egységes utcakép, térfal
11.	Deák Ferenc u.	9.	2790	utcai homlokzat, egységes utcakép, térfal
12.	Fő tér	9.	2811/2	utcai homlokzat, egységes utcakép, térfal
13.	Fő tér	10.	18	tópart felőli homlokzat, térfal
14.	Fő tér	12.	19/1	utcai homlokzat, egységes utcakép, térfal
15.	Fő tér	13.	2815	utcai homlokzat, egységes utcakép, térfal

	A Utcanév	B Hátszám	C Helyrajzi szám	D Megjegyzés
16.	Fő tér	21.	2821	utcai homlokzat, egységes utcakép, térfal
17.	Kossuth Lajos u.	11/I.	128	kapuzat
18.	Kossuth Lajos u.	11/IV.	133	kapuzat
19.	Tópart		20	tópart felőli homlokzat, térfal
20.	Tópart		23	tópart felőli homlokzat, térfal
21.	Tópart		25, 26, 28	tizennégy-lyukú támfal

4. Helyi védelemre javasolt növényzetek

4.1. Tapolca

	A Utcanév	B Hátszám	C Helyrajzi szám	D Megjegyzés
1.	Fő tér	6., 8.	2/3	közpark
2.	Köztársaság tér		2924/1-2	pihenő és emlékpark
3.	Petőfi liget			közpark
4.	Tópart		48	közpark